

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Educație*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

Arta supremă a profesorului este de a trezi bucuria exprimării
creatoare și bucuria cunoașterii.

A. Cisteian

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Dărămuș Eugenia Marcela****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Crișan Monica, prof. Popa Ramona Claudia, prof. Nandrea Maria, doc. Cutean Irina**Colaboratori:** insp. gen. prof. Sandu Cornel
Conf. univ. dr. Panaite Ovidiu**Tehnoredactare:** administrator patrimoniu
Palcu Elena Virginia**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Trăistuța cu tradiții – punte educațională între România și Republica Moldova prin proiectul eTwinning - Prof. Huștiuc Nicoletta	3
Activitățile de tip recreativ-instructiv, prilej de activizare și dezvoltare a creativității – Prof. Lașiță Doina	5
Activitățile extracurriculare – învățarea prin experiență – Prof. inv. primar Gligor Dana	7
Diseminarea programului de formare Inspect+ inovație, strategie, performanța și calitate în educație pentru leadershipul transformativ. Inspect+ în acțiune: pilonii leadershipului transformativ în managementul școlar modern – Prof. Mateescu Mihaela, prof. Negrescu Mihai	9
Valorificarea jocului didactic în dezvoltarea capacităților de înțelegere a textului literar la elevii din clasa a III-a – studiu de specialitate – Prof. inv. primar Muth Dorina-Anuța	10
Folosirea aplicațiilor Pictory și Edpuzzle în predarea chimiei – Prof. Nandrea Maria	13
Promovarea activităților educative în învățământul românesc – studiu de specialitate - Prof. Din Maria Andreea	15
Parteneriat educațional „Natura în orașul meu” – Prof. Goldschmidt Erika, prof. Florea Cosmina	16
Învățarea prin explorare, copiii descoperă lumea pas cu pas – Prof. ed. timpurie Matei Camelia	19
Mica Unire și scriitorii care au elogiat-o – Bibliotecar Cutean Irina	20
Metode narative pentru prevenirea și intervenția în situații de bullying școlar – studiu de specialitate – Prof. Dăncău Monica - Adriana	22
Proiect de activitate STEAM - Prof. ed. timpurie Brașoveanu Carmen	24

Limbajul copiilor preșcolari în lumea de azi, între dezvoltare, emoție și conexiune – Prof. înv. preșcolar Bordeu Georgeta	26	Proiect de activitate integrată „Vine, vine, Iepurașul” – Prof. ed. timpurie Balea Livia Valentina	65
Jocul didactic ca instrument pedagogic în educația timpurie – studiu de specialitate – Prof. pentru educația timpurie Buta Ligia	28	Studiu de specialitate – Cum dezvoltăm comportamentul responsabil față de mediul înconjurător la elevii din ciclul primar – Prof. înv. primar Bocșa Aurelia-Georgeta	67
Învățarea care inspiră: metode interactive pentru minți creative – studiu de specialitate – Prof. intinerant și de sprijin Gavrilă Ana-Maria	31	Grădina botanică școlară din Blaj (I) – Prof. Poptelecan Călin	70
Domnia lui Carol I, între promisiune și realitate istorică – Prof. Cetean Daniela	33		
Proiect educațional interdisciplinar „Suflet în culori albastre” – 2 aprilie, Ziua Internațională de conștientizare a autismului – Prof. Goldschmidt Erika, prof. Fleșer Rodica, prof. Cristea Delia	37		
Cultivarea creativității în școală – studiu de specialitate – Prof. înv. primar Gligor Dana	41		
Utilizarea Learning Management System (LMS) pentru crearea unui mediu de învățare interactivă în mediul preuniversitar – Prof. dr. ing. Ruscă Marcel	42		
Educarea socio-emoțională a copiilor prin intermediul poveștilor – studiu de specialitate – Prof. ed. timpurie Todoruț Claudia Mihaela	48		
Avantajele și dezavantajele utilizării ecranelor în sala de grupă – studiu de specialitate – Prof. pt. educație timpurie Vasii Virginia	49		
Strategii folosite la nivelul clasei de elevi cu deficiențe grave – Prof. Suciu Maria Cristina	50		
Proiect de activitate – Prof. ed. timpurie Vinceller Elena - Andreea	53		
Ziua Pământului – 22 aprilie – Prof. Goldschmidt Erika, prof. Zoltan Rodica	56		
Unitatea 731 și programul de arme biologice a Japoniei în Al Doilea Război Mondial – Prof. Cetean Daniela	59		
Dinamismul alternativelor educaționale moderne în învățare la preșcolari – Prof. ed. timpurie Cenușa Maria Liliana	62		
Utilizarea aplicației Gamma în realizarea unui proiect didactic – Prof. înv. primar Alecușan Elena Gabriela	64		

TRĂISTUȚA CU TRADIȚII – PUNTE EDUCAȚIONALĂ ÎNTRE ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA PRIN PROIECTUL ETWINNING

*Prof. învă. preșcolar Huștiuc Nicoleta, Colegiul Național „David Prodan,, Cugir (ar)
Grădinița cu Program Prelungit Vinerea, județul Alba*

Proiectele educaționale internaționale reprezintă o oportunitate valoroasă pentru dezvoltarea competențelor copiilor și pentru promovarea identității culturale încă de la vârste fragede. În acest context, proiectul eTwinning „Trăistuța cu tradiții” reunește un număr impresionant de grădinițe din România și Republica Moldova, având ca obiectiv principal valorificarea și promovarea tradițiilor și obiceiurilor românești prin activități colaborative, schimb de experiență și întâlniri online.

În cadrul acestui parteneriat educațional, Grădinița cu Program Prelungit Vinerea, județul Alba, participă activ prin grupa „Albinuțele”, sub coordonarea mea, prof. învă. preșcolar Nicoleta Huștiuc. Implicarea în proiect a fost primită cu entuziasm atât de către copii, cât și de către părinți, devenind rapid o experiență educativă complexă și plină de sens.

Conceptul proiectului „Trăistuța cu tradiții” simbolizează moștenirea culturală transmisă din generație în generație. Trăistuța – element reprezentativ al portului popular românesc – devine în acest proiect un mesager al identității naționale, purtând în ea creații ale copiilor, materiale tematice, simboluri tradiționale și produse realizate în cadrul activităților desfășurate la grădiniță.

În cadrul proiectului, am confecționat, împreună cu copiii din grupa „Albinuțele”, trei trăistuțe decorate cu motive tradiționale. Una dintre acestea a fost trimisă către o grădiniță parteneră din Republica Moldova, însoțită de materiale realizate de copii, ilustrând tradiții și obiceiuri din zona noastră. Gestul simbolic al trimiterii trăistuței a reprezentat un schimb cultural autentic, consolidând legătura dintre copiii celor două țări.

Activitățile desfășurate au fost și sunt iubite de copii.

Pe parcursul proiectului, am desfășurat numeroase activități educative centrate pe tradițiile și obiceiurile românești:

- * ateliere de creație inspirate din arta populară;
- * realizarea de colaje și picturi cu motive tradiționale;
- * prezentarea portului popular din zona Alba;
- * activități tematice dedicate sărbătorilor tradiționale;
- * învățarea de cântece și poezii cu specific popular.

Toate aceste activități au fost documentate și prezentate partenerilor din Republica Moldova, contribuind la o mai bună cunoaștere reciprocă și la consolidarea identității culturale comune. Întâlnirile online organizate în cadrul proiectului au oferit copiilor oportunitatea de a interacționa direct cu partenerii, de a-și prezenta lucrările și de a descoperi asemănări și diferențe culturale într-un mod atractiv și adaptat vârstei lor. Participarea activă la aceste întâlniri a stimulat curiozitatea, comunicarea și încrederea în sine a copiilor.

Orice proiect trebuie să aibă un impact educațional. Implicarea în proiectul eTwinning „Trăistuța cu tradiții” a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării copiilor. Activitățile desfășurate au contribuit la:

- * dezvoltarea competențelor sociale și de comunicare;
- * stimularea creativității și a expresivității artistice;
- * consolidarea sentimentului de apartenență la valorile culturale românești;
- * cultivarea respectului față de tradiții și diversitate culturală;
- * dezvoltarea competențelor digitale prin participarea la întâlniri online și prezentări virtuale.

De asemenea, proiectul a facilitat schimbul de bune practici între cadrele didactice implicate, promovând colaborarea, inovația didactică și utilizarea instrumentelor digitale în educația timpurie.

Proiectul „Trăistuța cu tradiții” demonstrează că educația pentru identitate culturală poate începe încă din grădiniță, într-un mod atractiv, colaborativ și adaptat nevoilor copiilor. Parteneriatul

dintre grădinițele din România și Republica Moldova reprezintă o punte educațională solidă, bazată pe valori comune, tradiție și dorința de a păstra vie moștenirea culturală.

Pentru grupa „Albinuțele” din cadrul Grădiniței cu Program Prelungit Vinerea, participarea la acest proiect este o experiență de suflet, trăită cu bucurie și implicare. Prin fiecare activitate realizată, copiii descoperă frumusețea tradițiilor românești și învață să le prețuiască și să le transmită mai departe.

ACTIVITĂȚILE DE TIP RECREATIV- INSTRUCTIV, PRILEJ DE ACTIVIZARE ȘI DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂȚII

Prof. Lașiță Doina, Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Deva

Termenul de creativitate a fost larg asimilat în limbile de circulație internațională abia în a doua jumătate a secolului nostru, deși el mai fusese utilizat, sporadic și în trecut.

Istoria marilor invenții și descoperiri a operelor de artă și a revoluției tehnico-științifice este istoria imaginației și a creativității.

În cuceririle științei, ale tehnicii și culturii artistice sunt materializate capacitățile creatoare ale omului, imaginația și sensibilitatea lui față de frumos. Bogăția unui popor nu sta în bani și nici în milioanele de tone de petrol, ci în munca și imaginația creatoare, acest aur cenușiu de neprețuit al omului.

Viața, în toate domeniile ei, necesită ca aproape fiecare individ să realizeze unele operații noi, ca urmare a unor combinații și recomandări, asocieri a datelor elementelor existente ,care se obiectivează în anumite soluții utile și mai eficiente.

Creativitatea propriu-zisă necesită înzestrări și capacități intelectuale deosebite, care să se obiectiveze în produse noi, originale, nemaiîntâlnite până în acel moment și care determină schimbări calitative într-un domeniu anumit.

Fiecare individ posedă o doză de creativitate. Marii pedagogi susțin că, de la naștere, copilul posedă doar o anumită potențialitate creativă, care sub influența procesului educativ și a mediului se dezvoltă noi nivele ale creativității exprimate prin originalitate și inventivitate.

Activitățile cu caracter extrașcolar care se desfășoară în palatele și cluburile copiilor și elevilor duc la dezvoltarea imaginației și a creativității.

Telul cadrelor didactice din aceste instituții este de a organiza util, plăcut și relaxant timpul liber al copiilor și elevilor, de a produce trăiri afective intense, capabile se revitalizeze dorința și curiozitatea de a explora, de a descoperi veleitățile fiecărei personalități, conform inteligențelor multiple predominante, de a face astăzi mai mult ca oricând din copiii de astăzi, creatorii de mâine, nu numai pentru a le permite să se adapteze schimbărilor rapide din societatea noastră, dar și pentru a le oferi mijloace de a se ocupa de calitatea vieții lor și a atinge standardele performante din orice domeniu. Formarea prin creativitate nu urmărește o însușire mecanică a metodelor și tehnicilor creative, ci interiorizarea lor, modelarea personalității, transformarea aptitudinilor creative într-un comportament adecvat, astfel orice situație-problemă invită să-i găsească soluții de rezolvare. După cum spunea Morice Debesse: „ușurința de adaptare, tenacitatea, spiritul de observație și inițiativa contează în profesie cel puțin tot atât cât și calitățile inteligenței”.

Preocuparea cadrelor didactice angajate în activitatea extrașcolară este orientată spre valorificarea din plin a posibilităților creatoare și întreaga pricepere și imaginație a copiilor în realizarea unor activități practico-aplicative. Cea mai frecventă formă de imaginație solicitată aproape în fiecare zi și la care face apel în mod curent profesorul este imaginația reproductivă, care constă în capacitatea elevilor de a reprezenta diferite obiecte, fenomene, întâmplări, acțiuni pe baza unor relatări verbale ale profesorului, fără material concret-intuitiv. Dar cea mai importantă formă a imaginației este desigur cea creatoare, care se manifestă fie voluntar, fie involuntar și este legată într-o oarecare măsură de capacitățile intelectuale și implicit de inteligență.

Creativitatea, fiind dimensiunea principală a omului contemporan trebuie să constituie o problemă centrală a școlii. Pentru a dezvolta capacitățile creatoare ale elevilor, cadrele didactice trebuie să cunoască în primul rând trăsăturile comportamentului creator, care se referă la: nivelul de inteligență generală; gândirea divergență; fluenta gândirii; receptivitatea față de probleme; spiritul de observare; imaginația creatoare; originalitatea; capacitatea combinatorie; perseverența, inițiativa; nonconformismul în idei etc.

S-a confirmat experimental însă faptul că randamentul școlar nu reflectă fidel nivelul de creativitate al unui elev. De aceea este greșit a încuraja extracurricular creativitatea doar la acei elevi, care au dat rezultate școlare deosebite. Einstein fusese un elev slab, dar a dat fizicii, mai târziu, extraordinar de importanta teorie a relativității!

Toate cercurile din cadrul Palatului Copiilor și Elevilor contribuie din plin la dezvoltarea imaginației și creativității. Creativitatea este un proces complex, care angajează întreaga personalitate a elevului, ce urmează a fi dezvoltată pe diferite căi, atât în procesul de învățământ cât și în cadrul activităților extrașcolare.

Dar pentru a putea dezvolta cu adevărat eficient acest potențial creativ al elevilor trebuie mai întâi înlăturate o serie de bariere, de blocaje, cum ar fi: blocajele culturale: conformismul (atât la nivelul elevului cât și al cadrului didactic), neîncrederea în fantezie și prețuirea exagerată a gândirii logice; blocajele metodologice: rigiditatea tiparelor (algoritmilor) care închistează gândirea, fixitatea funcțională (folosirea obiectelor doar în scopul pentru care au fost create deși ele ar putea oferi lejer și alte utilizări) și critica prematură; blocajele emotive: teama de a nu greși; graba de a accepta prima idee; descurajarea rapidă; tendința exagerată de a-i întrece pe alții.

Un profesor care va reuși să elimine din calea elevilor săi aceste blocaje, să se deschidă odată cu ei spre creativitate, ieșind din tiparele învățământului formal va avea cea mai mare satisfacție sufletească atunci când, peste ani, își va vedea „copiii” mari creatori ai societății omenеști. La îndemâna cadrelor didactice, pentru dezvoltarea imaginației și creativității elevilor stau diverse metode și tehnici de învățare activă.

Activitățile extrașcolare se dovedesc a fi pentru toți copiii factori de dezvoltare a imaginației și a creativității. Ținând cont de importanța petrecerii timpului liber de către copii într-un mod plăcut și eficient, oferindu-se o gamă cât mai largă de activități care să răspundă nevoilor, dorințelor și așteptărilor acestora, s-a căutat un cadru nou și dinamic în speța activitățile din cadrul Palatului copiilor și elevilor.

Aceste activități preconizează munca în echipă, în cadrul activității copilul devine actorul propriei sale schimbări, prin implicarea sa ca element activ în proiectarea, realizarea și evaluarea activității.

Dezvoltarea imaginației și creativității este un proces continuu, ce trebuie realizat pe tot parcursul școlii, având în vedere toți factorii cognitivi, caracteriali și sociali. Pentru asigurarea progresului uman și bunăstarea materială și spirituală a oamenilor, este nevoie de multă creativitate, de depistare, stimularea și de depistarea, stimularea și de finalizarea ei în inventivitate ideatică și practică, în toate domeniile. Trebuie cunoscut stimularea și valorificat acest potențial.

Creativitatea este darul cel mai de preț al omului care i-a permis să făurească primele unelte, să stăpânească o parte din natură prin știință și tehnica, să modifice mediul înconjurător, să pătrundă în spațiul cosmic. Imaginația implică interacțiuni cu toate componentele sistemului psihic uman cum ar fi: dorințele, aspirațiile, profunzimea înțelegerii, trăirile profunde ale evenimentelor, experiența proprie de viață, dinamica temperamentală, într-un cuvânt întreaga personalitate. Acest potențial latent, dacă este exersat și educat de cadre didactice profesionale, Îndrăgostite de meserie, poate fi valorificat la maximum ca vectori ai acțiunii eficiente și novatoare în orice domeniu.

BIBLIOGRAFIE

1. Brikenbil V.F.- „Mod de întrebuințare a creierului”, București, Gemma Preș, 1999
2. Garboveanu Maria- „Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ”, București, E.D.P.;1981
3. Stoica Ana – „Creativitatea elevilor”, București E.D.P
4. Stoica Dumitru, Stoica Marin- „Psihopedagogia școlară” Craiova, Scrisul Românesc,1982

ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE – ÎNVĂȚAREA PRIN EXPERIENȚĂ

Prof. inv. primar Gligor Dana, Școala Gimnazială Cîmpeni

Educația adevărată nu se limitează doar la lecțiile din clasă, ci continuă dincolo de pereții școlii, prin activități extracurriculare care îmbogățesc experiența elevilor. Excursiile și drumețiile reprezintă modalități eficiente de a îmbina învățarea cu descoperirea și bucuria. Un exemplu elocvent îl constituie vizita la Muzeul de Istorie Turda, unde elevii au avut ocazia să pătrundă în trecut și să descopere aspecte importante din istoria locului. Prin exponatele prezentate, copiii au înțeles mai bine evenimentele istorice și au realizat cât de important este să ne cunoaștem rădăcinile. De asemenea, o experiență deosebită a fost vizita la Muzeul Iluziilor Turda, un loc fascinant care a îmbinat știința cu distracția. Aici, elevii au fost provocați să gândească diferit, să observe detalii și să descopere cum percepția poate fi uneori înșelătoare.

Activitățile interactive au stârnit curiozitatea și entuziasmul tuturor participanților. Un alt moment important a fost vizita la Baza Aeriană Turda, unde elevii au avut ocazia să afle informații interesante despre aviație și despre activitatea desfășurată în cadrul unei unități militare. Această experiență le-a oferit o perspectivă nouă asupra unor domenii mai puțin cunoscute și a contribuit la dezvoltarea respectului pentru profesiile dedicate siguranței și apărării. Nu în ultimul rând, participarea la spectacole organizate la Teatrul Turda a reprezentat o oportunitate de a intra în contact cu arta și cultura. Elevii au descoperit frumusețea teatrului, emoția interpretării și importanța expresiei artistice. Astfel de activități contribuie la dezvoltarea sensibilității și a gustului pentru cultură.

Pe lângă aceste vizite, drumețiile în natură au avut un rol esențial în formarea elevilor. Plimbările în aer liber i-au ajutat să se relaxeze, să socializeze și să aprecieze frumusețea mediului înconjurător. În același timp, au învățat să respecte natura și să adopte un stil de viață sănătos.

Impresii ale elevilor

„Mi-a plăcut foarte mult la muzeu, pentru că am aflat lucruri noi despre trecut și am văzut obiecte vechi interesante.”

„La Muzeul Iluziilor a fost cel mai distractiv! Nu îmi venea să cred ce văd!”

„Vizita la Baza Aeriană m-a făcut să vreau să devin pilot.”

„La teatru a fost emoționant și frumos, mi-ar plăcea să mai mergem.”

Aceste gânduri simple, dar sincere, reflectă bucuria și entuziasmul copiilor în fața noilor experiențe.

Activitățile extracurriculare rămân unele dintre cele mai valoroase experiențe din viața de elev. Ele nu doar completează procesul educativ, ci creează amintiri de neuitat și contribuie la formarea unor copii deschiși, curioși și dornici să descopere lumea.

DISEMINAREA PROGRAMULUI DE FORMARE INSPECT+ INOVAȚIE, STRATEGIE, PERFORMANȚA ȘI CALITATE IN EDUCAȚIE PENTRU LEADERSHIPUL TRANSFORMATIV INSPECT+ ÎN ACȚIUNE: PILONII LEADERSHIPULUI TRANSFORMATIV ÎN MANAGEMENTUL ȘCOLAR MODERN

Prof. Mateescu Mihaela, prof. Negrescu Mihai, ISJ Alba

Într-un contextul educațional aflat în continuă dinamică, rolul inspecției școlare transcende funcția tradițională de verificare, reconfigurându-se ca un vector esențial de sprijin, mentorat și inovare. Participarea în cadrul proiectului „INSPECT+ Inovație, Strategie și Calitate în Educație pentru Leadershipul Transformativ” a reprezentat nu doar o oportunitate de perfecționare, ci și un catalizator pentru o paradigmă revizuită a monitorizării și îndrumării unităților de învățământ preuniversitar.

Această prezentare își propune să disemineze nucleul conceptual și metodologic al celor cinci module fundamentale ale cursului, oferind managerilor școlari și cadrelor didactice o busolă pentru transformarea instituțională.

1. Planificarea strategică și operațională: De la viziune la impact local

Orice proces de modernizare începe cu o radiografie precisă a realității din teren. Primul modul a reșezat în drepturi **consolidarea strategică și operațională**, demonstrând că un Proiect de Dezvoltare Instituțională (PDI) nu trebuie să fie un document formal, ci un instrument de referință flexibil de management.

Instrumente de diagnoză: S-a evidențiat utilizarea riguroasă a matricelor SWOT, precum și analiza de nevoi direct corelată cu resursele comunității.

Implementare și inovare: Succesul unei strategii rezidă în capacitatea de a transpune obiectivele generale în planuri operaționale anuale concrete, cu indicatori de performanță verificabili. Monitorizarea inspectoratului vizează exact acest aspect: cum se transformă acțiunile de modernizare și inovare în progrese reale la nivelul clasei.

2. Organizarea, monitorizarea și controlul activităților: Eficiență prin modelul CAF

Modulul al doilea a oferit o perspectivă structurată asupra managementului instituțional, concentrându-se pe trecerea de la controlul coercitiv la cel de sprijin și dezvoltare.

•**Modelul CAF (Cadrul de Autoevaluare a Modulului de Funcționare):** Introducerea acestui instrument de management al calității totale reprezintă un salt calitativ major. CAF propune o analiză holistică a organizației școlare pe baza a nouă criterii (leadership, personal, parteneriate, procese etc.).

•**Decizii fundamentate:** Prin diagnoză corectă, directorii sunt îndrumați să coreleze planificarea cu organizarea resurselor, asigurând o coordonare fluidă și transparentă a tuturor comisiilor metodice.

3. Asigurarea calității: Construirea unei culturi a responsabilității colective

Calitatea în educație nu este un standard static, ci un proces continuu de îmbunătățire. Discuțiile din cadrul acestui modul au clarificat reglementările aplicabile și au redefinit relația școlilor cu standardele naționale.

Autoevaluare Instituțională → Standarde de Calitate ARACIP → Planuri de Îmbunătățire → Cultură Absolută a Calității

Sistemul ARACIP: Din perspectiva funcției de control, monitorizăm modul în care standardele de calitate sunt integrate organic în activitatea zilnică, nu doar în preajma evaluărilor externe.

•**Autoevaluarea și Planurile de Îmbunătățire:** O școală reflexivă își recunoaște vulnerabilitățile. Planurile de îmbunătățire trebuie să acționeze punctual acolo unde rezultatele evaluărilor interne o cer, cultivând o veritabilă *cultură a calității* prin leadership asumat și comunicare deschisă.

4. Leadership și comunicare strategică: Coeziune și managementul conflictelor

Un manager abilitat administrează resurse; un lider transformativ inspiră oameni. Modulul patru a chestionat stilurile personale de leadership și impactul lor direct asupra climatului școlar.

•**Comunicarea managerială și feedbackul constructiv:** Schimbarea culturii organizaționale necesită o trecere de la comunicarea unidirecțională la cea participativă. Feedbackul oferit colegilor trebuie să fie specific, orientat spre soluții și livrat într-o manieră care să construiască încredere.

•**Dinamici conflictuale:** Organizația școlară este un mediu complex, predispus la disensiuni. Competențele dobândite oferă tehnici avansate de negociere și mediere, transformând conflictele din blocaje administrative în oportunități de creștere și inovare pentru echipele educaționale.

5. Managementul și dezvoltarea resursei umane: Etică, echitate și incluziune

Ultimul modul a abordat cel mai valoros capital al sistemului de învățământ: capitalul uman, analizat în strânsă legătură cu managementul financiar și etica profesională.

•**Dezvoltarea carierei și motivarea personalului:** Dincolo de constrângerile bugetare rigide, liderul școlar de succes folosește tehnici de motivare intrinsecă, oferind recunoaștere, delegând responsabilități și sprijinind formarea continuă a personalului.

•**Echitate și strategii anti-abandon:** O temă de maximă stringență a fost elaborarea de strategii manageriale integrate pentru reducerea absenteismului, a abandonului școlar și a analfabetismului funcțional. Fiecare unitate are obligația de a implementa măsuri remediale adaptate, asigurând acces egal la educație curată și incluzivă.

•**Etică și integritate:** Toleranța zero față de abaterile de la normele deontologice reprezintă fundamentul pe care se construiește respectul comunității față de școală.

Concluzii pentru o inspecție transformativă

În calitate de inspectori școlari cu atribuții de monitorizare, îndrumare și control, viziunea extrasă din proiectul INSPECT+ ne determină să fim partenerii de dialog ai echipelor manageriale.

Rolul nostru este de a îndruma unitățile de învățământ în aplicarea acestor componente, verificând nu doar respectarea aspectelor legislative, ci mai ales transformarea fiecărei unități de învățământ într-un spațiu sigur, performant, guvernat de inovație și centrat cu adevărat pe elev. Recomandăm echipelor de manageriale o abordare integrată a acestor tematici, transformând reperele INSPECT+ în bune practici de zi cu zi.

Bibliografie: Suportul de curs editat de Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, 2026

VALORIFICAREA JOCULUI DIDACTIC ÎN DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE ÎNȚELEGERE A TEXTULUI LITERAR LA ELEVII DIN CLASA A III-A-STUDIU DE SPECIFALITATE

*Profesor învățământ primar Muth Dorina- Ancuța,
Școala Gimnazială „Andrei Mureșanu” Cehu Silvaniei, Sălaj*

Introducere și argumentare

În cadrul Pedagogie contemporane, una dintre direcțiile esențiale ale procesului instructiv-educativ din ciclul primar o constituie formarea competențelor de receptare a mesajului scris. Limba și literatura română, ca disciplină fundamentală, are rolul de a dezvolta nu doar capacitatea de citire corectă, ci mai ales înțelegerea profundă și interpretativă a textului literar. Cu toate acestea, practica didactică relevă existența unor dificultăți frecvente întâmpinate de elevii din clasa a III-a, care se manifestă în identificarea ideilor principale, în formularea de răspunsuri coerente și în realizarea conexiunilor logice între secvențele textului.

În contextul actual, caracterizat prin necesitatea adaptării strategiilor didactice la particularitățile de vârstă și la nevoile individuale ale elevilor, metodele tradiționale centrate pe transmiterea informației se dovedesc insuficiente pentru a asigura implicarea activă a acestora. Din această perspectivă, jocul didactic apare ca o alternativă metodologică viabilă, capabilă să stimuleze interesul pentru lectură și să faciliteze învățarea prin acțiune și participare directă.

Motivația alegerii temei este determinată de necesitatea identificării unor strategii eficiente care să conducă la ameliorarea performanțelor elevilor în activitățile de înțelegere a textului literar. Noutatea demersului constă în integrarea sistematică a jocului didactic în etapa de explorare a textului, nu ca element ocazional, ci ca strategie centrală de predare-învățare.

Fundamentarea teoretică

Abordările moderne din domeniul didacticii limbii și literaturii române subliniază importanța utilizării unor metode interactive care să favorizeze participarea activă a elevului la procesul de învățare. În acest sens, teoriile constructiviste evidențiază faptul că învățarea este un proces activ, în care elevul își construiește propriile cunoștințe prin interacțiune cu mediul educațional.

Jocul didactic este definit în literatura de specialitate ca o metodă activ-participativă care îmbină elemente ludice cu obiective instructive, contribuind la dezvoltarea gândirii, a imaginației și a capacității de comunicare. Prin intermediul jocului, elevul este implicat într-un proces de învățare natural, motivant, în care sarcinile didactice sunt percepute ca provocări atractive.

Curriculumul național pentru disciplina Limba și literatura română la clasa a III-a pune accent pe dezvoltarea competenței de receptare a mesajelor scrise, concretizată în identificarea informațiilor esențiale, formularea de opinii și interpretarea textului. În acest context, utilizarea jocului didactic devine nu doar oportună, ci și necesară, întrucât răspunde cerințelor curriculare și particularităților psihopedagogice ale elevilor.

Metodologia cercetării

Demersul investigativ a avut ca obiectiv principal evaluarea eficienței utilizării jocului didactic în dezvoltarea capacității de înțelegere a textului literar la elevii din clasa a III-a. Obiectivele specifice au vizat atât îmbunătățirea performanțelor școlare, cât și creșterea gradului de implicare a elevilor în activitățile didactice.

Ipoteza de lucru formulată a fost următoarea: utilizarea sistematică a jocului didactic în predarea textului literar conduce la creșterea semnificativă a nivelului de înțelegere și implicare al elevilor.

Cercetarea a fost realizată pe un eșantion format din 20 de elevi din clasa a III-a, caracterizat printr-un nivel eterogen de pregătire. Variabila independentă a fost reprezentată de introducerea jocului didactic, iar variabila dependentă de performanțele elevilor, măsurate prin rezultatele obținute la testele de evaluare.

Metodele utilizate au inclus observația sistematică, experimentul pedagogic, testul inițial și final, precum și analiza produselor activității elevilor. Alegerea acestor metode a permis o evaluare obiectivă a progresului realizat și o interpretare relevantă a rezultatelor.

Intervenția ameliorativă

Prima etapă a cercetării, etapa constatativă, a constat în aplicarea unui test inițial, menit să evidențieze nivelul de înțelegere a textului literar. Analiza rezultatelor a indicat existența unor dificultăți în identificarea ideilor principale și în formularea răspunsurilor argumentate.

Etapa experimentală a cercetării a fost concepută pe baza utilizării sistematice a jocului didactic în cadrul lecțiilor de Limba și literatura română, cu scopul de a facilita înțelegerea textului literar și de a crește implicarea activă a elevilor. Activitățile au fost structurate progresiv, astfel încât elevii să fie introduși treptat în sarcini cu grad crescător de complexitate.

În acest context, au fost utilizate mai multe jocuri didactice, dintre care două au avut un rol central în dezvoltarea capacității de comprehensiune a textului.

1. Jocul didactic „Detectivii poveștii”

Acest joc a fost utilizat în etapa de fixare a conținutului unui text narativ studiat la clasă. Scopul principal a fost identificarea informațiilor esențiale din text și dezvoltarea atenției la detalii.

Clasa a fost organizată frontal, iar elevii au fost împărțiți în echipe de câte 4–5 membri. Fiecare echipă a primit o fișă de lucru conținând „misiuni de detectiv”, respectiv întrebări sau sarcini de tipul: identificarea personajelor principale, stabilirea locului și timpului acțiunii, precum și selectarea unor fragmente relevante din text.

Profesorul a prezentat activitatea într-un mod motivant, introducând contextul jocului printr-o scurtă poveste: elevii deveneau „detectivi literari” care trebuie să descopere indicii ascunse în text pentru a reconstrui firul narativ. Această abordare a avut rolul de a crește interesul și implicarea emoțională a elevilor.

Pe parcursul desfășurării jocului, elevii au colaborat în cadrul echipelor, au discutat răspunsurile și au argumentat alegerile făcute. Profesorul a intervenit doar pentru clarificări punctuale, fără a oferi soluțiile, încurajând astfel gândirea independentă.

La final, fiecare echipă a prezentat rezultatele „anchetei literare”, iar răspunsurile au fost comparate și discutate colectiv. Activitatea a contribuit la consolidarea înțelegerii textului și la dezvoltarea capacității de argumentare orală.

2. Jocul didactic „Harta textului”

Acest joc a fost aplicat în etapa de aprofundare a unui alt text literar narativ și a avut ca obiectiv structurarea informațiilor esențiale sub forma unei reprezentări vizuale logice.

Elevii au lucrat individual, apoi în perechi, primind foi de lucru pe care era conturat un schelet de „hartă a poveștii”. Aceasta conținea secțiuni precum: „Personaje”, „Locul acțiunii”, „Timpul acțiunii”, „Întâmplări principale” și „Învățătura textului”.

Sarcina elevilor a fost să completeze aceste secțiuni pe baza textului citit anterior, selectând informațiile relevante și organizându-le logic. Activitatea a fost precedată de o lectură expresivă realizată de profesor și de o discuție ghidată, în care au fost clarificate elementele esențiale ale textului.

Pe parcursul completării „hărții”, elevii au fost încurajați să revină la text ori de câte ori a fost necesar, ceea ce a contribuit la dezvoltarea competenței de lectură activă. De asemenea, lucrul în perechi a facilitat schimbul de idei și corectarea reciprocă a eventualelor erori.

La final, câteva lucrări au fost prezentate în fața clasei, iar elevii au comparat modurile diferite de organizare a informației. Profesorul a realizat o sinteză a elementelor corecte, evidențiind importanța structurării logice a conținutului unui text.

Efecte observate asupra învățării

Aplicarea acestor două jocuri didactice a avut un impact vizibil asupra modului în care elevii au abordat textul literar. S-a constatat o creștere a gradului de participare activă, o mai bună înțelegere a succesiunii evenimentelor și o îmbunătățire a capacității de exprimare orală.

De asemenea, elevii au manifestat o atitudine pozitivă față de activitățile de lectură, percepend învătarea ca pe un proces atractiv și accesibil. Implicarea emoțională generată de caracterul ludic al activităților a contribuit la fixarea mai durabilă a cunoștințelor.

Etapa finală a constat în aplicarea unui test similar celui inițial, în vederea evaluării progresului realizat.

Analiza și interpretarea datelor

Rezultatele obținute au fost centralizate și analizate comparativ, evidențiind o creștere semnificativă a performanțelor elevilor. Media clasei a crescut de la 6,40 la 8,10, iar procentul răspunsurilor corecte a înregistrat o creștere considerabilă.

Interpretarea datelor relevă faptul că utilizarea jocului didactic a contribuit la îmbunătățirea capacității de înțelegere a textului literar, precum și la creșterea gradului de implicare a elevilor în activitățile didactice. Elevii au manifestat un interes sporit pentru lectură și au participat activ la desfășurarea lecțiilor.

Ipoteza de lucru a fost confirmată, rezultatele demonstrând eficiența metodei aplicate. Totuși, trebuie menționat faptul că progresul nu a fost uniform pentru toți elevii, existând diferențe determinate de nivelul inițial de pregătire și de particularitățile individuale.

Concluzii și recomandări

Studiul realizat evidențiază importanța utilizării jocului didactic ca strategie eficientă în predarea limbii și literaturii române la nivel primar. Integrarea acestei metode în activitățile didactice contribuie la dezvoltarea competențelor de înțelegere a textului literar și la creșterea motivației pentru învățare.

Se poate concluziona că jocul didactic facilitează învățarea activă, stimulează gândirea critică și favorizează colaborarea între elevi. În același timp, acesta permite adaptarea procesului instructiv-educativ la particularitățile individuale ale elevilor.

În ceea ce privește recomandările metodice, se impune utilizarea sistematică a jocului didactic în lecțiile de lectură, diversificarea metodelor de predare și evaluare, precum și adaptarea activităților la nivelul de pregătire al elevilor. De asemenea, este necesară o abordare echilibrată, care să îmbine metodele tradiționale cu cele moderne, în vederea asigurării unui proces educațional eficient.

Bibliografie:

- 1.Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006.
- 2.Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
- 3.Ionescu, Miron, Radu, Ioan, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
- 4.Ministerul Educației, *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română – clasa a III-a*.
- 5.Păun, Emil, *Școala – abordare sociopedagogică*, Editura Polirom, Iași, 1999.

FOLOSIREA APLICAȚIILOR PICTORY ȘI EDPUZZLE ÎN PREDAREA CHIMIEI

Prof. Nandrea Maria, Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu” Alba Iulia

Introducere

Predarea chimiei presupune explicarea unor fenomene și procese complexe, care pot fi dificil de înțeles doar prin metode tradiționale. În contextul educației digitale, utilizarea tehnologiei contribuie la creșterea interesului elevilor și la facilitarea înțelegerii conceptelor abstracte. Platformele Pictory și Edpuzzle oferă profesorilor posibilitatea de a crea lecții moderne, interactive și atractive pentru elevi.

Aceste instrumente digitale permit combinarea imaginilor, animațiilor și evaluării interactive, contribuind la dezvoltarea competențelor științifice și digitale ale elevilor.

Rolul tehnologiei în predarea chimiei

Chimia este o disciplină bazată pe observație, experiment și înțelegerea transformărilor substanțelor. Multe procese chimice nu pot fi observate direct, iar elevii întâmpină dificultăți în reprezentarea reacțiilor la nivel microscopic. Utilizarea resurselor multimedia facilitează explicarea conceptelor și stimulează participarea activă a elevilor.

Integrarea tehnologiei în lecțiile de chimie oferă numeroase avantaje:

- prezentarea vizuală a reacțiilor chimice;
- simularea experimentelor de laborator;
- dezvoltarea gândirii logice și analitice;
- creșterea motivației pentru învățare;
- evaluarea rapidă și eficientă a cunoștințelor.

Utilizarea Pictory în predarea chimiei

Pictory este o platformă bazată pe inteligență artificială care transformă texte și prezentări în videoclipuri educaționale. În predarea chimiei, profesorul poate crea materiale video explicative despre reacții chimice, structura atomului, proprietățile substanțelor sau experimente de laborator.

Avantajele utilizării Pictory

- A. **Crearea de materiale vizuale atractive**
Profesorul poate transforma lecțiile teoretice în videoclipuri animate care explică procesele chimice într-un mod accesibil.
- B. **Facilitarea înțelegerii conceptelor abstracte**
Elevii pot observa prin imagini și animații modul în care atomii și moleculele participă la reacții chimice.
- C. **Economisirea timpului**
Platforma generează automat videoclipuri folosind texte și imagini relevante.
- D. **Învățare interactivă și motivantă**
Materialele multimedia stimulează interesul elevilor pentru studiul chimiei.

Exemple de activități cu Pictory

- realizarea unui videoclip despre structura atomului;
- prezentarea reacțiilor de oxidare și reducere;
- explicarea tabelului periodic al elementelor;
- crearea unor rezumate video pentru recapitulare;
- realizarea unor proiecte digitale de către elevi despre compuși chimici sau experimente celebre.

Prin aceste activități, elevii își dezvoltă atât competențele științifice, cât și competențele digitale.

Utilizarea Edpuzzle în predarea chimiei

Edpuzzle este o platformă care transformă videoclipurile în lecții interactive prin adăugarea de întrebări, explicații și comentarii audio.

Beneficiile utilizării Edpuzzle

1. **Creșterea implicării elevilor**
Elevii urmăresc activ lecția video și răspund la întrebări pe parcurs.
2. **Verificarea imediată a înțelegerii**
Profesorul poate identifica rapid dificultățile întâmpinate de elevi.
3. **Învățare în ritm propriu**
Elevii pot relua explicațiile și pot reviziona experimentele video ori de câte ori este necesar.
4. **Evaluare formativă eficientă**
Platforma oferă feedback și statistici despre performanța elevilor.

Exemple de activități cu Edpuzzle

- analizarea unui videoclip despre legăturile chimice;
- inserarea de întrebări într-un experiment virtual;
- verificarea cunoștințelor despre reacțiile chimice;
- realizarea unor teme interactive pentru acasă;
- evaluarea lecțiilor despre acizi și baze.

Prin aceste activități, elevii devin participanți activi în procesul de învățare și își dezvoltă capacitatea de analiză și aplicare a cunoștințelor.

Integrarea celor două aplicații în lecția de chimie

Așadar, Pictory și Edpuzzle pot fi utilizate împreună pentru realizarea unor lecții moderne și eficiente. Profesorul poate crea mai întâi un videoclip educațional în Pictory, apoi îl poate încărca în Edpuzzle pentru a adăuga întrebări interactive și exerciții de verificare.

Exemplu de scenariu didactic

Tema: Reacțiile chimice și conservarea masei

1. Profesorul creează în Pictory un videoclip despre reacțiile chimice și legea conservării masei.

2. Videoclipul include imagini și animații despre transformarea reactanților în produși.
3. Materialul este încărcat în Edpuzzle.
4. Profesorul adaugă întrebări despre tipurile de reacții și interpretarea ecuațiilor chimice.
5. Elevii urmăresc videoclipul și răspund la întrebări.
6. Profesorul analizează rezultatele și clarifică eventualele dificultăți.

Această metodă contribuie la creșterea interesului pentru chimie și la înțelegerea mai profundă a fenomenelor studiate.

Concluzie

Integrarea tehnologiei digitale în predarea chimiei contribuie la modernizarea procesului educațional și la dezvoltarea unui mediu de învățare interactiv și atractiv. Pictory facilitează realizarea de materiale vizuale explicative, iar Edpuzzle transformă lecțiile video în experiențe interactive și evaluative. Prin utilizarea acestor aplicații, profesorii pot adapta procesul didactic la nevoile elevilor moderni, stimulând atât interesul pentru chimie, cât și dezvoltarea competențelor digitale și științifice.

Bibliografie

- Cerghit, Ioan, Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006.
Cucoș, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2014.
Ionescu, Miron; Radu, Ioan, Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
Oprea, Crenguța-Lăcrămioara, Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009.
Păun, Emil, Școala – abordare sociopedagogică, Editura Polirom, Iași, 1999.

PROMOVAREA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC -Studiu de specialitate-

*Dir. consilier școlar Din Maria Andreea,
Școala Gimnazială „Anton Pann” Rm.Vâlcea, Jud.Vâlcea*

Transformarea educației într-un proces permanent a devenit un imperativ pentru societate contemporană. Astfel, pentru realizarea acestui obiectiv se reclamă efortul solidar al tuturor actanților educaționali: familie, școală, comunitate, agenți economici și al tuturor celor implicați pentru realizarea unui management de calitate. Din punct de vedere etimologic, originea cuvântului „management” derivă de la cuvântul latinesc „manus” (mână) și semnifică, ca expresie literară, „manevrare”, „pilotare”. Din limba franceză, a fost împrumutat cuvântul în limba engleză sub forma Ce este managementul educațional? Ce este o activitate educativă? Cum se realizează colaborarea între actanții educaționali? Tipuri de activități educative? 16 verbului „to manage” care înseamnă a administra, a conduce, a dirija, a duce la bun sfârșit. De aici englezii au derivat apoi cuvântul „manager”, a conduce. Și mai nou cuvântul „manager”- conducător. Sensul acestui cuvânt cât și semnificația lui ca concept: proces complex și sistematic din punct de vedere al procesului educațional, fiind tratat ca un concept multidimensional, care se structurează printr-o ierarhie cu anumite nivele și anume cel central ce este legat direct de politica educațională și care se bazează pe anumite elemente strategice, și managementul clasei de elevi, avându-și locul în special la nivelul formal al educației și care, după spusele cercetătorului R. M. Niculescu „se raportează la conducerea activității școlare din punct de vedere instituțional, în raport cu managementul educațional care se referă la conducerea actului educațional în ansamblul manifestărilor sale”. Deci, managementul ca proces constituie o metodologie de abordare globală, optimă, strategică a activității de educative în procesul educațional.

Managementul educațional contemporan la nivelul clasei de elevi este folosit în sens larg, pentru realizarea de către diriginte a tuturor funcțiilor manageriale recunoscute, atât la nivel de „sarcină” cât și la nivel „uman”: planifică, organizează activitatea educativă, comunică informațiile științifice și alte tipuri de informații, coordonează, îndrumă, ș.a. la nivel mai restrâns managementul clasei de elevi se referă la anumite funcții manageriale ale conducerii operaționale, la nivel formal și informal, a resurselor umane și materiale, informațional, de timp, de autoritate și putere pentru realizarea finalităților propuse în planul stabilit. Managementul educațional, după anumiți cercetători ca Andrițchi V., Guțu Vl., Cebanu L., Cojocaru V., ș.a. autori din domeniul respectiv, care consideră că managementul educațional are la bază un set de principii care-i orientează pe manageri/cadru didactic în activitatea sa.

Aceste principii rezultă din analiza și sinteza conținutului educației și al procesului de învățământ în general. Aceste principii sunt: Principiul comunicării pedagogice- mesaj coerent direcționat spre subiecții educaționali. Principiul cunoașterii pedagogice- transferare și mesajului educațional prin conținuturi de învățare. Principiul creativității pedagogice- dezvoltarea și adaptarea acțiunilor manageriale într-o instituție/clasă de elevi pentru a obține un proces educațional de calitate. Principiul eficienței- utilizarea unor strategii, metode și tehnici care să asigure realizare obiectivelor propuse. Principiul motivării – realizarea convingerii, utilizarea unor strategii de motivare, transmiterea concepțiilor, de a-i determina pe cei implicați în procesul educațional să participe activ, responsabil la sarcinile ce le revin, etc, realizarea un climat motivațional pozitiv, bazat pe încredere, solidaritate, pe principiile echității și toleranței. Principiul managementului participativ- soluționarea tuturor problemelor apărute în procesul de realizare a activităților din cadrul procesului instructiv-educativ. Antrenează membrii familiei și a comunității în eficientizarea procesului educațional. Contribuie la implicarea elevilor în realizarea/participarea proiectelor comunitare, realizarea activităților de voluntariat. Principiul individualizării – vizează două aspecte esențiale: învățarea continuă răspunde nevoilor de formare ale fiecărui elev; învățarea continuă oferă oportunități de dezvoltare a individualității elevului. Astfel, dacă un cadru didactic abordează toate aceste principii și le respectă în practica sa pentru realizarea unor activități educative prin care elevii conștientizează că doar prin implicarea activă a lor în actul educațional vor reuși să se formeze ca personalități cu o pregătire multilaterală, globală, utilă pentru viața de zi cu zi. Rolul cadrului didactic în activitățile educative este o responsabilitate prin cooperare, parteneriat, valorizarea relațiilor pozitive, umaniste în educație în special pe responsabilizarea elevului în obținerea propriilor performanțe.

Bibliografie:

1. Agabrian, M., Milea V., Parteneriate școală – familie – comunitate, Ed. Institutul European, Iași, 2005.
2. Andrițchi V. Management educațional: Ghid metodologic pentru formarea/autoformarea continuă a managerilor școlari.

PARTENERIAT EDUCAȚIONAL „NATURA ÎN ORAȘUL MEU”

Prof. Goldschmidt Erika, prof. Florea Cosmina, Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia

Introducere

În contextul actual al urbanizării accelerate și al degradării mediului, educația ecologică devine o componentă esențială a formării elevilor încă de la vârste fragede. Orașul, ca spațiu de viață cotidian, oferă multiple oportunități de învățare experiențială, iar apropierea elevilor de natură contribuie la dezvoltarea unei atitudini responsabile față de mediul înconjurător.

Pentru elevii cu deficiențe grave, profunde și asociate, experiențele directe, multisenzoriale și concrete sunt fundamentale în procesul de învățare. Contactul direct cu natura, manipularea

materialelor și implicarea în activități practice facilitează înțelegerea conceptelor abstracte precum protejarea mediului, reciclarea sau circuitul apei în natură.

În cadrul proiectului educațional „Natura în orașul meu”, desfășurat în cadrul programului „Săptămâna Verde”, elevii Centrului Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia au participat la activități adaptate nivelului lor de dezvoltare, în parteneriat cu Primăria Municipiului Alba Iulia. Proiectul a avut rolul de a stimula conștientizarea importanței protejării mediului și de a forma deprinderi ecologice prin activități practice, ludice și artistice.

Repere psihopedagogice privind activitățile din cadrul parteneriatului educațional

În învățământul special, activitățile educaționale trebuie să fie centrate pe nevoile individuale ale elevilor, utilizând metode activ-participative și strategii de învățare prin experiență directă.

Conform principiilor psihopedagogiei speciale, elevii cu dizabilități severe învață mai eficient atunci când sunt implicați în activități concrete, bazate pe manipulare, explorare senzorială și repetiție. Activitățile de tip ecologic, precum reciclarea, plantarea sau sortarea deșeurilor, contribuie la dezvoltarea autonomiei personale, a coordonării motrice și a capacității de înțelegere a relațiilor cauză–efect.

De asemenea, utilizarea materialelor diverse (texturi, culori, forme) stimulează integrarea senzorială și dezvoltarea percepției vizuale și tactile. Activitățile artistice (colaj, confecționare de obiecte) facilitează exprimarea emoțională și dezvoltarea creativității, iar jocurile de rol contribuie la dezvoltarea competențelor sociale și a capacității de cooperare.

Vizionarea materialelor video educative, precum cele despre circuitul apei în natură, sprijină învățarea vizuală și consolidează înțelegerea fenomenelor naturale într-o manieră accesibilă.

Scopul parteneriatului educațional

Scopul proiectului a fost dezvoltarea comportamentelor ecologice și a responsabilității față de mediul înconjurător în rândul elevilor cu deficiențe grave, profunde și asociate, prin implicarea acestora în activități practice, artistice și experiențiale desfășurate în cadrul unui parteneriat educațional comunitar.

Obiectivele parteneriatului

Obiectivele acestui parteneriat educațional au ilustrat: formarea unor deprinderi de protejare a mediului; familiarizarea elevilor cu concepte ecologice de bază (reciclare, natură, apă); dezvoltarea motricității fine prin activități practice; stimularea creativității prin realizarea de obiecte ecologice; dezvoltarea capacității de cooperare și implicare în activități de grup dar și conștientizarea importanței menținerii curățeniei în mediul înconjurător.

Activitățile desfășurate în perioada 16.03-17.04.2026

Activitățile au fost organizate sub forma unor ateliere interactive și experiențe practice adaptate nevoilor elevilor:

Ateliere de creație ecologică

Elevii au realizat colaje utilizând materiale reciclabile și texturi variate, dezvoltându-și percepția senzorială și creativitatea. De asemenea, au confecționat obiecte decorative și bijuterii ecologice, activitate ce a contribuit la dezvoltarea motricității fine și a coordonării ochi–mână.

Activități de ecologizare și responsabilizare

Elevii au confecționat stegulețe verzi și pancarde cu mesaje ecologice („Protejați natura”, „Nu aruncați pe jos”, „Nu călcați iarba”), consolidând înțelegerea regulilor de protecție a mediului. Au realizat cutii pentru colectarea selectivă a deșeurilor, marcate pe culori (plastic, carton, metal), învățând prin acțiune principiile reciclării.

Joc de rol tematic – reciclarea

Elevii au participat la un joc de rol, fiind costumați în culorile corespunzătoare tipurilor de deșeurii reciclabile. Activitatea a facilitat învățarea prin joc și a stimulat implicarea emoțională și socială.

Activități practice în aer liber

În curtea școlii, elevii au participat la plantarea de flori, dezvoltând respectul față de natură și responsabilitatea pentru mediul înconjurător.

De asemenea, au desfășurat activități de curățenie, colectând deșeuri, ceea ce a contribuit la formarea unor comportamente ecologice concrete.

Activități multimedia și educaționale

Elevii au vizionat materiale video despre circuitul apei în natură, facilitând înțelegerea unui proces natural complex prin suport vizual și explicativ adaptat.

Activități de informare și conștientizare – întâlnire cu reprezentanții comunității

În cadrul parteneriatului educațional, elevii au participat la o activitate de informare organizată în colaborare cu reprezentanți ai Primăriei Municipiului Alba Iulia, invitați special pentru a susține o prezentare adaptată nivelului de înțelegere al copiilor.

În cadrul acestei întâlniri, reprezentanții instituției au discutat cu elevii despre importanța protejării naturii în mediul urban, despre rolul fiecărui cetățean în menținerea curățeniei și despre modalitățile prin care pot contribui la un oraș mai verde. Informațiile au fost prezentate într-o manieră accesibilă, utilizând exemple concrete, imagini sugestive și explicații simple.

Această activitate a avut un rol important în consolidarea legăturii dintre școală și comunitate, oferind elevilor oportunitatea de a interacționa direct cu membri ai administrației locale și de a înțelege mai bine importanța implicării civice.

Rezultatele activității

Activitățile desfășurate au avut un impact semnificativ asupra elevilor, evidențiindu-se: creșterea interesului pentru activitățile ecologice; dezvoltarea deprinderilor practice și a motricității fine; implicarea activă în sarcini adaptate; înțelegerea, la nivel elementar, a conceptelor de reciclare și protejare a naturii; îmbunătățirea relațiilor de cooperare între elevi.

Participarea la întâlnirea cu reprezentanții Primăriei Municipiului Alba Iulia a contribuit la creșterea nivelului de conștientizare al elevilor privind protejarea mediului și la dezvoltarea interesului pentru implicarea în activități comunitare.

Atmosfera clasei

Pe parcursul proiectului, atmosfera a fost una pozitivă, stimulativă și incluzivă. Elevii au manifestat entuziasm, curiozitate și dorință de implicare în activități.

Activitățile practice și cele desfășurate în aer liber au contribuit la reducerea anxietății, la creșterea confortului emoțional și la dezvoltarea unui climat educațional bazat pe sprijin, încurajare și valorizare individuală.

Concluzii

Proiectul educațional „Natura în orașul meu” a demonstrat importanța integrării educației ecologice în activitățile destinate elevilor cu cerințe educaționale speciale.

Prin activități adaptate, concrete și multisenzoriale, elevii au avut oportunitatea de a învăța prin experiență directă, de a-și dezvolta abilitățile practice și de a forma comportamente responsabile față de mediu.

Parteneriatul cu Primăria Municipiului Alba Iulia a contribuit la consolidarea legăturii dintre școală și comunitate, oferind elevilor contexte reale de implicare civică.

Astfel, proiectul a evidențiat faptul că educația ecologică, abordată interdisciplinar și adaptată nevoilor individuale, poate deveni un instrument eficient în dezvoltarea armonioasă și integrarea socială a elevilor cu dizabilități.

ÎNVĂȚAREA PRIN EXPLORARE, COPIII DESCOPERĂ LUMEA PAS CU PAS

Profesor educație timpurie Matei Camelia, Grădinița cu Program Prelungit Vințu de Jos

Învățarea prin explorare reprezintă o abordare educațională centrată pe copil, care valorifică curiozitatea naturală a acestuia și dorința de a descoperi lumea prin experiențe directe. În educația timpurie, copiii învață cel mai eficient atunci când sunt implicați activ în procesul de cunoaștere, având ocazia să observe, să experimenteze, să pună întrebări și să găsească răspunsuri prin acțiune. Astfel, învățarea nu se limitează la transmiterea de informații, ci devine un proces viu, construit pas cu pas de către copil.

Explorarea presupune interacțiunea directă cu mediul înconjurător și cu materialele puse la dispoziție, oferind copilului posibilitatea de a-și forma propriile reprezentări despre realitate. Prin manipularea obiectelor, investigarea fenomenelor simple și participarea la activități practice, copilul își dezvoltă gândirea logică, capacitatea de rezolvare a problemelor și abilitățile de comunicare. De asemenea, explorarea stimulează creativitatea și imaginația, permițând exprimarea liberă a ideilor și emoțiilor.

Rolul cadrului didactic în acest tip de învățare este acela de facilitator și ghid al experiențelor de descoperire. Educatorul creează contexte de învățare sigure și stimulative, oferă materiale variate și încurajează inițiativa copilului, respectând ritmul individual de dezvoltare. Prin observație atentă și dialog, cadrul didactic sprijină procesul de învățare, fără a impune soluții sau răspunsuri prestabilite.

Învățarea prin explorare contribuie la dezvoltarea autonomiei și a încrederii în sine, deoarece copilul este încurajat să ia decizii, să facă alegeri și să își asume responsabilitatea pentru propriile acțiuni. În același timp, activitățile desfășurate în grup favorizează cooperarea, empatia și respectul reciproc, aspecte esențiale pentru integrarea socială.

Învățarea prin explorare oferă copiilor oportunitatea de a descoperi lumea pas cu pas, într-un mod natural și semnificativ. Prin experiențe concrete, joc și interacțiune, educația timpurie devine un proces care susține dezvoltarea armonioasă a copilului și formarea unei atitudini pozitive față de învățare pe termen lung.

Exemplu de activități:

Activitate 1 – Construim și explorăm adăposturi pentru animale domestice

Copiii au explorat mediul fermei prin joc de rol și construcții din materiale din lemn. Aceștia au colaborat pentru a crea țarcuri, au manipulat figurinele de animale și au discutat despre viața acestora, dezvoltându-și imaginația, cooperarea și abilitățile sociale.

Activitate 2 – Explorare senzorială și științifică: lumea dinozaurilor

Activitatea a presupus explorarea unui mini-peisaj tematic, folosind materiale naturale, apă,

masă luminoasă, făină de mălai și figurine. Copiii au observat, au experimentat și au formulat ipoteze, stimulând curiozitatea, gândirea critică și dezvoltarea simțurilor prin învățare activă.

Bibliografie:

1. Jean Piaget (2005). *Psihologia copilului*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
2. Lev Vygotsky (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

MICA UNIRE ȘI SCRITORII CARE AU ELOGIAT-O

Bibliotecar Cutean Irina, Casa Corpului Didactic Alba

Proiectul educațional „Mica Unire și scriitorii care au elogiato”, ajuns la a III-a ediție, a marcat prin activități specifice Ziua Culturii Naționale sărbătorită anual pe data de 15 ianuarie și Mica Unire, celebrată pe data de 24 ianuarie. Organizatorii proiectului au fost Casa Corpului Didactic Alba și Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia.

Sărbătorită pe data de 15 ianuarie, Ziua Națională a Culturii este un prilej de readucere aminte a tuturor care prin puterea cuvântului, a muzicii sau a dansului sunt ambasadorii României, sunt cei care contribuie la crearea unei României a valorilor culturale, literare și artistice. La un scurt interval de timp, mai precis pe data de 24 ianuarie celebrăm un alt eveniment care a marcat primul pas în desăvârșirea statului unitar român: Unirea Principatelor Române Moldova și Țara Românească sub conducerea lui Alexandru Ioan Cuza. Acest act a contribuit la consolidarea identității naționale românești. Ideea de națiune și aspirațiile naționale au căpătat o importanță mai mare iar limba română și cultura română au devenit elemente unificatoare pentru populația românească. Așadar la 1859, oameni de cultură, scriitori și poeți și-au unit eforturile și talentul în a promova ideea de unire. Formați la universități din Viena și Paris, scriitorii au adus în Principate idei noi precum: unitate, libertate, emancipare, etc. Ei au fost adevărații ambasadori ai Unirii, prin versurile lor creionând imaginea unei țări care acum își găsea locul binemeritat pe harta Europei. Opera acestora a constituit punctul de pornire în activitățile proiectului.

În cadrul proiectului au fost derulate trei activități. Denumită *Scriitorii care au elogiato necesitatea și importanța unirii*, prima activitate a presupus organizarea unei expoziții cuprinzând volume cu poezii ale scriitorilor din perioada pașoptistă. Expozițiile au fost organizate în

bibliotecile școlare/centrele de documentare și informare din școlile partenere în proiect. În cadrul expozițiilor au fost incluse lucrările lui Vasile Alecsandri, Cezar Bolliac, Dimitrie Bolintineanu, etc. A doua activitate intitulată *Martori la Unire*, a presupus derularea unor ateliere creative structurate pe niveluri de învățământ. Printre acestea putem aminti:

ACTIVITĂȚI BAZATE PE TEHNICILE DE SCRIERE CREATIVĂ DESCRISE ÎN CARTEA „GRAMATICA FANTEZIEI” DE GIANNI RODARI

1. *Piatra în lac*

- „un cuvânt aruncat în minte la întâmplare produce valuri la suprafață antrenând în căderea lui sunete și imagini, analogii și amintiri...”

- ne putem juca cu cuvântul UNIRE

- în textele care se află în anexa proiectului, elevii identifică cuvinte care încep cu ”U”, apoi cuvinte care încep cu „N” și tot așa până la formare cuvântului UNIRE. Din seria de cuvinte rezultate pe verticală, elevii realizează o scurtă (8-15 rânduri) poveste ilustrată.

2. *Binomul fantastic*

- dintr-un bol elevii extrag cuvinte istorice și cuvinte fanteziste (EX: Cuza+dragon; Unire+robot; boier+floare... etc). Pornind de la asocierea acestor cuvinte elevii inventează o poveste de 8-10 rânduri. Povestea este însoțită de ilustrații.

REALIZAREA UNOR HĂRTI CREATIVE

- *Clasele I-IV*

▪ **Harta în culori**

- Colorare hartă
- Lipire steaguri
- Desen Cuza
- Hora din figurine decupate

- *Clasele V-VIII*

▪ **Harta povestitoare**

- Evenimente
- Explicații scurte
- Personaje
- Citate istorice

- *Clasele IX-XII*

▪ **Harta infografică**

- Date istorice
- Context internațional
- Cronologie
- Hartă digitală

ACTIVITĂȚI DIVERSE

- Jurnalul unui tânăr din 1859

- Unirea văzută din stradă

- Scrisoare către Cuza

- Caricaturi istorice

- Colaje istorice.

Ultima activitate, sugestiv intitulată *Cronica Unirii*, a presupus organizarea unei expoziții cuprinzând lucrările elevilor, expoziție găzduită de *Biblioteca Județeană „Lucian Blaga” Alba*. Expoziția a fost organizată pe data de 23 ianuarie 2026. Pe holul instituției de cultură amintite mai sus, au fost expuse lucrări ale elevilor din școlile partenere proiectului: Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu” Alba Iulia, Școala Gimnazială „Singidava” Cugir, Liceul Tehnologic Sebeș, Colegiul Național „David Prodan” Cugir, Colegiul Național „Inochentie Micu Clain” Blaj sau Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj. La vernisajul expoziției au participat două clase de elevi din cadrul Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu” Alba Iulia. Coordonați de doamna profesor învățământ

primar Vlădău Alexandrina au susținut un moment artistic în cadrul căruia au interpretat cântece patriotice și au recitat versuri care făceau referire la momentul celebrat.

Proiectul a vizat dezvoltarea gustului pentru lectură și atragerea tinerilor în bibliotecă. Modalitatea de organizare a activităților din proiect a oferit posibilitatea derulării unor astfel de proiecte în viitor și atragerea de noi parteneri educaționali.

METODE NARATIVE PENTRU PREVENIREA ȘI INTERVENȚIA ÎN SITUAȚII DE BULLYING ȘCOLAR -STUDIU DE SPECIALITATE-

Prof. Dăncău Monica-Adriana, Șc.Gim. „Anton Pann” Rm.Vâlcea, Jud.Vâlcea

Fenomenul de bullying reprezintă una dintre cele mai frecvente și grave probleme cu care se confruntă mediul școlar contemporan. Conform definiției oferite de cercetătorul norvegian Dan Olweus, bullyingul este un comportament agresiv repetat, intenționat, care implică un dezechilibru de putere între agresor și victimă. Acesta poate fi fizic, verbal, relațional sau cibernetic și are efecte negative asupra dezvoltării emoționale, sociale și academice a elevilor. În ultimii ani, accentul s-a mutat de la intervențiile punitive la strategii preventive și formative, centrate pe dezvoltarea competențelor socio-emoționale. Printre acestea, storytellingul (povestirea terapeutică și educațională) s-a dovedit o metodă eficientă în prevenirea și gestionarea situațiilor de bullying la clasă. Lucrarea de față analizează rolul storytellingului ca instrument educațional și prezintă bune practici aplicabile în mediul școlar.

1. Bullyingul în mediul școlar – impact și nevoia de intervenție: Bullyingul afectează nu doar victima, ci și agresorul și martorii.

Consecințele pot include: - scăderea stimei de sine;

- anxietate și depresie;

- absenteism și abandon școlar;

- dificultăți de integrare socială.

UNICEF subliniază importanța intervențiilor timpurii și a construirii unui climat școlar sigur și incluziv. Un climat pozitiv presupune:

Organizații internaționale precum UNESCO și

1. relații bazate pe respect;

2.comunicare deschisă; 3.empatie; 4.implicarea activă a elevilor în rezolvarea conflictelor

2. Storytellingul ca instrument educațional : Storytellingul reprezintă arta de a transmite mesaje prin intermediul poveștilor. În educație, acesta este utilizat pentru:

- dezvoltarea empatiei;
- modelarea comportamentelor pozitive;
- stimularea reflecției morale;
- crearea unui spațiu sigur de exprimare.

Poveștile permit elevilor să se identifice cu personajele, să înțeleagă emoțiile acestora și să exploreze consecințele acțiunilor într-un mod indirect, fără a expune direct cazuri reale din clasă.

Un exemplu relevant este povestea „Wonder” de R.J. Palacio, care abordează tema acceptării diferențelor și a empatiei. Discuțiile ghidate pe baza acestei cărți pot contribui la schimbarea atitudinilor elevilor față de colegii percepuți ca „diferiți”.

3. Strategii de gestionare a bullyingului prin storytelling

3.1. Povestea ca declanșator al dialogului Profesorul poate utiliza povești tematice pentru a iniția discuții despre:

- ce înseamnă bullyingul;
- cum se simte victima;
- rolul martorilor;
- alternative la comportamentul agresiv.

După lectură, elevii pot răspunde la întrebări precum:

- Ce ai fi făcut în locul personajului?
- Cum s-ar fi putut evita conflictul?
- Cine ar fi putut interveni?

Această metodă dezvoltă gândirea critică și responsabilitatea socială.

3.2. Crearea de povești de către elevi

Elevii pot fi implicați în: să redacteze niște povești despre prietenie și curaj; să realizeze benzi desenate cu final pozitiv; dramatizări și jocuri de rol. Astfel putem organiza: Organizarea unui atelier intitulat „Eroii clasei noastre”, în care elevii creează personaje care intervin pentru a opri bullyingul. Astfel se consolidează rolul de „apărător” (bystander activ).

3.3. Storytelling digital

În era tehnologiei, poveștile pot fi create sub formă de: videoclipuri; podcasturi și prezentări interactive. Această metodă este eficientă în prevenirea cyberbullyingului, deoarece elevii învață să reflecteze asupra consecințelor comportamentelor online.

3.4. Povestea terapeutică individuală

În cazul unor situații concrete, consilierul școlar poate utiliza povești metaforice pentru a ajuta copilul să: identifice emoțiile; găsească soluții; își recapete încrederea. Poveștile terapeutice reduc rezistența și facilitează exprimarea emoțională.

5. Principii pentru aplicarea eficientă a storytellingului

Pentru ca storytellingul să fie eficient, este necesar:

Adaptarea la vârsta elevilor – limbaj accesibil și teme relevante.

Climat sigur și non-judicativ – elevii trebuie să se simtă ascultați.

Implicarea activă a elevilor – dialog, reflecție, creație.

Continuitate – activitățile să fie integrate constant, nu sporadic.

Colaborarea cu părinții și consilierul școlar

5. Avantajele utilizării storytellingului:

- reduce comportamentele agresive;
- facilitează învățarea prin experiență indirectă;
- crește empatia și inteligența emoțională;
- consolidează coeziunea grupului;
- contribuie la dezvoltarea competențelor sociale.

Prin comparație cu metodele punitivă, storytellingul oferă o abordare preventivă și formativă, orientată spre schimbare durabilă. Gestionarea bullyingului la clasă necesită intervenții complexe, bazate pe prevenție, educație emoțională și implicarea întregii comunități școlare. Storytellingul reprezintă o strategie eficientă și accesibilă, care permite explorarea conflictelor într-un cadru sigur și constructiv. Prin utilizarea consecventă a poveștilor, profesorii pot contribui la formarea unor elevi empatici, responsabili și capabili să intervină pozitiv în situații de conflict. Astfel, clasa devine un spațiu al siguranței și al respectului reciproc.

- Bibliografie:
- 1.Dan Olweus (2010). *Bullyingul în școală: Ce știm și ce putem face*. Iași: Editura Polirom
- 2.Salvați Copiii România (2016). *Bullyingul în rândul copiilor. Studiu sociologic la nivel național*. București.

PROIECT DE ACTIVITATE STEAM

Prof. ed. timpurie Brașoveanu Carmen, G.P.P. Sebeșel

GRUPA: MARE

TEMA ANUALĂ: CUM ESTE, A FOST ȘI VA FI AICI PE PĂMÂNT

TIPUL ACTIVITĂȚII: MIXTĂ

FORMA DE ORGANIZARE: ACTIVITATE PE CENTRE

SCOPUL ACTIVITĂȚII: Dezvoltarea capacității de explorare, investigare și cooperare prin activități integrate STEAM, valorificând experiențe de învățare din domeniul științei, tehnologiei, ingineriei, artei și matematicii.

CENTRE STEAM:

ȘTIINȚĂ: „Furia”- *experiment*

TEHNOLOGIE: „Pești” - *puzzle digital*

INGINERIE: „Pod peste balta de pești” - *construcție*

ARTĂ: „Meduze vesele”- *confeccionare și trasare*

MATEMATICĂ: „De-a pescarii” - *interpretare rol*

OBIECTIVE OPERATIONALE

- O1:** să amestece elementele (nisip, apă, cerneală) într-o sticlă, puse la dispoziție;
- O2:** să verbalizeze efectul produs prin observarea experimentului (agitând sticla se produce furia, așezarea nisipului pe fundul sticlei corespunde cu liniștirea copilului);
- O3:** să utilizeze corect tabla interactivă în realizarea puzzle-ului digital;
- O4:** să asambleze corect piesele puzzle-ului pentru a obține imaginea completă;
- O5:** să îmbine cuburile în vederea realizării unui pod;
- O6:** să traseze cu carioca pe foaia de carton părțile corpului meduzei (ochi, gură, piciorușe);
- O7:** să respecte criteriile de acuratețe și corectitudine a tehnicii utilizate;
- O8:** să mânuiască undița în vederea captării a minim 5 pești;
- O9:** să sorteze peștii în funcție de culoare (roșu la furie, galben la fericire, albastru pentru tristețe).

RESURSE DIDACTICE:

PROCEDURALE: conversația, observația, explicația, jocul, demonstrația, turul galeriei.

MATERIALE: sticle, nisip, cerneală, apă, pâlnie, pipete, tabla interactivă, joc Jigsawpuzzle, cuburi, carioci, carton colorat, barcă, pești jetoane, undițe, boluri.

ORGANIZATORICE: individual, pe grupuri mici

BIBLIOGRAFIE:

- Curriculum pentru educație timpurie 2019
- Glava, A., Pascal, M., Tătaru, L – Educație timpurie- „Ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar”, Editura Paralela 45, Pitești, 2009
- Ghid metodic: „Activitatea integrată în grădiniță”, Ed. DPH, 2008

DEMERSUL DIDACTIC

MOMENTE PEDAGOGICE	CONȚINUTUL ȘTIINȚIFIC	METODE ȘI PROCEDEE DIDACTICE	MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT	EVALUARE
1. MOMENTUL ORGANIZATORIC	Voi asigura condițiile optime desfășurării activității: aerisirea sălii de grupă, pregătirea materialului didactic. Pregătirea climatului psiho-afectiv necesar desfășurării activității, asigurarea ordinii și disciplinei.			Observația directă
2. CAPTAREA ATENȚIEI	Captarea atenției se realizează cu ajutorul unei chei, cu ajutorul căreia deschidem cufărul și descoperim materialele necesare la fiecare centru pregătit.	Conversația Observația	Cheie Cufăr	Urmăresc reacția copiilor Frontal
3. ANUNȚAREA TEMEI	Astăzi o să ne jucăm pe centre! Copiii se vor împărți la sectoare după dorință, la sectorul ȘTIINȚE - copiii vor realiza un experiment, la centrul TEHNOLOGIE - copiii vor realiza un puzzle digital, la centrul INGINERIE - copiii vor realiza un pod din cuburi, ARTĂ copiii confecționează și trasează meduze, iar la centrul MATEMATICĂ - copiii vor pescui, număra și sorta pești.	Conversația		
4. REALIZAREA TEMELOR	Copiii își aleg sectorul dorit. 1. ȘTIINȚE: „Furia”- experiment. Copiii vor umple sticle cu apă și nisip, utilizând pâlnia. Cu ajutorul pipetei vor colora apa cu cerneală. Copiii vor fi introduși prin discuții despre lumea din adâncuri. Li se va explica motivul pentru care caracatița aruncă cu cerneală (se simte amenințată), furia acesteia se va transpune în activitate prin agitarea amestecului. La momentul calmării caracatiței, amestecul coboară pe fundul sticlei, semn că furia a trecut. 2. TEHNOLOGIE: La tabla interactivă, copiii vor realiza un puzzle digital, prin îmbinarea pieselor și finalizarea imaginii cu pești. 3. INGINERIE: Cu ajutorul cuburilor, copiii vor realiza un pod peste balta unde se pescuiește. 4. ARTĂ: “Meduze vesele” Fiecare copil confecționează meduze prin decuparea și lipirea corpului, urmând trasarea ochilor, gurii și a piciorușelor cu ajutorul cariocilor. 5. MATEMATICĂ: “De-a pescarii”- copiii vor mânui undițele în vederea captării a cât mai multor pești. Pe care îi vor	Instructajul verbal Conversația Exercițiul Explicația	Corpul meduzei Carton colorat Creioane colorate Lipici Foarfece Sticle Nisip Apă Pâlnie Pipetă Cerneală Barca Undițe Jetoane pești Boluri	Evaluare orală: Recunoașterea și denumirea materialelor

	<p>sorta în funcție de culoare: roșu pentru furie, galben pentru fericire și albastru pentru tristețe.</p> <p>Supraveghez modul de lucru și dau explicațiile necesare.</p> <p>Dirijez activitatea copiilor.</p> <p>Urmăresc realizarea corectă a sarcinilor.</p> <p>La realizarea obiectivelor propuse, grupele de copii se rotesc în cadrul sectoarelor.</p>			
5. ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII	Fac aprecieri stimulative referindu-mă la fiecare grup în parte și voi nominaliza copiii care s-au remarcat.	Conversația	Aprecieri verbale	

LIMBAJUL COPIILOR PREȘCOLARI ÎN LUMEA DE AZI, ÎNTRE DEZVOLTARE, EMOȚIE ȘI CONEXIUNE

Bordeu Georgeta, Grădinița cu Program Prelungit Nr.11 Alba Iulia

Limbaajul reprezintă una dintre cele mai importante achiziții ale copilăriei timpurii, constituind fundamentul comunicării, al relaționării și al dezvoltării cognitive și emoționale. În perioada preșcolară, copilul își dezvoltă rapid vocabularul, capacitatea de exprimare și abilitatea de a înțelege lumea prin intermediul cuvintelor. În contextul actual, marcat de tehnologie, schimbări sociale și ritm accelerat de viață, limbaajul copiilor se dezvoltă într-un mod diferit față de generațiile anterioare, fiind influențat atât pozitiv, cât și negativ de mediul în care trăiesc. Astăzi, mai mult ca oricând, limbaajul copilului preșcolar trebuie privit nu doar ca un instrument de comunicare, ci ca o punte între dezvoltare, emoție și conexiune umană

În esență, limbaajul constituie fundamentul comunicării umane în toată diversitatea și resursele sale de expresivitate, prin care copilul învață să se conecteze cu lumea din jur și să își construiască identitatea, cu rol esențial în dezvoltarea emoțională și socio-relațională a copilului. Prin intermediul comunicării, copilul învață să își exprime nevoile, să identifice și să denumească emoții, să își regleze reacțiile și să stabilească relații cu cei din jur. Dezvoltarea limbaajului contribuie direct la formarea competențelor socio-emoționale, precum empatia, cooperarea, ascultarea activă și rezolvarea conflictelor.

Copiii care dispun de un vocabular emoțional adecvat reușesc mai ușor să își exprime trăirile și să solicite sprijin într-un mod acceptabil social. În schimb, dificultățile de exprimare verbală pot conduce la frustrare, retragere sau manifestări impulsive și agresive. Astfel, limbaajul devine un instrument important pentru autoreglare emoțională și integrare socială. În mediul preșcolar, interacțiunile zilnice, conversațiile, jocurile de rol și activitățile de grup sprijină simultan dezvoltarea limbaajului și a competențelor sociale. Copilul învață să își aștepte rândul, să asculte, să răspundă, să negocieze și să coopereze, dezvoltând atât capacitatea de comunicare, cât și relațiile cu ceilalți. Un copil care își poate exprima emoțiile verbal este mai puțin predispus la reacții agresive sau la comportamente de retragere. De aceea, educația limbaajului trebuie asociată permanent cu educația emoțională.

Lumea de astăzi aduce provocări noi în dezvoltarea limbaajului. Tehnologia este prezentă încă de la vârste foarte mici, iar copiii intră în contact cu telefoane, tablete și televizoare înainte de a dezvolta complet limbaajul verbal. Deși mediul digital poate oferi resurse educaționale valoroase, utilizarea excesivă a ecranelor poate limita interacțiunea verbală directă, atât de necesară dezvoltării limbaajului. Mulți specialiști atrag atenția asupra faptului că timpul petrecut în fața ecranelor nu poate înlocui conversația reală, contactul vizual și jocul interactiv. Specialiștii în educație timpurie

atrage atenția că sunt tot mai frecvenți în grădiniță copii care folosesc un vocabular redus, întâmpină dificultăți în exprimarea emoțiilor, comunică mai greu cu ceilalți sau manifestă dificultăți de ascultare și dialog. Aceste aspecte evidențiază nevoia unui echilibru între tehnologie și experiențele reale de comunicare.

Într-o societate în care ritmul vieții este tot mai alert, timpul petrecut în conversații autentice cu copiii devine din ce în ce mai valoros. Limbajul nu se dezvoltă în izolare, ci prin relație și conexiune. Copilul are nevoie să fie ascultat, să i se răspundă cu răbdare, să fie încurajat să întrebe, să participe la dialog, să simtă că opiniile și emoțiile sale contează. Grădinița reprezintă un spațiu esențial pentru dezvoltarea comunicării și a limbajului, un climat educațional pozitiv, bazat pe respect și colaborare, în care copiii sunt ajutați să își dezvolte curajul de a comunica și de a participa activ la activități.

În educația timpurie, conexiunea emoțională dintre adult și copil reprezintă fundamentul dezvoltării limbajului și al comunicării autentice. Copilul vorbește, întreabă și își exprimă emoțiile mai ușor atunci când se simte în siguranță, acceptat și valorizat. De aceea, atât familia, cât și grădinița au responsabilitatea de a crea contexte bogate de interacțiune și dialog, în care copilul să fie ascultat cu răbdare și încurajat să comunice liber. Cititul poveștilor, jocurile de grup, conversațiile zilnice și activitățile interactive contribuie nu doar la îmbogățirea vocabularului, ci și la dezvoltarea relațiilor afective și a competențelor socio-emoționale. Prin comunicare, copilul învață să își exprime nevoile, să își gestioneze emoțiile și să construiască relații bazate pe cooperare și empatie.

În acest context, parteneriatul dintre familie și grădiniță devine esențial. Dezvoltarea limbajului nu poate fi susținută exclusiv în mediul educațional, ci are nevoie de continuitate și în viața de familie. Părinții trebuie sprijiniți și informați cu privire la importanța comunicării constante cu copilul încă de la vârste mici. Vorbirea cu copilul, cititul împreună, explicarea experiențelor cotidiene și timpul petrecut în activități comune reprezintă experiențe valoroase care stimulează limbajul, dezvoltă gândirea și consolidează relația afectivă dintre copil și adult. Astfel, limbajul se dezvoltă în interiorul relațiilor autentice și al conexiunilor emoționale semnificative, devenind nu doar un instrument de comunicare, ci și o modalitate prin care copilul învață să se cunoască pe sine și să se integreze în lumea socială.

Putem concluziona că limbajul copiilor preșcolari reprezintă mai mult decât o abilitate de comunicare – este expresia dezvoltării, a emoțiilor și a relației cu lumea din jur. În contextul actual, în care tehnologia și schimbările sociale influențează tot mai mult copilăria, adulții au responsabilitatea de a crea contexte autentice de comunicare și conexiune. Grădinița și familia trebuie să colaboreze pentru a susține dezvoltarea unui limbaj bogat, expresiv și emoțional sănătos, oferind copiilor nu doar cuvinte, ci și siguranța de a le folosi cu încredere.

Investiția în limbajul copilului înseamnă, de fapt, investiție în dezvoltarea sa armonioasă, în capacitatea lui de a relaționa și în viitorul său ca om și membru al comunității.

Bibliografie:

1. Cucuș, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
 2. Glava, Adina; Glava, Aurel – *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002.
 3. Piaget, Jean – *Psihologia copilului*, Editura Cartier, București, 2005.
 4. Stan, Emil – *Managementul clasei și comunicarea educațională*, Editura Aramis, București, 2013.
 5. Vîgotski, Lev – *Gândire și limbaj*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971.
 6. Vrașmaș, Ecaterina – *Educația timpurie*, Editura Aramis, București, 2014
- ***Curriculum pentru educație timpurie, Ministerul Educației, 2019.
***UNICEF România – materiale și studii privind dezvoltarea timpurie a copilului și educația socio-emoțională.

JOCUL DIDACTIC CA INSTRUMENT PEDAGOGIC ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE - STUDIU DE SPECIALITATE-

Profesor pentru educație timpurie Buta Ligia, Școala Gimnazială Ciuruleasa, jud. Alba

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării ulterioare a copilului, iar modul în care sunt organizate experiențele de învățare în această etapă are un impact semnificativ asupra formării personalității. În acest context, jocul ocupă un loc central, fiind considerat activitatea dominantă a copilului preșcolar.

Prin joc, copilul explorează mediul înconjurător, își exprimă emoțiile, dezvoltă relații sociale și își formează competențe esențiale pentru integrarea școlară și socială. Astfel, jocul nu este doar o formă de divertisment, ci un instrument pedagogic valoros, care facilitează învățarea într-un mod natural, atractiv și eficient.

Abordările moderne ale educației timpurii se bazează pe teorii constructiviste și socio-constructiviste, care subliniază rolul activ al copilului în procesul de învățare. Conform lui Jean Piaget, copilul își construiește cunoașterea prin interacțiunea directă cu mediul, iar jocul reprezintă forma principală prin care acesta experimentează și învață. Lev Vygotsky evidențiază importanța interacțiunii sociale și a zonei proximei dezvoltări, în cadrul căreia jocul devine un context favorabil dezvoltării cognitive și lingvistice. Prin joc, copilul își însușește reguli, norme și comportamente, dezvoltându-și astfel gândirea și capacitatea de adaptare.

În acest sens, jocul este recunoscut ca metodă didactică fundamentală în educația timpurie, fiind utilizat pentru transmiterea și consolidarea cunoștințelor, dar și pentru formarea competențelor cheie.

Tipuri de jocuri utilizate în educația preșcolară

Activitatea din grădiniță valorifică o varietate de forme de joc, fiecare având un rol specific în dezvoltarea copilului:

1. Jocul didactic

Jocul didactic este organizat în scop instructiv-educativ și urmărește atingerea unor obiective clare. Acesta contribuie la dezvoltarea gândirii, a limbajului și la consolidarea cunoștințelor dobândite.

Jocul didactic are un caracter mult mai pronunțat decât celelalte jocuri și se utilizează în grădiniță în scopul îmbogățirii și aprofundării experienței cognitive a copiilor, precum și în vederea dezvoltării proceselor psihice de reflectare directă și nemijlocită a realității. Jocurile didactice se practică atât în cadrul activităților comune, cât și în afara lor, ele fiind niște activități accesibile și atractive copiilor prin intermediul cărora se realizează majoritatea sarcinilor instructiv educative în grădiniță.

Caracterul specific al jocului didactic constă în îmbinarea armonioasă dintre componenta ludică și cea instructivă. Astfel, sarcina de învățare este integrată într-un context atractiv și motivant, care stimulează participarea activă a copiilor și favorizează implicarea acestora în procesul de cunoaștere. În acest sens, jocul didactic contribuie la transformarea actului de învățare într-o experiență plăcută, accesibilă și eficientă.

Din punct de vedere structural, jocul didactic este alcătuit din mai multe componente esențiale:

- **scopul didactic**, care reflectă obiectivele urmărite;
- **sarcina didactică**, apare ca o problemă de gândire și dă sensul jocului și atracția copilului spre el. De aceea sarcina didactică nu trebuie să fie prea grea pentru a demoraliza copiii, dar nici prea ușoară pentru a-i plictisi.
- **regulile jocului**, care orientează comportamentul copiilor și asigură desfășurarea organizată a activității;
- **elementele de joc**, componentă a jocului didactic fac ca rezolvarea sarcinii didactice să fie plăcută și atractivă pentru copii. Ele constă în: momente de așteptare, surprize, ghicire, mișcare, întrecere, galerie, aplauze.
- **materialul didactic**, adaptat nivelului de vârstă și conținutului abordat.

Rolul jocului didactic în educația timpurie este complex și multidimensional. Pe plan cognitiv, acesta contribuie la dezvoltarea gândirii logice, a capacității de analiză și sinteză, precum și la formarea reprezentărilor despre mediul înconjurător. Pe plan lingvistic, jocurile didactice favorizează îmbogățirea vocabularului și dezvoltarea exprimării corecte și coerente. De asemenea, ele sprijină dezvoltarea atenției, memoriei și imaginației.

2. Jocul de construcție

Jocul de construcție reprezintă o formă esențială de activitate ludică în educația timpurie, având un rol semnificativ în dezvoltarea cognitivă, creativă și motrică a copilului preșcolar. Acest tip de joc constă în realizarea unor structuri, obiecte sau modele prin utilizarea diverselor materiale, precum cuburi, piese de tip Lego, rotodiscuri, materiale naturale sau obiecte reciclabile. Activitatea de construire presupune planificare, organizare și anticipare, contribuind astfel la dezvoltarea gândirii logice și a capacității de rezolvare de probleme. Copilul își imaginează ceea ce dorește să realizeze, selectează materialele necesare și stabilește etapele de lucru, ceea ce favorizează formarea unor abilități cognitive complexe.

Valențele formative ale jocului de construcție sunt multiple. Pe plan cognitiv, acesta contribuie la dezvoltarea gândirii spațiale, a capacității de analiză și sinteză, precum și la înțelegerea relațiilor dintre părți și întreg. Pe plan motric, jocul dezvoltă coordonarea oculo-manuală și motricitatea fină. În același timp, activitatea de construcție stimulează creativitatea și imaginația, oferind copilului posibilitatea de a experimenta și de a inova.

De asemenea, jocul de construcție are un rol important în dezvoltarea competențelor sociale. Atunci când este realizat în grup, acesta favorizează cooperarea, comunicarea și respectarea regulilor. Copiii învață să își împartă materialele, să negocieze idei și să colaboreze pentru realizarea unui obiectiv comun.

În cadrul activităților didactice, jocul de construcție poate fi integrat în diverse domenii experiențiale. De exemplu, în activitățile de cunoașterea mediului, copiii pot construi elemente din natură sau din mediul urban, iar în activitățile matematice, pot realiza structuri care implică clasificare, seriare sau relații spațiale.

3. Jocul de mișcare

Jocul de mișcare ocupă un loc esențial în educația timpurie, răspunzând nevoii naturale a copilului de a se deplasa, de a explora și de a interacționa activ cu mediul înconjurător. La vârsta preșcolară, mișcarea reprezintă o formă fundamentală de manifestare, fiind strâns legată de dezvoltarea fizică, psihică și socio-emoțională a copilului.

Valențele formative ale jocului de mișcare sunt multiple. Pe plan fizic, acesta favorizează dezvoltarea musculaturii, îmbunătățirea coordonării, a echilibrului și a rezistenței. Pe plan cognitiv, jocurile de mișcare implică procese de atenție, orientare în spațiu și luare de decizii rapide. Copilul învață să reacționeze la stimuli, să respecte reguli și să își adapteze comportamentul în funcție de situațiile de joc.

Din punct de vedere socio-emoțional, jocurile de mișcare contribuie la dezvoltarea spiritului de echipă, a cooperării și a respectării regulilor. În cadrul acestor activități, copiii învață să accepte atât succesul, cât și eșecul, dezvoltându-și astfel toleranța la frustrare și capacitatea de autocontrol. De asemenea, jocul de mișcare creează un climat afectiv pozitiv, stimulând buna dispoziție și reducând tensiunile emoționale.

Integrarea jocului de mișcare în programul zilnic al grădiniței contribuie la realizarea unui echilibru între activitățile statice și cele dinamice, favorizând o dezvoltare armonioasă a copilului. În plus, aceste activități pot fi corelate cu alte domenii de învățare, realizându-se astfel o abordare integrată a educației.

4. Jocul logic

Specificul jocului logic constă în îmbinarea activității concrete cu procesele cognitive, copilul fiind implicat în rezolvarea unor situații-problemă adaptate nivelului său de dezvoltare. În acest context, învățarea se realizează într-un mod intuitiv și accesibil, prin manipularea obiectelor și prin explorarea relațiilor dintre acestea.

Din punct de vedere educațional, jocul logic contribuie semnificativ la dezvoltarea gândirii logico-matematice. Copilul învață să identifice asemănări și deosebiri, să ordoneze elemente după anumite criterii, să stabilească reguli și să le aplice în situații noi. Aceste procese reprezintă fundamentul dezvoltării raționamentului și al capacității de rezolvare de probleme.

Valențele formative ale jocului logic se extind și asupra altor domenii ale dezvoltării. Pe plan cognitiv, acesta stimulează atenția, memoria și capacitatea de concentrare. Pe plan lingvistic, jocurile logice favorizează utilizarea unui vocabular specific, contribuind la dezvoltarea exprimării clare și precise. De asemenea, ele încurajează perseverența și autonomia în rezolvarea sarcinilor.

Jocurile logice pot fi organizate atât individual, cât și în grup, în funcție de obiectivele urmărite. Activitățile individuale permit adaptarea ritmului de lucru la nevoile fiecărui copil, în timp ce activitățile de grup favorizează cooperarea, schimbul de idei și învățarea prin interacțiune.

Un aspect important în utilizarea jocului logic îl reprezintă adaptarea gradului de dificultate al sarcinilor. Acestea trebuie să fie suficient de provocatoare pentru a stimula interesul copilului, dar accesibile, pentru a evita apariția frustrării. De asemenea, cadrul didactic trebuie să ofere sprijin și feedback adecvat, facilitând procesul de învățare.

5. Jocul simbolic și de rol

Jocul simbolic și de rol reprezintă o formă complexă și valoroasă de activitate ludică în educația timpurie, având un rol esențial în dezvoltarea socio-emoțională și cognitivă a copilului preșcolar. Acest tip de joc presupune utilizarea simbolurilor și asumarea unor roluri inspirate din viața reală, permițând copilului să redea, să interpreteze și să reconfigureze experiențe trăite sau observate.

Specificul jocului simbolic constă în capacitatea copilului de a transforma realitatea, atribuind obiectelor și acțiunilor semnificații noi. De exemplu, un obiect obișnuit poate deveni, în imaginația copilului, un telefon, o mașină sau un instrument medical. Această transpunere simbolică reflectă nivelul de dezvoltare al gândirii și al imaginației, fiind un indicator important al maturizării cognitive.

Jocul de rol, ca formă particulară a jocului simbolic, implică asumarea unor roluri sociale, precum cel de părinte, medic, profesor, vânzător sau pompier. Prin interpretarea acestor roluri, copilul își dezvoltă capacitatea de a înțelege și de a reproduce comportamente sociale, interiorizând norme, valori și reguli de conviețuire.

Jocul simbolic și de rol constituie o componentă fundamentală a educației timpurii, contribuind la dezvoltarea armonioasă a copilului. Prin intermediul acestuia, copilul își construiește identitatea, își dezvoltă competențele sociale și emoționale și își îmbogățește experiențele de învățare, pregătindu-se astfel pentru integrarea în viața socială și școlară.

Valențele formative ale jocului.

Jocul constituie un instrument educațional complex, cu o contribuție esențială la dezvoltarea globală a copilului preșcolar. Prin natura sa, acesta integrează dimensiuni cognitive, afective, sociale și motrice, facilitând formarea unor competențe fundamentale pentru adaptarea ulterioară la cerințele școlare și sociale. În educația timpurie, jocul nu este doar o activitate recreativă, ci un mijloc privilegiat de învățare și dezvoltare, care valorifică particularitățile de vârstă ale copiilor.

Jocul contribuie la dezvoltarea globală a copilului, având multiple valențe formative:

Valențe cognitive: dezvoltarea gândirii, a memoriei și a atenției;

Valențe lingvistice: îmbogățirea vocabularului și dezvoltarea exprimării corecte;

Valențe socio-emoționale: formarea abilităților de cooperare, empatie și respectarea regulilor;

Valențe motrice: dezvoltarea coordonării și a echilibrului.

Prin intermediul jocului, copilul învață să rezolve probleme, să ia decizii și să se adapteze la situații noi, contribuind astfel la formarea unei personalități echilibrate.

Integrarea jocului în activitatea didactică presupune o planificare atentă și adaptată nivelului de dezvoltare al copiilor. Educatorul trebuie să creeze situații de învățare stimulative, în care jocul să fie valorificat ca metodă principală. Activitățile trebuie să fie variate, atractive și să răspundă

intereselor copiilor. De asemenea, este important ca sarcinile didactice să fie echilibrate, evitând atât suprasolicitarea, cât și plictiseala.

Jocul reprezintă un element esențial în educația timpurie, având un rol determinant în dezvoltarea armonioasă a copilului. Valorificarea acestuia în mod eficient în cadrul activităților didactice contribuie la realizarea unui proces educațional centrat pe copil, care stimulează învățarea activă și dezvoltarea competențelor necesare adaptării la cerințele societății.

Bibliografie

- Barbu, H., Popescu, E., Șerban, F. (1993). Activități de joc recreativ și distractiv. București: EDP.
Chateau, J. (1970). Copilul și jocul. București: EDP.
Dima, S. (2000). Jocuri logico-matematice. București
Curriculum pentru educația timpurie. Ministerul Educației (2019)

ÎNVĂȚAREA CARE INSPIRĂ: METODE INTERACTIVE PENTRU MINTI CREATIVE -Studiu de specialitate-

*Prof. itinerant și de sprijin Gavrilă Ana-Maria,
CJRAE Vâlcea/Școala Gimnazială Sat Măgura, Mihăești*

În contextul educațional contemporan, caracterizat de dinamism, diversitate și nevoia de adaptare continuă, stimularea creativității elevilor și studenților reprezintă o prioritate esențială. Școala modernă nu mai poate fi limitată la transmiterea pasivă a informațiilor, ci trebuie să formeze competențe, atitudini și capacitatea de a gândi critic și creativ. În acest sens, metodele interactive de predare-învățare se afirmă ca un mijloc eficient de stimulare a creativității, favorizând implicarea activă a elevilor în procesul educațional. Metodele interactive sunt acele strategii didactice care presupun participarea directă a elevilor, colaborarea între aceștia și interacțiunea permanentă cu profesorul. Spre deosebire de metodele tradiționale, centrate pe expunerea verbală și memorare, metodele interactive încurajează dialogul, schimbul de idei, experimentarea și reflecția. Prin aplicarea lor, elevul devine subiect activ al propriei formări, iar profesorul capătă rolul de facilitator și ghid al învățării.

Creativitatea reprezintă capacitatea individului de a genera idei noi, originale și utile, de a găsi soluții inovatoare la probleme și de a valorifica experiențele personale într-un mod original. Aceasta nu este un talent înăscut exclusiv, ci o abilitate care poate fi dezvoltată și stimulată prin metode educaționale adecvate. Metodele interactive creează un climat favorabil dezvoltării creativității, întrucât oferă libertate de exprimare, reduc teama de greșală și valorifică diversitatea opiniilor.

Printre cele mai eficiente metode interactive se numără **brainstorming-ul**, care stimulează gândirea divergentă și creativitatea prin generarea rapidă de idei, fără a fi judecate inițial. Această metodă încurajează elevii să gândească liber, să își exprime opiniile și să construiască idei pornind de la contribuțiile colegilor. Brainstorming-ul dezvoltă imaginația, spontaneitatea și încrederea în propriile capacități creative.

O altă metodă interactivă importantă este **învățarea prin cooperare**, care presupune lucrul în grupuri mici, în vederea rezolvării unei sarcini comune. Colaborarea stimulează creativitatea prin schimbul de perspective, confruntarea ideilor și găsirea unor soluții originale. În cadrul muncii în echipă, elevii învață să comunice eficient, să își asume roluri diferite și să valorifice potențialul fiecărui membru al grupului.

De asemenea, **jocul de rol** reprezintă o metodă interactivă cu un puternic impact asupra creativității. Prin simularea unor situații reale sau imaginare, elevii sunt puși în postura de a gândi creativ, de a lua decizii și de a rezolva probleme într-un context dat. Jocul de rol dezvoltă empatia, imaginația și capacitatea de adaptare, contribuind la o învățare activă și semnificativă. Metode precum **dezbateră, studiul de caz sau învățarea bazată pe proiecte** stimulează, la rândul lor, creativitatea prin încurajarea gândirii critice și a exprimării argumentate. Aceste metode permit elevilor să analizeze situații complexe, să propună soluții originale și să își susțină punctele de vedere, dezvoltând astfel competențe intelectuale și creative esențiale. Un avantaj major al metodelor interactive constă în faptul că acestea creează un mediu educațional deschis și motivant. Elevii se simt valorizați, implicați și încurajați să își exprime ideile fără teamă de eșec. Astfel, creativitatea este stimulată natural, iar procesul de învățare devine mai atractiv și mai eficient.

Un exemplu relevant de metodă interactivă este metoda mozaicului (Jigsaw). Aceasta presupune împărțirea clasei în grupuri mici, fiecare grup devenind „expert” pe o anumită parte a lecției. Ulterior, elevii revin în grupurile inițiale și își împărtășesc cunoștințele. Metoda stimulează creativitatea prin responsabilizarea elevilor, prin necesitatea de a sintetiza informația și de a o transmite într-o formă originală și accesibilă colegilor. O altă metodă interactivă este harta conceptuală (mind mapping), care încurajează organizarea creativă a informațiilor. Prin utilizarea culorilor, simbolurilor și conexiunilor logice, elevii își dezvoltă gândirea vizuală și capacitatea de a face asocieri originale între idei. Această metodă stimulează imaginația și facilitează înțelegerea profundă a conținuturilor.

Metoda cubului este, de asemenea, un instrument eficient pentru stimularea creativității. Elevii analizează un subiect din șase perspective diferite: descriere, comparare, analiză, asociere, aplicare și argumentare. Prin abordarea multiplă a aceleiași teme, elevii sunt încurajați să gândească flexibil și să propună idei originale.

Într-o societate aflată într-o continuă schimbare, în care capacitatea de a genera idei noi și de a rezolva probleme complexe este esențială, rolul școlii devine acela de a forma indivizi autonomi, responsabili și creativi. Metodele interactive nu doar că facilitează transmiterea cunoștințelor, ci contribuie în mod decisiv la formarea competențelor necesare integrării sociale și profesionale. Prin urmare, integrarea sistematică a acestor metode în procesul educațional reprezintă nu doar o opțiune pedagogică, ci o necesitate fundamentală pentru asigurarea unei educații de calitate, centrate pe dezvoltarea armonioasă a personalității elevului.

În concluzie, metodele interactive reprezintă un mijloc esențial de stimulare a creativității în procesul educațional. Prin implicarea activă a elevilor, promovarea colaborării și valorizarea ideilor originale, aceste metode contribuie la formarea unor personalități autonome, flexibile și creative. Într-o societate aflată în continuă schimbare, dezvoltarea creativității prin metode interactive nu este doar o opțiune, ci o necesitate fundamentală a educației moderne. Prin orientarea procesului educațional spre elev, prin valorizarea experiențelor personale și prin încurajarea exprimării libere a ideilor, aceste metode contribuie la formarea unei gândiri flexibile, originale și adaptative. Creativitatea nu mai este privită ca un atribut rezervat unui număr restrâns de persoane, ci ca o competență ce poate fi cultivată sistematic prin strategii didactice adecvate. Aplicarea metodelor interactive creează un climat educațional deschis, bazat pe colaborare, comunicare și respect reciproc.

Elevii sunt încurajați să își asume riscuri intelectuale, să experimenteze, să greșească și să învețe din propriile erori, fără teama de evaluări rigide sau sancțiuni. În acest mod, procesul de învățare devine nu doar eficient, ci și motivant, iar creativitatea este stimulată în mod natural, prin implicare activă și reflecție critică.

Bibliografie :

- 1.Cerghit, I. (2006). Metode de învățământ. Iași: Editura Polirom,
- 2.Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Iași: Editura Polirom,
- 3.Joița, E. (2008). Instruirea constructivistă – o alternativă. București: Editura Didactică și Pedagogică.

DOMNIA LUI CAROL I, ÎNTRE PROMISIUNE ȘI REALITATE ISTORICĂ

Prof. Cetean Daniela, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Într-o perioadă de mare instabilitate politică pe care o traversează țara noastră, acum la împlinirea a 160 de ani de la constituirea României moderne se impune readucerea în actualitate a unui capitol de istorie care a așezat în conștiința Europei un stat de sine-stătător și o personalitate de excepție, primul monarh constituțional român Carol I. Pentru a arăta ce au însemnat cei 48 de ani de domnie, cea mai lungă și prolifică domnie din istoria noastră, am ales două repere esențiale- Discursul din 1866 rostit de Carol I cu ocazia adoptării primei Constituții românești și Mesajul Tronului din 1913, rostit după al doilea război balcanic, cu câteva luni înainte de moartea regelui. Domnia lui Carol I este marcată de acești piloni -de la promisiunea creării unui stat modern, stabil, la realitatea evidentă de la începutul secolului XX, cea a unei României puternice și factor de stabilitate în Balcani.

Regele Carol I a susținut numeroase discursuri în fața Parlamentului României, acestea fiind momente cheie care au marcat evoluția statului român modern. Cele mai semnificative intervenții sunt **Mesajele Tronului**, rostite anual la deschiderea sesiunilor parlamentare, și **cuvântările** ocazionate de mari evenimente istorice. *Mesajele Tronului* erau rostite în fiecare an pe 15 noiembrie, acestea reprezentau „programul de guvernare” al epocii. Regele trecea în revistă realizările anului precedent și trasa direcțiile pentru noua sesiune legislativă. Pe lângă acestea erau și discursurile ocazionate de evenimentele fundamentale ale statului român: instaurarea monarhiei, adoptarea Constituției din 1866, proclamarea independenței, proclamarea Regatului în 1881 ș.a. În mesajele sale către senatori și deputați, Carol I pune accent constant pe câțiva piloni fundamentali pentru modernizarea țării:

- **Stabilitatea instituțională:** Respectarea Constituției de la 1866 era prezentată drept garanția ordinii publice.
- **Educația și Cultura:** Regele afirma adesea că „[școala trebuie să fie temelie Statului](#)”.
- **Armata:** Consolidarea forțelor armate ca instrument de apărare a integrității naționale.
- **Dezvoltarea economică:** Extinderea rețelei de căi ferate și modernizarea porturilor (precum Constanța).

Textul rostit de Carol I la 30 iunie 1866 fixează fundamentele pe care s-a construit statul până la 1914. Aceasta este una dintre cele mai importante cuvântări din istoria modernă a României, reprezentând într-un fel „contractul social” dintre noul principe și națiune. Discursul de la 30 iunie 1866 nu este doar o cuvântare de protocol, ci reprezintă „certificatul de naștere” al statului român modern sub forma monarhiei constituționale.

Prin fraza „*el este pactul definitiv, care mă leagă pentru totdeauna cu destinele noii mele patrii*”, Carol I pune capăt provizoratului politic. După abdicarea forțată a lui Cuza, existau temeri internaționale că România s-ar putea dezmembra. Acest discurs a confirmat stabilitatea monarhiei constituționale. În ceea ce privește politica externă discursul subliniază o strategie prudentă: respectul față de puterea suzerană și față de Puterile Garante România era încă sub suzeranitate otomană. Carol folosește un limbaj diplomatic („*scut puternic*”) pentru a liniști Imperiul Otoman, în timp ce, pe plan intern, lucra deja în direcția independenței. Neutralitatea era singura cale prin care un stat mic, aflat la intersecția a trei mari imperii, își putea păstra integritatea. Carol I nu se limitează la politică, ci trasează o listă de priorități administrative care au devenit realitate în deceniile următoare: „*înmulțirea căilor de comunicații*” a dus la construirea a mii de kilometri de cale ferată, crearea instituțiilor de credit- ulterior, în 1880, va fi înființată Banca Națională a României. În domeniul justiției și administrației Regele cerea „*stârpirea abuzurilor*”, o temă care a rămas centrală pe tot parcursul domniei sale. Adresându-se deputaților ca fiind „*străin la orice lupte*”, Carol I și-a asumat rolul de arbitru deasupra partidelor. Această poziție a permis alternanța la guvernare între liberali și conservatori (celebra „rotativă guvernamentală”), evitând războaiele civile sau loviturile de stat.

Ca un fapt divers, la momentul rostirii acestui discurs, Carol I încă învăța limba română. Deși discursul a fost scris și pregătit cu ajutorul consilierilor săi români (precum Ion C. Brătianu), determinarea sa de a-l citi în română a fost un gest simbolic de o importanță imensă pentru legitimitatea sa.

Discursul principelui Carol I poate fi structurat pe trei paliere esențiale: politic, identitar și administrativ. Carol I înțelege că statutul său de „principe străin” (adus pentru a potoli luptele dintre facțiunile interne) are nevoie de o ancoră juridică și afectivă. Prin utilizarea sintagmei „*pactul definitiv*”, el transformă Constituția dintr-un simplu document legal într-un legământ personal. Este momentul în care Carol încetează să mai fie un ofițer prusac detașat în Balcani și devine, simbolic, primul cetățean al României. Discursul trădează o prudență extremă în politica externă. În 1866, România era încă vasală Imperiului Otoman, iar Marile Puteri priveau cu suspiciune noul regim de la București. Carol folosește un limbaj dublu. Pe de o parte, asigură Poarta Otomană de „loialitate”, dar pe de altă parte, introduce conceptul de neutralitate garantată de Europa. Aceasta a fost „fereastra de oportunitate” care a permis României să se pregătească militar și politic pentru independența ce avea să vină 11 ani mai târziu.

Spre deosebire de discursurile politice abstracte ale epocii, Carol I prezintă o listă surprinzător de pragmatică ce se înscrie într-un veritabil program de modernizare!

- a) În economie- Menționarea „*institutilor de credit*” și a „*căilor de comunicație*” arată un spirit vizionar. El înțelegea că o țară nu poate fi independentă politic dacă este înapoiată economic.
- b) Morala publică- Insistența pe „*stârpirea abuzurilor*” și „*pedepsirea culpabililor*” în administrație și justiție indică dorința de a impune rigoarea germană într-un sistem încă marcat de practici fanariote.

Carol I va deveni un arbitru, deasupra partidelor politice, un veritabil factor de stabilitate al țării. Fraza „*Străin la orice lupte, trecutul pentru mine nu consistă decât în faptele cele frumoase*” este fundamentul monarhiei românești. Într-o Românie scindată între „roșii” (liberali) și „albi” (conservatori), Carol se poziționează ca un element neutru. Această neutralitate politică internă a fost cheia stabilității de 48 de ani a domniei sale, permițându-i să tempereze pasiunile politice adesea violente ale vremii.

Discursul din 1866 este dominat de un ton de modestie autoritară. Carol nu promite minuni, ci „muncă”, „ordine” și „economie”. Este momentul în care se trece de la romantismul pașoptist al lui Cuza la realismul politic al epocii lui Carol I. Mesajul central este clar: libertatea (Constituția) nu valorează nimic fără ordine și prosperitate materială.

Dacă privim Mesajul Tronului din 24 noiembrie 1913 (ultimul an plin de domnie, înaintea izbucnirii Primului Război Mondial și a morții sale în 1914), vedem transformarea unei viziuni din 1866 într-o realitate administrativă solidă. Regele Carol I și-a încheiat domnia oferind bilanțul unui stat care nu mai semăna deloc cu cel preluat la începuturi.

Iată cum s-au concretizat promisiunile sale:

1. Promisiunea făcută în 1866 viza consolidarea și prosperitatea statului sub un principe străin. **Realitatea** din 1913 era aceea a unei Românie ca **regat independent (din 1881)** și devenită principala putere din Balcani. În mesajele sale finale, Carol I vorbea cu mândrie despre rolul de arbitru regional pe care România l-a jucat la Pacea de la București (1913), demonstrând că „neutralitatea” din 1866 a fost transformată într-o prezență activă și respectată pe harta Europei.

2. "Înmulțirea căilor de comunicație" În 1866 a promis crearea unei infrastructuri pentru a da impuls comerțului. **În 1913**, de la **0 km** de cale ferată în 1866, România ajunsese la peste **3.500 km!** Portul Constanța fusese modernizat complet, devenind unul dintre cele mai importante la Marea Neagră, iar Podul de la Cernavodă (Anghel Saligny) era o minune inginerescă a Europei, exact așa cum visase Regele când vorbea despre „înauțirea națională”.

3. "Institutile de credit" și Finanțele. Promisiunea din 1866 urmărea statornicirea unei economii care să înceteze „strâmtorarea” societății. În 1913 leul devenise o monedă puternică și stabilă, convertibilă în aur (1 leu era la paritate cu francul elvețian și cel francez!) **Banca Națională a României** era una dintre cele mai solide instituții financiare din estul Europei. Mesajele Tronului de

la finalul domniei nu mai vorbeau despre criză, ci despre surplusuri bugetare și investiții masive în armată și cultură.

4. Justiția și „Stârpirea abuzurilor” Promisiunea din 1866 se referea la o administrație bună și pedepsirea culpabililor. Deși corupția politică nu dispăruse complet, România dispunea în preajma primului război mondial de **Coduri moderne** (Civil, Penal, Comercial) și de o birocrație mult mai riguroasă, după model occidental. Totuși, acesta a fost punctul unde Regele a fost cel mai rezervat, recunoscând indirect că modernizarea mentalităților este mai lentă decât cea a infrastructurii.

5. „Răspândirea învățământului” Promisiunea făcută în 1866 referitoare la școala ca temelie a statului a devenit o realitate istorică. Rețeaua școlară se extinsese masiv la sate, iar universitățile din București și Iași deveniseră centre de elită. Carol I a lăsat moștenire **Fundația Universitară „Carol I”** (actuala Bibliotecă Centrală Universitară), ca dovadă a îndeplinirii acestui punct.

O mare neîmplinire a domniei lui Carol I a fost cea legată de **problema agrară**. Deși în 1866 promitea „îmbunătățirea agriculturii”, răscoala din 1907 a arătat că prosperitatea nu ajunsese echitabil la țărănime. În ultimele sale discursuri, Regele a insistat pe necesitatea unei noi reforme agrare și a unei reforme electorale pe care însă le-a lăsat moștenire succesorului său, Ferdinand I.

Dacă în 1866 Carol I vorbea ca un **arhitect** care prezintă schița unei clădiri, în 1913 vorbea ca un **proprietar** care a finisat construcția, dar care avertiza că „întreținerea” ei necesită jertfă și unitate continuă.

Testamentul Regelui Carol I (redactat în 1899 și completat în 1911) reprezintă o oglindă a promisiunilor din 1866, fiind considerat actul final de devotament al unui monarh care a condus țara timp de 48 de ani sub deviza „**Totul pentru țară, nimic pentru mine**”. Dacă în 1866 vorbea despre un „pact definitiv”, în testament Carol I confirmă succesul acestuia, afirmând că lasă succesorului său o „moștenire de care el va fi mândru”. El insistă pe menținerea **continuității dinastice** ca singură garanție pentru stabilitatea României, cerându-i viitorului rege, **Ferdinand I**, să cârmuiască în același spirit de sacrificiu. Promisiunea de a apăra „lucrul sfânt” (neutralitatea și integritatea) s-a transformat în realitatea unui stat cu o armată bună. Regele subliniază că România trebuie să-și mențină poziția strategică la gurile Dunării și pe Marea Neagră, considerând armata pilonul central al suveranității.

Carol I nu s-a rezumat la sfaturi politice, ci a lăsat sume imense din averea personală pentru a îndeplini promisiunea educațională din 1866: a înființat **Fundația Universitară „Carol I”** (actuala BCU București) pentru a sprijini tinerii studioși. A lăsat fonduri pentru școli, biserici și spitale, demonstrând că „ridicarea poporului” rămăsese o prioritate până în ultimele clipe. Dacă în 1866 jura să păzească religia țării, în testament el moare sub semnul devizei „Nihil sine Deo” (Nimic fără Dumnezeu). Regele își exprimă „nemărginita încredere în bunul-simț” al poporului român, pe care l-a văzut evoluând de la o stare de „înăbușire” la una de civilizație europeană.

În esență, Testamentul este dovada că Regele Carol I și-a privit întreaga domnie ca pe o **misiune îndeplinită**: a preluat un principat vasal și dezbinat și a lăsat în urmă un Regat european modern, echipat cu toate instituțiile necesare supraviețuirii. Așa cum a afirmat regele Carol I „România, prin înțelepciunea ei, și-a asigurat o poziție care îi permite să privească cu încredere spre viitor.”

BIBLIOGRAFIE

1. *Cuvântări și scrisori*, Tomul I: 1866-1877, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1909
2. <https://adevarul.ro/stiri-locale/alexandria/testamentul-lui-carol-i-regele-le-a-cerut-1763805.html>
3. <https://ro.scribd.com/document/398770321/Discursuri-Parlamentare-Cu-Priviri-Asupra-Desvolt%C4%83rii-Politice-a-Romaniei-Sub-Domnia-Lui-Carol-I-Volumul-2-1876-1881>
4. <https://revista.bcub.ro/discursuri-si-scrisori-conceptia-culturala-a-regelui-carol-i/>

ANEXA

Discursul lui Carol I al României, Cuvântări și scrisori, Tomul I: 1866-1877, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1909, pp.27-30

Cuvântare rostită în Adunarea Constituantă după jurământul pe Constituție din 30 iunie 1866

Domnule Președinte, Domnilor Deputați,

Actul ce s-a îndeplinit astăzi este cel mai însemnat din viața unui popor. Prin Constituția ce dăm astăzi statului român realizăm aspirațiile legitime ale națiunii, garantând interesele tuturor stărilor, precum și toate drepturile pe care cetățeanul trebuie să le găsească într-o societate civilizată. Pentru mine, acest act este cel mai solemn al vieții mele, căci el este pactul definitiv, care mă leagă pentru totdeauna cu destinele noii mele patrii, cu România. Dacă națiunea română a putut trece peste atâtea secole de suferințe și încercări grele, fără a-și pierde existența ei, aceasta o datorește nu numai valorii brațului strămoșilor noștri, dar și înțelepciunii și răbdării, care au caracterizat în toate timpurile acest popor. El a știut să-și apere țara și drepturile, menținându-și aspirațiile sale în cercul putinței și în limitele însemnate de poziția sa geografică. Zdruncinată prin luptele interne, națiunea română a alergat la principiul Unirii și Principelui străin, ca la singurul liman de scăpare, ca la singurul mijloc de consolidare și prosperitate. Astăzi, când această dorință este îndeplinită, prin abnegarea, persistența și prudența Românilor, precum și prin solitudinea Curții suzerane și a Înalțelor Puteri garante; astăzi, în sfârșit, când prin Constituție bazele legilor noastre sunt fixate și statornicite, trebuie să ne dăm mâna cu toții și, strâns uniți, să menținem, să dezvoltăm și să întărim ceea ce am dobândit.

Urmând cu liniște și demnitate această cale, vom fi respectați din afară și ne vom atrage bunăvoința Înaltei Porți și a Înalțelor Puteri garante. În afară, ca și înăuntru, linia noastră de purtare e simplă. Avem un lucru sfânt de păzit, neutralitatea noastră, garantată de puterile cele mari ale Europei. Această neutralitate ne impune datorii, ce trebuie să îndeplinim cu loialitate și sinceritate. Legămintele seculare, ce unesc România cu Curtea suzerană și care au fost pentru România totdeauna un scut puternic în timpurile cele mai grele, trebuie respectate și menținute. Dovezile incontestabile ale simțămintelor noastre în această privință vor fi, nu mă îndoiesc, primite de Înalta Poartă ca o garanție pentru viitor. Nu suntem aliatul niciunei Puteri; vom pune toate silințele noastre pentru a nu crea nicio dificultate Puterilor vecine. Interesul nostru cere a trăi în cea mai bună armonie cu dânsule. Ținta preocupărilor și a lucrărilor națiunii trebuie să fie dezvoltarea puterilor ei morale și materiale. Ridicarea Bisericii române, restabilind-o pe bazele canoanelor, și întărirea simțământului religios în inimile noastre; răspândirea învățământului în toate clasele; o justiție și o administrație bună, care să stârpească, prin urmărirea și pedepsirea culpabililor, toate abuzurile; o ordine și o economie în finanțe, pentru a face să înceteze strâmtorarea de care suferă astăzi societatea și pentru a da un nou zbor înăvuirii naționale; îmbunătățirea agriculturii, izvorul cel mai mare al bogăției noastre; înmulțirea căilor de comunicații și înființarea institutelor de credit, ca singurele mijloace pentru a da un impuls comerțului: iată problemele ce trebuie să le rezolvăm. Țara a intrat într-o stare normală. Un guvern monarhic constituțional este așezat. Să stăruim dar cu toții, ca prin loiala și sincera aplicare a principiilor acestei Constituții, ea să poată produce binefăcătoarele ei roade.

Domnilor Deputați, Străin la orice lupte, trecutul pentru mine nu consistă decât în faptele cele frumoase ale acestei națiuni. Cu această sacră avere, toți întruniți, vom putea merge cu înlesnire și siguranță pe calea care este deschisă înaintea noastră.

București, 30 iunie 1866

Carol

FRAGMENT DIN TESTAMENTUL LUI CAROL I

Regele Carol I al României: „Totul pentru țară, nimic pentru mine!”

"Zi și noapte, m-am gândit la fericirea României, care a ajuns să ocupe acum o poziție vrednică între statele europene, m-am silit ca simțământul religios să fie ridicat și dezvoltat în toate straturile societății și ca fiecare să îndeplinească datoria sa, având ca țintă numai interesele statului.

Cu toate greutățile pe care le-am întâlnit, cu toate bănuielile care s-au ridicat, mai ales la începutul domniei mele, în contra mea, expunându-mă la atacurile cele mai violente, am pășit fără frică și fără șovăire înainte, pe calea dreaptă, având nemărginită încredere în Dumnezeu și în bunul simț al credinciosului meu popor.

Înconjurat și sprijinit de fruntașii țării, pentru care am avut întotdeauna o adâncă recunoștință și o vie afecțiune, am reușit să ridic, la gurile Dunării și pe Marea Neagră, un stat înzestrat cu o bună armată și cu toate mijloacele, spre a putea menține frumoasa sa poziție și realiza odată înaltele sale aspirațiuni.

Succesorul meu la tron primește, Ca dar o moștenire, de care el va fi mândru și pe care o va cârmui, am toată speranța, în spiritul meu, călăuzit fiind prin deviza: “Totul pentru țară, nimic pentru mine... Am trăit și mor cu deviza care strălucește în armele României: “Nihil sine Deo!”

Fragment din Testamentul Regelui Carol I, redactat la 14/26 februarie 1899

[Facebook.com/mapn.ro/posts/regele-carol-i-al-româniei-totul-pentru-țară-nimic-pentru-mine-și-noapte-m-am-/457734194365836/](https://www.facebook.com/mapn.ro/posts/regele-carol-i-al-româniei-totul-pentru-țară-nimic-pentru-mine-și-noapte-m-am-/457734194365836/)

PROIECT EDUCAȚIONAL INTERDISCIPLINAR „SUFLET ÎN CULORI ALBASTRE” – 2 APRILIE, ZIUA INTERNAȚIONALĂ DE CONȘTIENȚIZARE A AUTISMULUI

*Prof. Goldschmidt Erika, Prof. Fleșer Rodica, Prof. Cristea Delia
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia*

Introducere

Ziua de 2 aprilie este recunoscută la nivel internațional ca Ziua de Conștientizare a Autismului, având ca scop promovarea înțelegerii, acceptării și incluziunii persoanelor diagnosticate cu tulburări din spectrul autist. Autismul reprezintă o tulburare de dezvoltare caracterizată prin dificultăți în comunicare, interacțiune socială și comportamente repetitive, manifestările fiind diferite de la un individ la altul.

În context educațional, abordarea acestei tematici este esențială pentru dezvoltarea empatiei, a toleranței și a respectului față de diversitate. Pentru elevii cu deficiențe grave, profunde și asociate, activitățile trebuie să fie adaptate, multisenzoriale și bazate pe experiență directă, pentru a facilita înțelegerea și implicarea activă.

Proiectul educațional „Suflet în culori albastre”, desfășurat la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia, a avut ca obiectiv sensibilizarea elevilor și a comunității școlare cu privire la autism, prin activități artistice, creative și senzoriale, desfășurate într-un cadru incluziv și stimulat.

Repere teoretice și educaționale privind autismul

Tulburările din spectrul autist sunt caracterizate prin particularități în dezvoltarea comunicării și a relațiilor sociale, precum și prin interese restrânse și comportamente repetitive. În cazul elevilor cu dizabilități severe și asociate, intervenția educațională trebuie să fie structurată, individualizată și bazată pe metode vizuale și practice.

Culoarea albastră a devenit simbolul internațional al conștientizării autismului, reprezentând calmul, acceptarea și solidaritatea. Activitățile artistice și creative constituie un mijloc eficient de exprimare emoțională pentru acești elevi, facilitând comunicarea nonverbală și dezvoltarea abilităților socio-emoționale. Utilizarea materialelor variate, a texturilor și a culorilor stimulează integrarea senzorială, iar activitățile de grup contribuie la dezvoltarea interacțiunii sociale și a sentimentului de apartenență.

Scopul proiectului

Scopul proiectului a fost creșterea gradului de conștientizare și acceptare a autismului în rândul elevilor, precum și dezvoltarea abilităților de exprimare emoțională și creativă prin activități artistice și senzoriale adaptate.

Obiectivele proiectului

Obiectiv general:

Promovarea acceptării diversității și stimularea dezvoltării personale a elevilor prin activități creative dedicate Zilei Autismului.

Obiective specifice au ilustrat: familiarizarea elevilor cu simbolul autismului (culoarea albastră); dezvoltarea motricității fine prin activități practice; stimularea creativității și expresivității; dezvoltarea empatiei și a toleranței și implicarea elevilor în activități de grup adaptate.

Activitățile desfășurate în data de 2 Aprilie 2026

Activitățile au fost concepute într-o manieră interdisciplinară, punând accent pe exprimarea artistică și stimularea senzorială:

Ateliere de creație – „Arta în albastru”

Elevii au realizat planșe pictate folosind diferite nuanțe de albastru, simbol al autismului. Lucrările au fost completate prin tehnica colajului, utilizând materiale diverse (hârtie, textile, burete, elemente decorative), stimulând percepția tactilă și vizuală.

Colaje și lucrări tematice din materiale variate

Elevii au realizat: fluturași din bucăți colorate de puzzle; planșe decorative din piese de puzzle; simboluri ale autismului create prin lipirea de elemente diverse.

Aceste activități au contribuit la dezvoltarea coordonării și la înțelegerea simbolică a unității în diversitate.

Activități practice – decupare și lipire

Elevii au decupat și decorat mânute albastre, simbol al sprijinului și al solidarității. Pe acestea au fost scrise mesaje simple, precum: „Acceptă”, „Fii prietenos”, „Suntem diferiți, dar egali”.

Activitatea a avut rolul de a dezvolta atât abilitățile motrice, cât și conștientizarea emoțională.

Origami și creații artistice

Elevii au realizat: trandafiri albaştri prin tehnica origami; flori și forme decorative din hârtie dar și compoziții artistice tematice.

Aceste activități au stimulat răbdarea, atenția și creativitatea.

Activități simbolice – „Stema autismului”

Elevii au realizat o planșă colectivă reprezentând simbolul autismului (puzzle-ul), folosind bucăți de carton colorat.

Activitatea a evidențiat ideea de diversitate și unicitate, fiecare piesă contribuind la întreg.

Activități senzoriale și de grup

Elevii au participat la jocuri senzoriale cu materiale moi, colorate și texturate, stimulând integrarea senzorială.

De asemenea, au fost implicați în activități de grup care au favorizat interacțiunea și cooperarea.

Vizionare materiale educative și discuții ghidate

Au fost prezentate materiale vizuale adaptate despre autism, explicate într-un limbaj accesibil, pentru a sprijini înțelegerea conceptului de diversitate.

Expoziție finală – „Suflet în culori albastre”

Lucrările realizate au fost expuse într-o mini-expoziție, oferind elevilor oportunitatea de a-și prezenta creațiile și de a primi aprecieri.

Activități în sala senzorială – stimulare multisenzorială și reglare emoțională

Sala senzorială a oferit un mediu securizant și adaptat, în care elevii au putut explora stimuli vizuali, auditivi și tactili, facilitând relaxarea, reducerea anxietății și creșterea capacității de concentrare.

În acest cadru au fost desfășurate următoarele activități:

Jocuri cu lumini și culori albastre

Elevii au participat la activități de explorare vizuală utilizând tuburi luminoase, fibre optice și proiectoare cu lumină albastră, culoare simbol a autismului. Aceste exerciții au contribuit la stimularea atenției vizuale și la inducerea unei stări de calm.

Explorare tactilă cu materiale diverse

Au fost utilizate mingi senzoriale, perne moi, materiale cu texturi variate (catifelate, ruгоase, elastice), oferind elevilor oportunitatea de a-și dezvolta percepția tactilă și schema corporală.

Activități de relaxare și stimulare auditivă

Elevii au ascultat sunete ambientale (muzică liniștitoare, sunete din natură), asociate cu exerciții simple de respirație și relaxare, contribuind la reglarea emoțională și reducerea hiperactivității.

Jocuri de coordonare și mișcare ghidată

Au fost realizate exerciții simple de mișcare (balans, rostogolire ușoară, urmărirea unor stimuli luminoși), menite să dezvolte coordonarea motrică și orientarea spațială.

Aceste activități au avut un rol esențial în susținerea dezvoltării senzoriale și emoționale a elevilor, contribuind la crearea unui echilibru între stimulare și relaxare.

Rezultatele activității

În urma desfășurării proiectului, s-au observat: creșterea interesului pentru activitățile artistice; dezvoltarea motricității fine și a coordonării; implicarea activă a elevilor în sarcini; exprimarea emoțiilor prin culoare și formă și dezvoltarea spiritului de cooperare și acceptare.

Utilizarea sălii senzoriale a contribuit semnificativ la îmbunătățirea stării de bine a elevilor, facilitând relaxarea, creșterea capacității de concentrare și implicarea activă în activitățile propuse.

Atmosfera clasei

Atmosfera a fost una caldă, empatică și incluzivă. Elevii au participat cu interes și bucurie, manifestând deschidere față de activitățile propuse.

Activitățile au contribuit la crearea unui climat educațional pozitiv, bazat pe acceptare, sprijin și valorizarea fiecărui elev.

Concluzii

Proiectul „Suflet în culori albastre” a reprezentat o experiență educațională valoroasă, contribuind la conștientizarea autismului și la promovarea incluziunii.

Prin activități artistice și senzoriale adaptate, elevii au avut oportunitatea de a-și exprima emoțiile, de a-și dezvolta abilitățile practice și de a învăța despre acceptarea diversității.

Proiectul evidențiază importanța educației incluzive și a activităților extracurriculare în dezvoltarea armonioasă a elevilor cu cerințe educaționale speciale.

CULTIVAREA CREATIVITĂȚII ÎN ȘCOALĂ STUDIU DE SPECIALITATE

Prof. învă. primar Gligor Dana, Școala Gimnazială Cîmpeni

Creativitatea ca structură de personalitate se definește ca ansamblul de aptitudini și însușiri de personalitate care condiționează în mod semnificativ obținerea de rezultate noi și originale în activitate.

Creativitatea este manifestarea fundamentală a omului care își împlinește ființa în lume. Primul lucru care se poate observa într-un act creator este faptul că el este o întâlnire, voința și implicarea în activitatea creatoare, fiind definitorii pentru aceasta.

Fiecare copil evoluează treptat spre o structură specific individuală a potențialului său creator, care îi delimitează în bună parte personalitatea.

Creativitatea elevilor rezidă în ingeniozitatea și inventivitatea îmbinate cu capacitatea de a pune întrebări mereu noi, de a căuta și afla răspunsuri, soluții, de a gândi flexibil și divergent., de a avea atenție sporită și interes, încredere, energie, sensibilitate, capacități intelectuale dezvoltate, sinceritatea expresiei, etc. Toate aceste însușiri, și altele, desoperă la elevi disponibilități creatoare care se cer a fi fructificate.

Creativitatea asigură succesul profesional, facilitarea educației în virtutea faptului că învățarea creatoare este mai economicoasă, mai interesantă, mai eficientă.

În depistarea și formarea aptitudinilor creatoare, în educarea personalității active și inventive, școala are un rol decisiv. Atât aici, cât și în familie și societate, „instrumentul indispensabil” prin care se realizează atât comunicarea cât și acumularea de cunoștințe este *limbajul* ca suport al gândirii și, totodată, mijloc de exprimare a conștiinței noastre (prin vorbire și scriere). Fără ajutorul cuvintelor nu ar fi posibile limbajul interior și limbajul exterior, gândim cu ajutorul cuvintelor. Din aceste adevăruri reiese rolul hotărâtor pe care exercițiile de dezvoltare a limbajului îl au.

Unul dintre aceste mijloace de educație formal-funcționale sau „exerciții funcționale”, sunt compozițiile sau texte (compuneri) ale elevilor. Acestea se constituie ca mijloace care asigură însușirea conștientă și personal - creatoare a cunoștințelor din aria tuturor obiectelor de învățământ. Importanța exercițiilor de compoziție în școală reiese și din faptul că sunt instrumente prin care spiritul se cultivă și se rafinează. De asemenea, ele contribuie la formarea deprinderilor de a

argumenta și apăra o opinie, nu crez, de a discuta, la crearea abilității de a contura atitudini, idei, sentimente. Cel mai bun exercițiu de cristalizare a gândurilor, reflecțiilor, impresiilor este așternerea lor pe hârtie sau exprimarea în limbaj.

Prin compunerile liber-creatoare se cultivă în același timp sensibilitatea, imaginația, spiritul de observație, gândirea, cunoașterea, etc. Stimularea și educarea creativității este deopotrivă necesară tuturor copiilor, indiferent de caracterul și nivelul de dezvoltare al aptitudinilor. Un anumit nivel de creativitate e prezent în orice copil.

Eficiența sistemului formativ presupune luarea în considerare a particularităților individuale, ceea ce înseamnă diferențierea metodelor de la caz la caz, accelerarea sau încetinirea ritmului de muncă și învățare, adaptarea procedeeleor la interesele individuale. Prin acestea se sporește motivația și participarea elevilor.

Educația este un act de creație, iar educatorul – un creator. Tot ce-i aparține: gândire afectivă, interese, modalități de conduită, toate mijloacele de care uzează și întreaga lui atitudine față de copii, școală și educație trebuie să poarte amprentă creatoare.

Profesorul este cel care influențează decisiv educația elevilor și pentru aceasta trebuie să aibă o personalitate deosebită. El este cel care imprimă un sens și o finalitate educativă tuturor premiselor și condițiilor obiective și subiective, implicate în procesul de învățământ. Cel mai mare impact asupra învățământului îl are relația profesor-elev.

Maniera în care profesorul interacționează cu elevii, îi încurajează și îi sprijină în cele bune, favorizează formarea unei atitudini creative și determină reușita școlară. Rolul profesorului este de a facilita manifestarea motivației de dezvoltare a elevului prin implicarea lui în sarcini captivante. Mobilizarea forțelor interioare, motivaționale ale elevilor, aprecierea eforturilor și a rezultatelor, a încurajării în realizarea acțiunilor propuse, aduc bucurii și propulsează ființa umană spre mai departe.

Toate formele de activitate, toate procedeele de educare trebuie să convergă spre stimularea dorinței de cunoaștere, devenire, formare, desăvârșire. Fiecare dintre modalitățile de transmitere a informației, fiecare tip și formă de activitate sau de organizare au indiscutabil valoare formativă, dar numai în măsura în care sunt utilizate adecvat situației și scopurilor și într-o îmbinare firească cu restul metodelor, mijloacelor, materialelor instructiv-educative, într-un sistem unitar încheșat.

BIBLIOGRAFIE:

- Cojocariu, V. M. – *Educație pentru schimbare și creativitate*, București, 2008
Roco, M. – *Creativitate și inteligență emoțională*, Polirom, Iași, 2004

UTILIZAREA LEARNING MANAGEMENT SYSTEM (LMS) PENTRU CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE INTERACTIV ÎN MEDIUL PREUNIVERSITAR

Profesor Dr. Ing. Ruscă Marcel, Liceul Tehnologic „Dorin Pavel” Alba Iulia

Rezumat

Utilizarea platformelor de tip Learning Management System (LMS) în învățământul preuniversitar facilitează crearea unui mediu de învățare interactiv, flexibil și centrat pe elev. Prin intermediul acestora, elevii pot accesa conținut educațional variat, pot colabora și pot primi feedback rapid, ceea ce contribuie la o învățare mai eficientă. Obiectivele lecției vizează dezvoltarea competențelor digitale și pedagogice ale elevilor, precum recunoașterea funcționalităților unui LMS (gestionarea cursurilor, comunicare, evaluare), utilizarea resurselor digitale, implicarea în activități interactive și înțelegerea rolului învățării personalizate. Activitatea didactică este organizată în mai multe etape. În introducere, elevii sunt motivați prin vizionarea unui material video și completarea unui quiz

rapid. Urmează prezentarea conceptelor, unde aceștia explorează materiale multimedia (prezentări, Infografice, tutoriale) și participă la discuții în forum sau chat. În etapa activităților interactive, elevii aplică practic cunoștințele dobândite prin crearea unui curs demo în LMS și participarea la activități colaborative, precum brainstorming-ul pe tablă virtuală. Evaluarea este continuă și diversificată, realizată prin quiz-uri auto-corective și feedback imediat oferit de profesor. De asemenea, elevii sunt implicați într-o etapă de reflecție, unde își exprimă opiniile despre utilitatea LMS și modul în care pot aplica aceste cunoștințe în contexte reale. Resursele digitale utilizate includ materiale video, prezentări interactive, infografice, forumuri, chat-uri, quiz-uri și instrumente colaborative. Toate acestea contribuie la crearea unei experiențe de învățare dinamice. În concluzie, LMS-ul reprezintă un instrument educațional valoros care susține învățarea activă, colaborativă și personalizată, oferind în același timp posibilitatea unei evaluări continue și eficiente a progresului elevilor.

1. Introducere

În contextul digitalizării educației, utilizarea platformelor de tip Learning Management System (LMS) devine esențială pentru modernizarea procesului de predare-învățare în învățământul preuniversitar. Acest material prezintă modul în care LMS-ul poate fi integrat eficient în activitatea didactică pentru a crea un mediu de învățare interactiv, accesibil și adaptat nevoilor elevilor. Sunt evidențiate atât etapele unei lecții desfășurate în LMS, cât și beneficiile utilizării resurselor digitale, ale colaborării online și ale evaluării continue, contribuind astfel la dezvoltarea competențelor digitale și la creșterea implicării elevilor în procesul educațional.

Obiective de învățare

La finalul lecției, elevii vor putea:

1. Identifica caracteristicile de bază ale unui LMS generic (ex: gestionarea cursurilor, resurse digitale, comunicare, evaluare).
2. Folosi diferite resurse digitale pentru a crea conținut educațional.
3. Participa la activități interactive și colaborative în mediul LMS.
4. Demonstra înțelegerea modului în care un LMS poate fi folosit pentru învățare personalizată și evaluare continuă.

Structura lecției și modul de desfășurare

A. Introducere (10 minute)

- Platforma LMS afișează un video scurt de prezentare a LMS-ului și a caracteristicilor sale.
- Profesorul lansează un quiz rapid de tip „adevărat/fals” pentru a verifica cunoștințele anterioare despre platforme digitale.
- Obiectiv: activarea cunoștințelor anterioare și crearea motivației.

B. Prezentarea conceptelor principale (15 minute)

Elevii parcurg materiale multimedia încărcate în LMS:

- Prezentare interactivă (PowerPoint sau PDF cu hyperlinkuri)
- Infografic animat despre funcționalitățile LMS
- Mini-video-uri demonstrative cu modul de creare a cursurilor

Profesorul poate organiza sesiuni de discuții în chat sau forum LMS pentru clarificări.

C. Activități interactive (20–25 minute)

Exercițiu individual: elevii creează un mic „curs demo” pe LMS folosind un șablon predefinit:

- Încarcă un fișier PDF sau video educațional
- Creează un quiz scurt (3–5 întrebări) pentru evaluarea conținutului
- Adaugă o activitate colaborativă (ex: forum sau document partajat)

Exercițiu în echipe: elevii participă la un brainstorming online folosind tablă virtuală integrată în LMS pentru a propune idei pentru lecții interactive.

D. Evaluare continuă (10–15 minute)

Elevii completează un quiz auto-corectiv care verifică:

- Cunoștințele despre caracteristicile LMS

- Capacitatea de a folosi diferite instrumente digitale pentru a crea lecții interactive

Profesorul oferă feedback imediat și personalizat pe forum sau prin comentarii în platformă.

E. Consolidare și reflecție (5–10 minute)

Elevii participă la o discuție finală pe forum:

- Ce elemente ale LMS-ului consideră utile pentru învățarea lor?
- Cum ar putea aplica aceste cunoștințe în proiecte reale sau alte lecții?

Profesorul poate trimite o fișă de reflecție sau o minitemă pentru acasă, consolidând învățarea și asigurând continuitatea procesului.

Resurse digitale folosite

- Video explicativ și tutoriale interactive
- Infografice și prezentări multimedia
- Quiz-uri auto-corective și formulare online
- Forum de discuții și chat LMS
- Tablă virtuală și documente colaborative

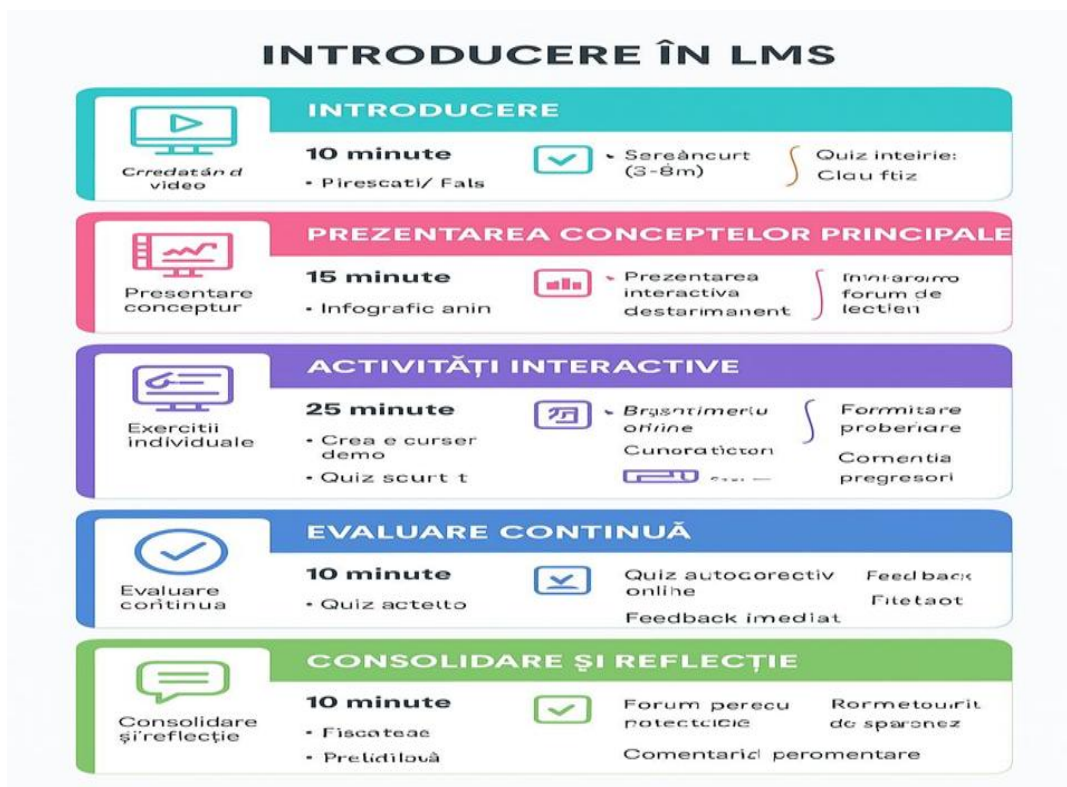
Etapa lecției	Durata	Activități	Resurse digitale	Evaluare / Feedback
Introducere	10 min	- Vizionarea unui video introductiv despre LMS- Quiz rapid „adevărat/fals” despre platforme digitale	Video scurt (3–5 min) Quiz auto- corectiv	Feedback instant pe quiz; discuție scurtă în chat
Prezentarea conceptelor principale	15 min	- Parcurgerea unei prezentări interactive despre funcționalitățile LMS- Explorarea infograficului	Prezentare PPT/Google Slides Infografic animat Video tutorial	Forum pentru întrebări și clarificări;

Evaluare

- Formativă: quiz-uri online, feedback în timp real, participare la discuții
- Sumativă: mini-proiect individual (crearea unui curs demo complet cu resurse și quiz)

TABELAR :

Etapa lecției	Durata	Activități	Resurse digitale	Evaluare / Feedback
		animat- Mini-video demonstrativ despre crearea unui curs		comentarii profesor
Activități interactive	25 min	Exercițiu individual: creare curs demo cu: - fișier PDF/video educațional - quiz scurt - activitate colaborativă Exercițiu în echipe: brainstorming online pe tablă virtuală pentru idei de lecții interactive	LMS: creare curs Quiz online Tablă virtuală Document colaborativ	Feedback profesor pe activitățile încărcate; monitorizare progres în LMS
Evaluare continuă	10 min	- Quiz auto-corectiv despre caracteristicile LMS și utilizarea instrumentelor digitale	Quiz online cu corectare automată	Feedback imediat; raport de rezultate LMS
Consolidare și reflecție	10 min	- Participarea la discuție pe forum: ce elemente LMS sunt utile și cum le-ar aplica- Trimiterea fișei de reflecție sau mini-temă	Forum LMS Fișă de reflecție PDF sau document online	Comentarii personalizate profesor; consolidarea învățării

Este oferit elevilor:

- Experiență interactivă: elevii creează activități și participă activ.
- Personalizare: LMS permite adaptarea conținutului și ritmului fiecărui elev.
- Evaluare continuă: quiz-uri și feedback instant ajută la monitorizarea progresului.
- Varietate de resurse digitale: video, prezentări, infografice, forum, tablă virtuală.

II. Organizarea unei clase virtuale pe platforma Google Classroom

Disciplina: Educație antreprenorială, Clasa a X-a – Tema „Planul de afaceri”

1. Context și obiective generale

Utilizarea mediului digital în procesul de învățare oferă elevilor oportunitatea de a dobândi competențe antreprenoriale și digitale în contexte flexibile, adaptate ritmului propriu de studiu.

Clasa virtuală creată pe platforma Google Classroom permite gestionarea integrată a resurselor, activităților și evaluării, într-un format predominant asincron, completat de momente sincrone de clarificare și feedback.

Scopul lecției:

Elevii învață să elaboreze un plan de afaceri complet, folosind instrumente digitale colaborative și aplicând conceptele de bază ale educației antreprenoriale.

Competențe vizate:

- Identificarea oportunităților de afaceri;
- Elaborarea planului de afaceri;
- Utilizarea instrumentelor digitale pentru planificare și prezentare;
- Comunicarea eficientă în medii virtuale de învățare.

Durata: 1 săptămână (activitate asincronă cu feedback sincron final).

2. Organizarea clasei virtuale

Platforma utilizată: Google Classroom

Structura clasei:

- Materiale de învățare: documente PDF, fișe de lucru, materiale video și linkuri externe;
- Teme: sarcini individuale și colaborative, organizate cronologic;
- Comunicare: secțiune de anunțuri și forum pentru discuții tematice;

- Feedback: spațiu dedicat comentariilor și revizuirilor în documentele partajate.

Profesorul stabilește de la început un calendar de lucru vizibil tuturor elevilor, cu termene limită și criterii clare de evaluare.

3. Desfășurarea activităților educaționale asincrone

Etapă | Activitate | Instrumente / Resurse | Scop pedagogic

- Explorare | Vizionarea unui material video introductiv despre elementele planului de afaceri | YouTube (link integrat în Classroom) | Activarea cunoștințelor anterioare
- Informare | Studierea fișei de teorie „Structura planului de afaceri” | PDF / Google Docs | Înțelegerea conținutului teoretic
- Aplicare | Elaborarea unui mini-plan de afaceri pentru o idee proprie | Document colaborativ Google Docs | Exersarea aplicării practice a noțiunilor
- Reflecție | Redactarea unei postări despre provocările întâmpinate | Forumul clasei / Padlet | Autoevaluare și reflecție critică
- Evaluare | Încărcarea planului de afaceri finalizat | Secțiunea „Teme” din Classroom | Evaluare sumativă asincronă

4. Gestionarea activităților educaționale asincrone

Planificare și comunicare clară:

- Profesorul postează la începutul săptămânii o fișă de parcurs cu toate activitățile și termenele.
- Fiecare sarcină conține indicații precise, criteriile de reușită și exemple de bună practică.

Monitorizare și urmărirea progresului:

- Folosind funcția „Toate temele” din Classroom, profesorul poate vizualiza activitatea fiecărui elev, gradul de finalizare și timpul de trimitere.

Activitatea elevilor este analizată și în Google Drive (istoricul reviziilor).

- Feedback formativ individual:
- Profesorul adaugă comentarii personalizate direct în documentele Google.
- Se utilizează rubrici de evaluare (rubrics) pentru claritatea criteriilor.

Colaborare și sprijin reciproc:

- Elevii pot comenta pe documentele colegilor în scop constructiv.
- Forumul este moderat pentru a încuraja respectul și gândirea critică.

Reflecție și autoevaluare:

- La final, elevii completează un formular Google Forms cu întrebări despre procesul de învățare și percepția propriei evoluții.

5. Evaluarea activităților asincrone

Criteriu | Descriere | Pondere

Structura corectă a planului de afaceri | Respectarea etapelor și coerenței logice | 30%

Creativitatea și originalitatea ideii | Gradul de inovație și relevanță | 20%

Argumentare și sustenabilitate | Fezabilitate, justificări economice și sociale | 20%

Implicare și respectarea termenelor | Participare activă, colaborare, respectarea calendarului | 30%

6. Instrumente digitale complementare integrate

- Google Docs / Slides – pentru redactarea și prezentarea proiectului;
- Canava / Genially – pentru realizarea materialelor vizuale și a prezentărilor interactive;
- Padlet / Jamboard – pentru brainstorming de idei;
- Google Forms – pentru chestionare de reflecție și feedback;
- Google Drive – pentru arhivarea și urmărirea versiunilor documentelor.

5. Discuție

Analiza desfășurării lecției evidențiază faptul că etapele propuse au fost bine structurate și au contribuit la atingerea obiectivelor stabilite. Introducerea a avut rolul de a capta atenția elevilor și de a activa cunoștințele anterioare, utilizarea materialului video și a quiz-ului inițial dovedindu-se eficientă în crearea unui climat de învățare motivant. În etapa de prezentare a conceptelor, integrarea resurselor multimedia (prezentări interactive, infografice, tutoriale) a facilitat înțelegerea

noțiunilor legate de funcționalitățile LMS. Interacțiunea prin chat și forum a sprijinit clarificarea rapidă a eventualelor neînțelegeri și a încurajat participarea elevilor.

Activitățile interactive au reprezentat punctul central al lecției, oferind elevilor oportunitatea de a aplica practic cunoștințele dobândite.

Crearea unui curs demo și colaborarea în echipe au contribuit la dezvoltarea competențelor digitale și a abilităților de lucru în grup. În majoritatea cazurilor, elevii au reușit să utilizeze corect instrumentele LMS, demonstrând înțelegerea sarcinilor propuse.

În ceea ce privește evaluarea, utilizarea quiz-urilor auto-corective și feedback-ul imediat au permis monitorizarea progresului în timp real. Comparativ cu rezultatele scontate, se observă că elevii au atins în mare măsură obiectivele stabilite, în special în ceea ce privește identificarea funcționalităților LMS și utilizarea resurselor digitale.

Totuși, au existat și unele dificultăți, în special în realizarea activităților colaborative sau în gestionarea anumitor instrumente digitale, ceea ce indică necesitatea unor exerciții suplimentare și a unui sprijin mai individualizat pentru unii elevi.

În concluzie, rezultatele obținute confirmă eficiența utilizării LMS în crearea unui mediu de învățare interactiv. Diferențele minore între rezultatele scontate și cele realizate pot fi ameliorate prin adaptarea strategiilor didactice și prin oferirea unui suport suplimentar elevilor care întâmpină dificultăți.

6. Concluzii

Organizarea unei clase virtuale în Google Classroom oferă un cadru educațional modern și flexibil, centrat pe elev. Activitățile asincrone facilitează:

- învățarea în ritm propriu;
- dezvoltarea competențelor digitale și antreprenoriale;
- colaborarea și feedbackul continuu;
- formarea autonomiei și responsabilității în învățare.

Această structură sprijină tranziția către un model de educație mixtă (blended learning), care valorifică avantajele mediului online pentru o formare practică, autentică și personalizată.

Utilizarea platformelor LMS în învățământul preuniversitar se dovedește a fi o soluție eficientă pentru modernizarea procesului educațional și pentru crearea unui mediu de învățare interactiv și centrat pe elev.

Lecția analizată demonstrează că integrarea resurselor digitale și a activităților colaborative contribuie semnificativ la creșterea implicării elevilor și la dezvoltarea competențelor digitale.

Structurarea clară a etapelor lecției, îmbinată cu utilizarea variată a instrumentelor LMS, a facilitat atât înțelegerea conceptelor, cât și aplicarea practică a acestora.

Evaluarea continuă și feedback-ul imediat au permis monitorizarea progresului elevilor și ajustarea demersului didactic în timp real.

Rezultatele obținute confirmă faptul că LMS-ul sprijină învățarea personalizată, stimulează autonomia elevilor și încurajează colaborarea. Deși au existat unele dificultăți minore în utilizarea anumitor instrumente, acestea pot fi depășite prin exercițiu și ghidare suplimentară.

În concluzie, integrarea LMS în activitatea didactică reprezintă o direcție necesară și benefică, contribuind la creșterea calității actului educațional și la adaptarea acestuia la cerințele societății digitale.

Bibliografie

- 1) Bates, A. W. (2019). *Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning*. Vancouver: Tony Bates Associates.
- 2) E-Learning and the Science of Instruction – Clark, R. C., & Mayer, R. E. (2016). *E-Learning and the Science of Instruction*. San Francisco: Pfeiffer.
- 3) UNESCO (2020). *Education in a Post-COVID World: Nine Ideas for Public Action*. Paris: UNESCO.

- 4) OECD (2021). *Digital Education Outlook 2021: Pushing the Frontiers with Artificial Intelligence*. Paris: OECD Publishing.
- 5) Learning and Teaching Online – Anderson, T. (Ed.). (2008). *The Theory and Practice of Online Learning*. Athabasca University Press.
- 6) Moodle – Documentație oficială: *Moodle Docs* (docs.moodle.org).
- 7) Google Classroom – Ghiduri oficiale pentru profesori (edu.google.com).
- 8) European Commission (2020). *Digital Education Action Plan (2021–2027)*.
- 9) Educational Technology – articole și studii din reviste de specialitate (ex: *Computers & Education, Educational Technology Research and Development*).

EDUCAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A COPILOR PRIN INTERMEDIUL POVEȘTILOR - STUDIU DE SPECIALITATE

*Prof. ed. timpurie Todoruț Claudia Mihaela,
Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu” Bucium /G.P.N. Bucium Sat*

Dezvoltarea socio-emoțională reprezintă un aspect fundamental al evoluției copilului, având un impact major asupra adaptării acestuia la mediul social, asupra relațiilor interpersonale și asupra succesului școlar. Perioada preșcolară este considerată etapa în care se pun bazele acestei dezvoltări, copiii învățând să își recunoască emoțiile, să le exprime și să le gestioneze adecvat. În acest context, poveștile constituie un instrument educativ valoros, aflat la îndemâna părinților și educatorilor.

La vârsta preșcolărității se pun bazele dezvoltării socio-emoționale, aceasta fiind perioada achizițiilor fundamentale în plan emoțional, afectiv și cognitiv. Copiii învață despre emoții și modul în care acestea pot fi gestionate corect în contextul interacțiunilor sociale. Experiențele lor, în relațiile cu ceilalți, îi ajută să învețe despre regulile de exprimare a emoțiilor, despre recunoașterea lor, despre reglarea emoțională.

Un rol important în dezvoltarea acestora îl au poveștile: atât cele învățate de copii la grădiniță, cât și acelea pe care, părinții le povestesc sau le citesc copiilor acasă. Poveștile sunt parte integrată a copilăriei celor mai mulți dintre noi. Ele ne-au colorat plăcut serile și adesea ne-au dat modele de urmat în viață, contribuind astfel la dezvoltarea noastră emoțională și comportamentală. Atunci când poveștile sunt explicit create de specialiști, psihologi, astfel încât, pe lângă caracterul ludic să ne ajute direct să creștem copii perseverenți, înțelegători, optimiști, ele îndeplinesc și funcții formative. În acest mod, poveștile îi ajută pe părinți, bunici, educatori în creșterea unor copii bine dezvoltați sub aspect socio-emoțional. Părinții reprezintă un factor cheie în educația și dezvoltarea psiho-socială a copilului. Ușurința cu care copilul se adaptează solicitărilor vieții, performanțele academice, precum și nivelul de implicare și participare sunt rezultatele directe ale factorului educațional și afectiv al relației părinte-copil. Rolul pe care și-l asumă părintele în primii ani de viață a copilului, atitudinea și aspirațiile acestuia, vor pune amprenta semnificativ asupra dezvoltării intelectuale și sociale ale acestuia.

La vârsta copilăriei, poveștile și basmele sunt mai mult decât simple istorisiri. Ele reprezintă un instrument foarte important aflat la îndemâna părinților, pentru a stimula dragostea de lectură și cărți, curiozitatea intelectuală a micuțului, dar și un instrument pentru a consolida legătura afectivă copil-părinte. Poveștile sunt mijloace principale de exprimare a vieții afective. Este vârsta la care se formează valori și modele de viață, iar copilul se identifică cu personajul care corespunde modelului educațional existent. Acesta poate descoperi anumite situații de viață, descoperă consecințele unor fapte și atitudini și își însușește comportamente social pozitive.

Astfel, din povestea, **Capra cu trei iezi** sau **Scufița Roșie**, copiii descoperă ceea ce li se poate întâmpla atunci când nu ascultă de părinți. Este un exemplu educativ prin care copilul este expus în plan imaginar unor primejdii cu care se confruntă atunci când iese din cuvântul părinților. Din punct de vedere socio-emoțional, prin astfel de povestioare copiii trăiesc și exprimă anumite emoții: conștientizează trăiri emoționale proprii (*frica, teama, îngrijorarea, deznădejdea etc.*), manifestă empatie. De aceea, chiar dacă pe parcursul poveștii copiii manifestă tristețe, la final starea lor exprimă bucurie, veselie, fiind încântați de victoria personajului cu care se identifică. Un alt exemplu, este povestea **Albă ca Zăpada**. Prin conținutul acesteia, copiii își însușesc anumite abilități socio-comportamentale, dezvoltându-și abilități interpersonale sau intrapersonale: oferă și cer ajutor, interacționează cu cei din jur, împart cu ceilalți unele lucruri, utilizează formule de adresare politicoase, respectă anumite reguli etc.

Preșcolarul se identifică cu anumite personaje, își dorește să se asemene cu unele dintre ele, dezvoltându-și conștiința de sine. Conceptul de sine, care reprezintă imaginea pe care copiii și-o formează despre ei înșiși, continuă să se dezvolte în această perioadă. Comparându-se cu un anumit personaj de poveste, preșcolarul va fi capabil să se descrie pe sine în termeni concreți, caracterizările cuprinzând trăsăturile sale fizice sau activitățile pe care ei le practică. Astfel, copiii mici se văd mai mult în termeni de înfățișare și de posesiuni (de ex: Am ochi albaștri, Am părul lung, Și eu am jucării etc) și de acțiuni pe care ei le pot realiza (de ex: Știu să mă îmbrac singur, Ajut pe mama să facă ordine).

Cum copiii se transpun în poveste, ei experimentează fel de fel de emoții, de la teamă sau îngrijorare până la speranță, curaj și bucurie.

În concluzie, poveștile nu sunt doar simple relatări, ci adevărate resurse educaționale care sprijină dezvoltarea integrală a copilului, pregătindu-l pentru viața socială și pentru provocările viitoare.

BIBLIOGRAFIE

Ministerul Educației (2019). *Curriculum pentru educația timpurie*. București.

Jean Piaget (1972). *Psihologia copilului*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Charles Perrault (1697). *Povești sau basme din vremuri de altădată*. Paris.

AVANTAJELE ȘI DEZAVANTAJELE UTILIZĂRII ECRANELOR ÎN SALA DE GRUPĂ - STUDIU DE SPECIALITATE

*Prof. pt. educație timpurie VasIU Virginia,
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Ighiu-GPN Țelna*

În contextul digitalizării accelerate a societății, utilizarea tehnologiei în educația timpurie a devenit tot mai frecventă. Ecranele (tablete, table interactive, televizoare, laptopuri) sunt integrate în activitățile didactice încă din grădiniță, cu scopul de a sprijini procesul de învățare.

Totuși, impactul acestora asupra dezvoltării copilului este complex, generând atât beneficii, cât și riscuri. Lucrarea de față analizează avantajele și dezavantajele utilizării ecranelor în sala de grupă, din perspectiva dezvoltării cognitive, sociale și fizice a copiilor.

1. Avantajele utilizării ecranelor în sala de grupă

1.1 Creșterea motivației pentru învățare

Ecranele oferă un suport vizual și auditiv atractiv, captând atenția copiilor și stimulând interesul pentru activitățile educaționale. Conținutul multimedia transformă învățarea într-o experiență plăcută și interactivă.

1.2 Învățare interactivă și multisenzorială

Prin combinarea imaginilor, sunetelor și interacțiunii tactile, copiii învață mai ușor și mai rapid. Acest tip de învățare stimulează gândirea intuitivă și participarea activă.

1.3 Individualizarea procesului educațional

Aplicațiile educaționale permit adaptarea sarcinilor în funcție de ritmul fiecărui copil, oferind feedback imediat și sprijin personalizat.

1.4 Acces la resurse educaționale variate

Cadrele didactice pot utiliza povești digitale, jocuri educative și materiale video, facilitând înțelegerea conceptelor abstracte.

1.5 Dezvoltarea competențelor digitale

Familiarizarea timpurie cu tehnologia contribuie la formarea competențelor digitale, esențiale în societatea modernă.

2. Dezavantajele utilizării ecranelor

2.1 Afectarea atenției și concentrării

Utilizarea excesivă a ecranelor poate reduce capacitatea copiilor de a se concentra pe activități tradiționale.

2.2 Întârzieri în dezvoltarea limbajului

Lipsa interacțiunii directe cu adulții poate duce la dezvoltarea insuficientă a vocabularului și a abilităților de comunicare.

2.3 Probleme socio-emoționale

Expunerea frecventă la ecrane poate fi asociată cu: dificultăți de relaționare, scăderea empatiei, apariția anxietății sau a comportamentelor impulsive.

2.4 Efecte asupra sănătății fizice

Utilizarea îndelungată a ecranelor poate provoca: oboseală oculară, sedentarism, tulburări de somn.

2.5 Reducerea interacțiunii sociale

Ecranele pot înlocui jocul liber și interacțiunea directă, esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a copilului.

2.6 Risc de dependență

Copiii pot dezvolta o preferință excesivă pentru activitățile digitale, în detrimentul celor tradiționale.

3. Factori care influențează impactul ecranelor

Efectele utilizării ecranelor depind de mai mulți factori:

durata utilizării, tipul conținutului (educativ sau recreativ), implicarea adultului, echilibrul cu alte activități (joc, mișcare, socializare).

Utilizarea ecranelor în sala de grupă poate avea atât efecte pozitive, cât și negative. Cheia constă în utilizarea lor echilibrată și responsabilă. Ecranele trebuie să fie un **instrument educațional complementar**, nu un substitut al activităților tradiționale. Integrarea lor eficientă presupune ghidare din partea cadrului didactic și adaptare la nevoile copiilor.

Bibliografie

- Golda, A. I. (2026). *Efectele utilizării ecranelor asupra copilului preșcolar*.
Pavel, I. (2025). *Avantaje și riscuri ale aplicațiilor educaționale pentru copii. Utilizarea ecranelor și problemele socio-emoționale la copii – meta-analiză*.
Trepăduș, Ș. (2025). *Folosirea excesivă a ecranelor și dezvoltarea limbajului*.
Vieriu, I. (2025). *Expunerea copiilor la ecrane și efectele psihologice*.

STRATEGII FOLOSITE LA NIVELUL CLASEI DE ELEVI CU DEFICIENȚE GRAVE

Prof. Suciu Maria Cristina, Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia

Pentru elevii cu deficiențe grave, mediul în care învață joacă un rol la fel de important precum metodele didactice. Acești copii se confruntă adesea nu doar cu provocări cognitive, motorii sau senzoriale, ci și cu dificultăți de relaționare, anxietate, frustrare sau stimă de sine scăzută. De aceea, **siguranța emoțională** devine o **condiție esențială** pentru orice progres, fie el educațional sau comportamental.

Un **climat afectiv pozitiv** presupune construirea unui spațiu în care elevii se simt:

- **înțeleși**, chiar și când nu se pot exprima ușor,
- **acceptați** așa cum sunt,
- **susținuți**, chiar și când nu reușesc imediat,
- **validați** pentru fiecare efort, nu doar pentru reușite.

Elevii cu deficiențe grave se confruntă adesea cu provocări multiple, nu doar în plan cognitiv, ci și în cel afectiv și social. De aceea, crearea unui climat afectiv pozitiv a devenit un obiectiv prioritar, un astfel de climat presupune, în primul rând, siguranță emoțională. Copiii trebuie să simtă că sunt acceptați necondiționat, că nu vor fi judecați sau pedepsiți pentru greșeli și că profesorul este o prezență de sprijin, nu de control. Lipsa fricii și a anxietății le permite să se concentreze asupra învățării și să se implice în activități cu încredere și curiozitate. Empatia, răbdarea și încurajarea constantă sunt esențiale în acest demers. Profesorul devine model de comportament și relaționare, iar atitudinea sa transmite elevului un mesaj clar: „Ești important, ești în siguranță, poți reuși în ritmul tău.” În acest cadru, copilul este încurajat să experimenteze, să pună întrebări, să greșească și să învețe din greșeli, fără teama de a fi sancționat. Un mediu cald și lipsit de judecată înseamnă, de asemenea, un spațiu în care diferențele sunt acceptate și valorizate. Fiecare copil are propriul ritm, propriile interese și moduri de exprimare. S-au creat activități care să permită exprimarea liberă a emoțiilor, să valorifice resursele individuale și să promoveze cooperarea, nu competiția.

Decorul clasei, tonul vocii, mimica, limbajul nonverbal, toate contribuie la acest climat. Spațiul educațional trebuie să fie prietenos, ordonat, personalizat, cu materiale vizuale accesibile, locuri de retragere în caz de supraîncărcare senzorială și zone de relaxare. În plus, rutina și previzibilitatea activităților oferă stabilitate emoțională, atât de necesară pentru copiii cu deficiențe. Beneficiile unui climat afectiv pozitiv sunt multiple: crește motivația, se dezvoltă autonomia, se consolidează relațiile sociale și apare încrederea în sine. Mai mult, în acest cadru, copilul nu doar învață conținuturi, ci și se vindecă emoțional, se dezvoltă ca ființă întreagă.

În clasă materialele și echipamentele s-au organizat astfel încât să fie ușor de utilizat, și de manevrat de către toți elevii. Mobilierul sub formă de măsuțe aranjat în diferite moduri pentru a facilita activitățile cu elevii și a încuraja învățarea prin cooperare. Aranjarea elevilor în grupuri mici la mese, astfel încât toți elevii să aibă posibilitatea de a învăța, de a colabora și de a discuta împreună, a avut un efect pozitiv. Am căutat ca materialele să fie accesibile, adecvate și stocate acolo unde toți elevii pot ajunge la ele. Pregătirea unei zone în clasă unde elevii se pot reuni și relaxa pentru a avea discuții, a dezvoltat abilități sociale și afective. O clasă de elevi cu deficiențe grave trebuie să fie decorată într-un mod care să nu creeze distragere și supraîncărcare senzorială. Prea multe culori, postere, aglomerație și mobilier pot distra atenția elevilor. Am considerat a fi eficient un loc în care se pot expune regulat lucrările elevilor. În acest mod ei pot evalua și critica într-o manieră politicoasă lucrările colegilor și se pot autoevalua cât mai obiectiv. Plantele și florile au contribuit la dezvoltarea pe plan afectiv, pentru că astfel am învățat ce înseamnă să ai grijă, să iubești și să fii responsabil. Cât despre lucrurile personale, am învățat că trebuie îngrijite, ordonate, curate astfel le putem folosi eficient și ne ajută și pe viitor să fim oameni responsabili.

Elevii cu deficiențe grave învață cel mai bine prin *contact direct cu mediul înconjurător*, prin repetiție și prin implicarea activă în sarcini concrete. Mediul natural oferă un cadru ideal pentru acest tip de învățare, fiind în același timp calmant, motivant și bogat în stimuli senzoriali. Aerul curat, sunetele naturii, lumina naturală și diversitatea texturilor oferă oportunități variate de explorare și învățare adaptată nivelului de funcționare al elevilor. Printre obiectivele urmărite în cadrul acestor lecții se numără: dezvoltarea simțurilor (vizual, auditiv, tactil, olfactiv), stimularea comunicării, îmbunătățirea coordonării motorii, formarea unor deprinderi de viață independentă și creșterea gradului de implicare activă în activitățile educaționale. Lecțiile în natură pot contribui și la reducerea comportamentelor problematice, prin crearea unui context relaxant și mai puțin rigid decât spațiul clasei tradiționale. Exemple de activități care pot fi integrate în această strategie includ: explorarea texturilor naturale (frunze, scoarță, nisip), identificarea sunetelor din natură (păsări, vânt, pași), plantarea florilor sau a legumelor, jocuri de sortare a obiectelor naturale după formă sau culoare, desenul cu creta pe asfalt sau realizarea de trasee motrice simple în aer liber.

Aceste activități pot fi adaptate ușor la nivelul fiecărui elev și permit intervenții diferențiate, personalizate.

Pentru implementarea eficientă a acestei strategii, este esențială o bună planificare: stabilirea unui cadru sigur și previzibil, utilizarea de suporturi vizuale sau tactile, delimitarea clară a spațiului de activitate și alternarea efortului cu momente de relaxare. Lecțiile în natură constituie o strategie valoroasă în cadrul educației speciale, oferind elevilor cu deficiențe grave o șansă reală de a învăța prin descoperire, într-un mediu care stimulează, liniștește și susține dezvoltarea lor personală.

Menținerea motivației și a implicării în activități reprezintă o provocare constantă. Unul dintre cele mai eficiente instrumente pedagogice în acest sens este **sistemul de recompense**, cu condiția ca acestea să fie atent alese și **adaptate intereselor și particularităților fiecărui copil**. Pentru a fi eficiente, recompensele nu trebuie privite ca simple „premii”, ci ca **instrumente de încurajare și recunoaștere a efortului**, indiferent de nivelul de performanță. Copiii cu deficiențe au nevoie de susținere constantă, iar recompensa adecvată poate stimula dorința de a participa, de a repeta o sarcină, de a coopera și de a progresa. Un principiu fundamental este **personalizarea recompensei**. Fiecare copil are interese, preferințe și sensibilități diferite – ceea ce funcționează pentru un copil poate fi complet lipsit de valoare pentru altul. De aceea, este esențial ca profesorul să observe cu atenție ceea ce îi place copilului: poate fi vorba de o jucărie preferată, un autocolant colorat, un desen, un cântec, o activitate plăcută sau chiar o îmbrățișare sau o vorbă caldă.

Recompensele folosite:

- **Recompense materiale** – obiecte mici, fișe colorate, buline, stickere, jetoane;
- **Recompense sociale** – laude verbale („Bravo!”, „Ai reușit!”), aplauze, zâmbete;
- **Recompense simbolice** – puncte sau jetoane care pot fi schimbate cu o activitate dorită;
- **Recompense activități** – acces la o activitate preferată (joacă liberă, desen, tabletă pentru câteva minute);
- **Recompense afective** – contact fizic adecvat (îmbrățișare, atingere pe umăr)

Este important ca **recompensa să fie oferită imediat după comportamentul dorit**, astfel încât copilul să înțeleagă legătura dintre efortul său și răsplătă. De asemenea, trebuie evitată recompensarea comportamentelor negative sau manipulative, iar sistemul de recompense trebuie folosit **consistent, dar flexibil**, cu obiectivul de a dezvolta motivația intrinsecă pe termen lung. În timp, obiectivul este **diminuarea treptată a dependenței de recompense externe** și consolidarea obiceiurilor pozitive prin încrederea în sine și satisfacția reușitei. Recompensa nu trebuie să înlocuiască sensul activității, ci să-l susțină. Recompensele adaptate intereselor copilului, motivează și menține implicarea elevului, și construiește un **raport de încredere și valorizare reciprocă**, esențial pentru progresul educațional și emoțional.

Bibliografie

1. Oprea, C.L., *Strategii didactice interactive, EDR, București, 2007.*
2. Opriș, D., *Tehnologii de informare și comunicare, Seria Didactică, Alba Iulia, 2018.*
3. Păunescu, C., *Terapia educațională a persoanelor cu disfuncții intelectuale*, Editura All, București, 1999.
4. Petrovan, R., *Educația incluzivă a copiilor cu cerințe educative speciale, suport de curs, Seria Didactică, Alba Iulia, 2019.*

PROIECT DE ACTIVITATE

*Prof. educație timpurie Vinceller Elena-Andreea
Unitate de învățământ: Școala Gimnazială Săsciori- G.P.P Sebeșel*

Grupa MARE

Aria curriculară: ȘTIINȚE

Domeniu: Științe/Activitate matematică

Unitatea de învățare/ Proiect tematic: Primăvara, bine ai venit!

Subiectul activității: Vestitorii primăverii

Tipul de activitate: Formare și consolidare a priceperilor și deprinderilor

Scop: Dezvoltarea capacității copiilor de a recunoaște, număra și asocia numerele cu cantitățile, prin activități interactive și ludice, valorificând atât materiale concrete cât și platforme digitale, precum stimularea interesului, a participării active și a învățării prin descoperire.

Comportamente specifice:

A1.1. Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate (manipularea materialului distributiv);

B.2.3. Demonstrează abilități de socializare și de primire a ajutorului în situații problematice specifice;

D.2.2. Manifestă curiozitate, interes pentru experimentare și învățare în situații noi;

E.2.5. Demonstrează familiarizarea cu conceptul de număr și numerație.

Obiective operaționale:

O1 - să îmbine piesele de puzzle pentru a obține o imagine cu păsări călătoare;

O2 - să recunoască cifrele în centrul 1-7, colorându-le corespunzător ;

O3 - să așeze pe panou atâtea păsări călătoare câte indică cifra de pe jeton;

O4 - să denumească mulțimile de păsări folosind un limbaj matematic adecvat;

O5 - să așeze în cuib atâtea ouă de rândunică/barză cât indica cifra de pe paletă.

O6 - să raporteze corect numărul la cantitate prin intermediul jocului interactiv.

O7 - să numere atâtea păsări de același fel , notând cifra corespunzătoare în chenar prin intermediul fișei interactive.

Strategia didactică:

Metode și procedee didactice: explicația, conversația, exercițiul, demonstrația, jocul, problematizarea.

Mijloace didactice: : panoul cu zâna primăverii, jetoane cu păsări călătoare, jetoane cu cifre, palete cu cifre, cuiburi, ouă de rândunică și barză, măsuță, fișă interactivă.

Forme de organizare a grupei: frontal, pe grupe, individual.

Platforme digitale utilizate: Jigsaw Puzzle (colaborare și reflecție), Quiver (evaluare), Learning app (evaluare), Wordwall (joc educativ), Liveworksheets (fișă de lucru)

Bibliografie:

- Curriculum pentru educație timpurie” 2019
- Glava, A., Pascal, M., Tătaru, L. (2009) – Educație timpurie- „Ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar”, Editura Paralela 45, Pitești.
- Dancău, I.-S (2025) – Tehnologii digitale în educația preșcolară: oportunități și bune practice. Revista EDICT.

Evenimente ale instruirii/ timp	Ob. op	Conținutul învățării	Strategia didactică		
			Metode și procedee	Mijloace didactice	Evaluare

1.Organizare a învățării (2 min).		Asigurarea unui climat optim de învățare.Pregătirea materialelor tradiționale și digitale.Asigurarea funcționării echipamentelor. Aranjarea copiilor în semicerc.	Conversația		
2.Captarea atenției (3 min).	O1	Captarea atenției se realizează cu ajutorul unor ghicitori.După ghicirea răspunsurilor, copiii vin pe rând la tabla inteligentă unde vor îmbina piese de puzzle și vor obține imagini complete ale unor păsări călătoare. “O sageată de cărbune/ Zboară iute peste lume!” (rândunica) https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=16204c192474	Conversația Exercițiul	Ghicitori Tablă smart Puzzle online cu păsări călătoare Plic cu jetoane Zâna Primăverii	Observarea comportamentului și a implicării copiilor. Verificarea răspunsurilor orale la ghicitori
3.Informarea asupra obiectivelor (2 min).		Copiii vor fi anunțați că astăzi vor desfășura un joc didactic matematic “Vestitorii primăverii”.Pe o masuță sunt așezate toate materialele necesare desfășurării jocului: trebuie să recunoașteți cifrele, pentru a forma mulțimile de păsări pentru a putea împodobi rochița Zânei, apoi vom așeza în cuib atâtea ouă câte indică cifra, ne vom juca două jocuri interactive pentru a fixa bine cunoștințele, iar în final vom colora.	Explicația Demonstrația		Observarea comportamentului și a implicării copiilor
4.Reactualizarea cunoștințelor (5 min)	O2	Pentru început vreau să văd dacă vă mai amintiți cifrele și pentru aceasta, am pregătit un joc de colorare.Copiii colorează corespunzător cifrele. https://quiversion.com/coloring-packs/Quiver-Numbers	Explicația Demonstrația Exercițiul	Cifre Sarcini individuale	Validarea progresului în învățare prin sarcini digitale și aplicații practice (Quiver) și notarea corectitudinii răspunsurilor
5.Executarea jocului de probă (5 min)	O3 O4	Explicarea regulilor jocului - Pentru desfășurarea jocului matematic, copiii vor fi așezați în semicerc. Activitatea debutează cu introducerea în joc a zânei primăverii care este supărată, iar noi trebuie să o ajutăm să-i împodobim rochița.În plicul primit de la zână se află jetoane cu diferite păsări călătoare și pe masuță sunt șapte păsări, ei trebuie să întoarcă un jeton cu o pasăre, să recunoască cifra de pe jeton și să caute pe masuța din fața Zanei atâtea păsări de același fel pentru a forma o mulțime, pe care o lipesc pe rochița ei, verbalizând acțiunea.Un alt copil parcurge același traseu punând cifra corespunzătoare mulțimii așezate de colegul său.	Exercițiul demonstrativ Joc didactic Învățarea prin descoperire Conversația euristică	Plic cu jetoane: (rândunică, barză, privighetoare, pupăză, lebădă, ciocanitoare, pelican, cifre, palete, cuib și ouă de barză și rândunică .	Observarea directă Educația notează copiii care răspund corect, colaborează și respectă regulile jocului.Se folosește fișa de observație cu simboluri: cerc verde pentru răspunsul corect, triunghi galben pentru cei care necesită sprijin, iar pătratul roșu pentru cei care nu reușesc să rezolve cerințele.

6. Prezentarea noului conținut (15 min).	O3 O4 O5	<p>Sarcina 1: Copiii formează grupe de păsări, (în centrul 1-7) de același fel și o așează pe rochița zânei, verbalizând acțiunea.</p> <p>Sarcina 2: Copiii închid ochii, educatoarea ascunde de pe rochița zânei o cifră sau o mulțime de păsari, iar copiii trebuie să sesizeze lipsa unei cifre sau a unei mulțimi.</p> <p>Sarcina 3: Se folosesc două cuiburi, unul al berzei și altul al rândunicii, educatoarea ridică o paletă, pe care este scrisă o cifră, iar copiii trebuie să pună în coș atâtea ouă de rândunică / barză cât indică cifra de pe paletă, această variantă de joc se desfășoară pe echipe, cine câștigă mai repede.</p>	Exercițiul Problematizarea Învățarea prin descoperire dirijată Conversația euristică	Plic cu jetoane: (rândunică, barză, privighetoare, pupăză, lebedă, ciocanitoare, pelican, cifre, palete, cuib și ouă de barză și rândunică .	Copiii primesc feedback verbal imediat pentru fiecare răspuns sau acțiune efectuată. Validarea progresului în învățare prin sarcini digitale și aplicații practice (learning app și wordwall) și notarea corectitudinii răspunsurilor prin bifă dacă e corect sau x dacă e greșit
7.Feedback (3min).	O6	<p>Clarificări punctuale, sprijin individual acolo unde este cazul, feedback pozitiv, încurajator pentru implicare și reușită.</p> <p>Sarcina 4: O să folosesc un joc interactiv creat în platforma wordwall , pe tabla inteligentă, pentru a vedea dacă v-ați însușit raportarea numărului la cantitate, în centrul 1-7.Se rulează cifre, iar copiii trebuie să caute mulțimea cu atâtea elemente cât indică cifra. https://wordwall.net/ro/resource/95586776</p>	Conversație Feedback individualizat Autoreflexare verbală	Materiale folosite anterior (jetoane păsări, zâna, aplicații digitale). Joc interactiv Wordwall	Evaluare orală și practică Aplauze.
8.Exersarea performanței (7min)	O6 O7	<p>Sarcina5:Am creat un joc interactiv cu aplicația LearningApps, cursa de cai, o întrecere între doi adversari, cu exerciții de numerație și recunoașterea cifrei corespunzătoare. https://learningapps.org/display?v=pp44z9u1v25</p> <p>Sarcina 6:Am creat o fișă de lucru interactivă în aplicația liveworksheets, unde copiii trebuie să numere câte păsări sunt de același fel și să scrie numărul corespunzător în căsuță. https://www.liveworksheets.com/worksheet/en/math-counting-and-number-recognition/8198969</p>	Exercițiul Problematizarea Joc aplicativ Fișă de lucru interactivă	Tablă smart LearningApps Fișă de lucru interactivă în liveworksheets	Dacă răspunsul e corect ”calul și călărețul” avansează spre poartă, iar dacă răspunsul este greșit face adversarul să întârzie. Fișa va afișa scorul imediat, după apăsarea butonului ”Finish” și ne indică dacă am numărat corect același tip de păsări și unde am greșit.Dacă răspunsul e corect se înverzește pătrățelul, iar dacă e greșit apare cu roșu.
9.Asigurarea retenției și a		Copiii sunt încurajați să reflecteze asupra activității desfășurate,			Chestionar de

transferului/Încheierea activității (3 min)	denumind jocul matematic "Vestitorii primăverii" și evaluând subiectiv nivelul de dificultate al sarcinilor propuse (ex. Care probă a fost mai ușoară?, Dar cea mai grea? De ce?). Sunt stimulate exprimarea opiniei personale și argumentarea acesteia, precum și conștientizarea importanței învățării cifrelor, formării mulțimilor, precum și raportarea numărului la cantitate. Se realizează o recapitulare sintetică a principalelor noțiuni învățate, cu sprijinul întrebărilor ghidate ale educatoarei.	Conversația Explicația	Stimulente simbolice	feedback: Această este proiectat pe ecran, cu imagini simple pentru a exprima satisfacția (față fericită). Răspund la întrebări, unde își exprimă preferințele și își aleg imaginea corespunzătoare emoției lor (față zămbitoare/tristă)
---	--	---------------------------	----------------------	---

ZIUA PĂMÂNTULUI – 22 APRILIE

*Prof. Goldschmidt Erika, prof. Zoltan Rodica
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia*

Introducere

Ziua Pământului, sărbătorită anual pe 22 aprilie, reprezintă un prilej important de conștientizare a necesității protejării mediului înconjurător și de formare a unor atitudini responsabile față de natură. În contextul actual, marcat de probleme ecologice tot mai evidente, educația pentru mediu devine esențială încă de la vârste fragede.

Pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, activitățile practice, vizuale și multisenzoriale contribuie semnificativ la înțelegerea conceptelor ecologice. Implicarea directă în activități tematice facilitează dezvoltarea unor comportamente ecologice și a unei relații pozitive cu mediul.

Repere psihopedagogice privind activitățile desfășurate

În învățământul special, procesul educațional trebuie adaptat particularităților fiecărui elev, utilizând metode activ-participative și experiențiale. Elevii învață mai eficient prin activități concrete, bazate pe manipulare, observare și repetiție.

Activitățile dedicate Zilei Pământului au fost concepute astfel încât să stimuleze integrarea senzorială, dezvoltarea motricității fine și exprimarea emoțională. Utilizarea materialelor variate (carton, culori, imagini) și a suporturilor vizuale (filmulețe educative) a facilitat înțelegerea diferenței dintre comportamentele care protejează mediul și cele care îl afectează.

Scopul activității

Scopul activității a fost dezvoltarea conștientizării importanței protejării mediului înconjurător și formarea unor comportamente ecologice adecvate în rândul elevilor.

Obiectivele activității au vizat: formarea unor deprinderi de protecție a mediului; familiarizarea elevilor cu semnificația Zilei Pământului; dezvoltarea motricității fine prin activități practice; stimularea creativității; exprimarea emoțiilor și a atitudinilor față de mediul înconjurător; dezvoltarea capacității de cooperare în cadrul activităților de grup.

Activitățile desfășurate

Activitățile au fost organizate sub formă de ateliere practice și interactive:

🌐 Activitate practică – realizarea globului Pământului

Elevii au realizat, cu ajutorul materialelor colorate, reprezentări ale globului pământesc. Activitatea a contribuit la dezvoltarea coordonării ochi-mână și la înțelegerea conceptului de planetă.

🎬 Activitate multimedia

Elevii au vizionat filmulețe educative despre Ziua Pământului, prin care au descoperit importanța protejării naturii și efectele poluării asupra mediului.

🕒 Atelier creativ – „Ceasul Pământului”

Elevii au confecționat ceasuri din carton, simbolizând importanța timpului acordat protejării planetei. Activitatea a stimulat creativitatea și atenția

🌱 Joc educativ – puzzle „Pământ fericit / Pământ trist”

Elevii au realizat puzzle-uri reprezentând un Pământ fericit și unul trist, în funcție de comportamentele oamenilor. Activitatea a facilitat înțelegerea relației cauză-efect și exprimarea emoțională.

Rezultatele activității

Activitățile desfășurate au avut un impact pozitiv asupra elevilor, evidențiindu-se: creșterea interesului pentru protejarea mediului; dezvoltarea motricității fine; implicarea activă în activități practice; înțelegerea, la nivel elementar, a conceptelor ecologice; exprimarea emoțiilor față de mediul înconjurător.

Atmosfera clasei

Atmosfera în timpul activităților a fost una pozitivă, relaxată și stimulativă. Elevii au manifestat entuziasm și dorință de implicare, iar activitățile creative au contribuit la creșterea încrederii în sine și la dezvoltarea relațiilor de cooperare.

Concluzii

Activitatea dedicată Zilei Pământului a demonstrat importanța utilizării metodelor interactive și a învățării prin experiență directă în lucrul cu elevii cu cerințe educaționale speciale.

Prin implicarea în activități practice, creative și vizuale, elevii au dobândit cunoștințe de bază despre protejarea mediului și au dezvoltat atitudini pozitive față de natură.

Astfel, educația ecologică, adaptată nivelului de dezvoltare al elevilor, contribuie semnificativ la formarea unor comportamente responsabile și la integrarea socială a acestora.

În cazul elevilor din clasa I B cu dizabilități grave, profunde și asociate, de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia, activitățile dedicate Zilei Pământului au avut un rol esențial în stimularea dezvoltării globale, prin implicarea acestora în experiențe concrete și accesibile nivelului lor de înțelegere. Prin manipularea materialelor, observarea imaginilor și participarea la activități structurate, elevii au reușit să stabilească prime conexiuni între acțiunile umane și starea mediului înconjurător.

De asemenea, utilizarea contrastului vizual „Pământ fericit – Pământ trist” a facilitat exprimarea emoțiilor și recunoașterea unor situații pozitive și negative, contribuind la dezvoltarea afectivă și la formarea unor reacții adecvate față de mediul înconjurător. Activitățile au susținut dezvoltarea autonomiei personale, a capacității de participare și a încrederii în sine, fiecare elev fiind valorizat în funcție de propriul ritm și potențial.

Astfel, chiar și la un nivel elementar, educația ecologică devine un instrument valoros în formarea unor comportamente de bază și în dezvoltarea unei relații pozitive cu mediul, contribuind la integrarea socială și la îmbunătățirea calității vieții acestor elevi.

UNITATEA 731 ȘI PROGRAMUL DE ARME BIOLOGICE AL JAPONIEI ÎN AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

Prof. Cetean Daniela, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Al doilea război mondial a devastat viețile a peste 100 de milioane de oameni din întreaga lume. Iar dintre toate zonele în care au avut loc lupte în cel de-al doilea război mondial, niciuna nu a fost activă atât de mult timp ca cea ce avea să fie cunoscut sub numele de Teatrul Pacificului. De fapt, se poate spune că Japonia a început războiul prin atacarea Manciuriei în 1931 și, în mod incontestabil, a purtat război cu China prin invadarea acesteia în 1937. Tulburările provocate de aceste invazii au zguduit China până în temelii, au declanșat un război civil și o foamete care a ucis probabil mai mulți oameni decât trăiesc în prezent în Canada și Australia la un loc și au durat până la „eliberarea” sovietică a țării în 1945.

Și dintre toate atrocitățile pe care Japonia imperială le-a dezlănțuit asupra poporului chinez în timpul acestei ocupații brutale, probabil că niciuna nu a fost la fel de odioasă și gratuită ca operațiunile **Unității 731**, unitatea japoneză de război biologic care a atins cumva noi profunzimi în ceea ce era deja un război de tip genocid. În ciuda începuturilor inocente ca agenție de cercetare și sănătate publică, Unitatea 731 s-a transformat în cele din urmă într-o linie de asamblare a bolilor transformate în arme. Tot acest „progres” a fost, desigur, construit pe baza suferinței nelimitate a

prizonierilor umani, care au fost ținuți ca subiecți de testare și incubatoare ambulante de boli până când Unitatea 731 a fost închisă la sfârșitul războiului. Ceea ce a început, în 1930, ca fiind o unitate de sănătate publică, Unitatea 731 s-a transformat, ulterior, într-un organism de cercetare biologică și chimică de război, fiind folosiți pentru teste cetățeni chinezi, coreeni, ruși și americani.

Sub comanda **generalului Shiro Ishii**, prizonierilor li se înlăturau organe vitale pentru simpla cercetare a impactului asupra organismului și a pierderii sângelui. Indivizii au fost supuși și unor teste precum rezistența la o serie de arme fatale, precum grenade, aruncătoare de flăcări, bombe cu șrapnel, bombe aruncătoare de agenți patogeni și arme chimice.

Dar, înainte ca Unitatea 731 să fie desființată în 1945, a comis unele dintre cele mai chinuitoare și abominabile experimente umane din istoria înregistrată. Oamenii au fost, de asemenea, folosiți în cazuri de testare a grenadelor și a aruncătoarelor de flăcări. Unora li s-au injectat tulpini de boli pentru a studia efectele lor.

Unitatea 731 a desfășurat diverse experimente inumane, inclusiv infectarea prizonierilor cu boli precum ciurma, holera și antrax-ul, pentru a studia efectele acestor boli și pentru a dezvolta arme biologice. Shiro Ishii a fost considerat un lider al științei în acest domeniu și a fost implicat în cercetări de maximă secretizare. După război, în ciuda gravității crimelor comise de Unității 731, Shiro Ishii și alți membri ai unității au scăpat de urmărirea penală, în mare parte datorită unor înțelegeri între guvernul american și cercetătorii japonezi, care au fost considerați valoroși pentru avansarea științei și tehnologiei în perioada postbelică. Ishii a murit în 1959 fără a fi fost vreodată tras la răspundere pentru acțiunile sale. Acest capitol din istorie rămâne o parte întunecată a războiului și a eticii în cercetarea științifică.

Unitatea 731, cunoscută și sub numele de „**Unitatea 731 de cercetare medicală**”, a fost o unitate militară a Imperiului Japoniei, activă în timpul celui de-al doilea război mondial. Numele „731” se referă la numărul de identificare al unității, care a fost înființată în 1936 și a funcționat în principal în aerodromul din Pingfang, în apropiere de Harbin, în Manciuria. Numele „731” nu are o semnificație specială în sine, ci este pur și simplu un număr de identificare ce a fost utilizat pentru a desemna unitatea în cadrul structurii militare japoneze.

Din 1938 până în 1945, Ishii a desfășurat experimente împotriva prizonierilor de război, inclusiv a forțelor americane în tabăra de prizonieri Mukden din nord-estul Chinei. El a condus Unitatea 731, unitatea secretă japoneză angajată în experimentarea umană. Ishii a primit inițial comanda „Unității Togo” de 300 de oameni, care a crescut rapid și a dobândit identități suplimentare de „acoperire”. Prima instalație majoră de cercetare a fost construită la Beiyinhe, la aproximativ 70 km în afara de Harbin, cunoscută local sub numele de „Lagărul de închisori Zhong Ma”. Testele în aer liber asupra prizonierilor au fost efectuate la „Unitatea de purificare a apei 731”, numită oficial, la Pingfan, lângă Harbin, o zonă îndepărtată și pustie din Peninsula Manciuriană. clădiri, laboratoare, cămine pentru muncitori și barăci. Până în 1945, programul japonez a stocat 400 de kilograme de antrax pentru a fi folosit într-o bombă de fragmentare special concepută.

Unitatea 731 a început ca o unitate de cercetare, investigând efectele bolilor și rănilor asupra capacității de luptă a unei forțe armate. Un element al unității, numit „**Maruta**”, a dus această cercetare puțin mai departe decât limitele obișnuite ale eticii medicale, observând rănilor și evoluția bolii pe pacienți vii. La început, acești pacienți au fost voluntari din rândurile armatei, dar, pe măsură ce experimentele au atins limitele a ceea ce putea fi observat în mod neinvaziv și pe măsură ce oferta de voluntari s-a epuizat, unitatea s-a orientat către studiul prizonierilor de război chinezi și al civililor captivi. Și, pe măsură ce conceptul de consimțământ a dispărut, la fel s-a întâmplat și cu reținerea cercetătorilor.

Yoshimura Hisato, un fiziolog repartizat la Unitatea 731, a manifestat un interes deosebit pentru **hipotermie**. Ca parte a studiului privind leziunile membrelor, Hisato scufunda în mod obișnuit membrele prizonierilor într-o cadă cu apă plină cu gheață și îi ținea până când brațul sau piciorul îngheța și se forma un strat de gheață pe piele. Potrivit relatării unui martor ocular, membrele scoteau un sunet ca o scândură de lemn atunci când erau lovite cu un baston. Hisato a încercat apoi diferite metode pentru reîncălzirea rapidă a membrelor înghețate. Uneori a făcut acest lucru stropind membrul cu apă fierbinte, alteori ținându-l aproape de un foc deschis, iar alteori

lăsând subiectul netratat peste noapte pentru a vedea cât timp îi lua propriului sânge al persoanei să îl dezghețe.

Vivisecția, de exemplu, este practica de mutilare a corpurilor umane, fără anestezie, pentru a studia funcționarea sistemelor vii. Mii de bărbați și femei, majoritatea prizonieri comuniști chinezi, precum și copii și fermieri în vârstă, au fost infectați cu boli precum **holera** și **ciuma**, apoi li s-au prelevat organele pentru examinare înainte de a muri, pentru a studia efectele bolii fără descompunerea care are loc după moarte. Subiecților le-au fost amputate membre și reatașate pe cealaltă parte a corpului, în timp ce altora le-au fost zdrobite sau înghețate membrele, sau li s-a tăiat circulația pentru a observa evoluția cangrenei. În cele din urmă, atunci când corpul unui prizonier era epuizat, acesta era de obicei împușcat sau ucis prin injecție letală, deși este posibil ca unii să fi fost îngropați de vii. Niciunul dintre prizonierii chinezi, mongoli, coreeni sau ruși repartizați la Unitatea 731 nu a supraviețuit detenției.

Eficacitatea diferitelor arme era de un interes evident pentru armata japoneză. Pentru a determina eficiența, Unitatea 731 a adunat prizonierii într-un poligon de tragere și i-a împușcat de la distanțe diferite cu mai multe arme japoneze, cum ar fi pistolul Nambu de 8 mm, puști cu bolt, mitraliere și grenade. Modelele rănilor și adâncimile de penetrare au fost apoi comparate pe corpurile deținuților morți și muribunzi.

Baionetele, săbiile și cuțitele au fost, de asemenea, studiate în acest mod, deși victimele erau de obicei legate pentru aceste teste. **Aruncătoarele de flăcări** au fost testate, atât pe pielea acoperită, cât și pe cea expusă. În plus, au fost instalate camere de gazare în instalațiile unităților, iar subiecții de testare au fost expuși la **gaze neurotoxice și agenți vezicali**. Obiecte grele au fost aruncate pe victimele legate pentru a studia rănilor prin strivire, subiecții au fost închiși și privați de hrană și apă pentru a afla cât timp pot supraviețui oamenii fără acestea, iar victimelor li s-a permis să bea doar apă de mare sau li s-au făcut injecții cu sânge uman sau animal pentru a studia transfuziile și procesul de coagulare.

Bolile venerice au fost blestemul armatelor organizate încă din Egiptul antic, așa că este de la sine înțeles că armata japoneză a fost interesată de simptomele și tratamentul **sifilisului**. Pentru a afla ceea ce aveau nevoie să știe, medicii repartizați la Unitatea 731 au infectat victimele cu această boală și au oprit tratamentul pentru a observa evoluția neîntreruptă a bolii. Un tratament contemporan, un agent chimioterapic primitiv numit Salvarsan, a fost uneori administrat pe o perioadă de câteva luni pentru a observa totuși efectele secundare. Pentru a asigura transmiterea eficientă a bolii, victimelor sifilitice de sex masculin li se ordona să violeze atât femeile, cât și bărbații prizonieri, care erau apoi monitorizați pentru a observa apariția bolii. Dincolo doar de experimentele cu sifilis, **violul** a devenit o caracteristică comună a experimentelor Unității 731.

Toate cercetările efectuate de Unitatea 731 au fost în sprijinul misiunii lor mai mari, care în 1939 era de a dezvolta arme teribile de distrugere în masă pentru a le folosi împotriva populației chineze și, probabil, împotriva forțelor americane și sovietice, dacă va veni vreodată momentul. În acest scop, Unitatea 731 a trecut prin zeci de mii de prizonieri în mai multe instalații din Manciuria, care fusese ocupată de ani de zile de forțele imperiale. Deținuții din aceste facilități au fost infectați cu câțiva dintre cei mai letali agenți patogeni cunoscuți de știință, cum ar fi **Yersinia pestis**, care provoacă ciuma bubonică și pneumonică și tifosul, despre care japonezii sperau că se va răspândi de la o persoană la alta după ce va fi desfășurat și va depopula zonele disputate. Pentru a reproduce cele mai letale tulpini posibile, medicii au monitorizat pacienții pentru a observa apariția rapidă a simptomelor și evoluția acestora.

În august 1945, după ce Hiroshima și Nagasaki au fost bombardate, după ce armata sovietică a invadat Manciuria și a anihilat complet armata japoneză, iar împăratul a citit la radio declarație de capitulare, Unitatea 731 a fost oficial desființată. Înregistrările sale au fost în mare parte arse, distrugând orice informație utilă pe care echipa reușise să o genereze în cei 13 ani de cercetare. Cercetătorii s-au retras în cea mai mare parte în viața civilă din Japonia ocupată ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, mulți dintre ei devenind membri proeminenți ai facultăților universitare.

Până în prezent, Japonia nu și-a cerut scuze, iar China nu a iertat nenumăratele atrocități pe care forțele japoneze le-au comis în China între 1931 și 1945. Pe măsură ce ultimii martori ai

acestei istorii îmbătrânesc și mor, este posibil ca această chestiune să nu mai fie abordată niciodată. Guvernul chinez a ridicat un muzeu pe fostul teren al unui centru japonez de testare a războiului biologic, care a folosit chinezi ca subiecți în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. După încheierea războiului, mulți membri ai Unității 731 au scăpat de urmărire penală, în parte datorită unui acord cu Statele Unite, care au fost interesate de datele obținute din experimentele lor. Aceasta a dus la o acoperire a activităților Unității în istoriografia oficială de după război. De-a lungul anilor, activitățile Unității 731 au fost subiectul unor controverse și dezbateri, atât în Japonia, cât și la nivel internațional. Există o conștientizare tot mai mare a atrocităților comise de această unitate, iar unele filme, cărți și documentare au explorat această temă. Unitatea 731 este un exemplu tragic al abuzurilor sistematice comise în numele științei și războiului, având un impact durabil asupra memoriei istorice și asupra relațiilor internaționale în regiune.

În 1972, Japonia și multe alte țări au semnat **Convenția privind interzicerea dezvoltării, producerii și stocării armelor bacteriologice (biologice) și cu toxine** și asupra distrugerii acestora, numită în mod obișnuit **Convenția privind armele biologice**. Acest tratat interzice stocarea de agenți biologici în scopuri militare ofensive și, de asemenea, interzice cercetarea în astfel de angajări ofensive a agenților biologici. Dar cine știe care este realitatea cu adevărat!

BIBLIOGRAFIE

1. <https://www.descopera.ro/istorie/20392817-unitatea-731-un-buncar-al-terorii-folosit-de-japonezi-pentru-experimente-umane-a-fost-gasit>
2. <https://romanian.cri.cn/2024/09/18/ARTI8ITya1Sx8hWhiAs61UBQ240918.shtml>
3. <http://www.globalsecurity.org/wmd/world/japan/bw.htm> – Programul japonez de arme biologice.
4. http://english.people.com.cn/200508/03/eng20050803_200004.html – Dezvăluiri din arhivele secrete despre Unitatea 731.
5. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/programmes/correspondent/1796044.stm> - Unitatea 731: forțele biologice japoneze.
6. Hal Gold, *Unit 731 Testimony*, Charles E Tuttle Co., 1996.

DINAMISMUL ALTERNATIVELOR EDUCAȚIONALE MODERNE DE ÎNVĂȚARE LA PREȘCOLARI

Prof. Cenușa Maria Liliana, Colegiul Național „Avram Iancu”/GPP Câmpeni

Educația timpurie constituie un domeniu esențial al pedagogiei, având un impact decisiv asupra dezvoltării cognitive, socio-emoționale și comportamentale a copilului. În contextul transformărilor societății contemporane, alternativele educaționale moderne (precum abordările centrate pe copil, învățarea prin descoperire sau pedagogiile active) capătă o relevanță crescută. Conceptul de „dinamism” reflectă capacitatea acestor modele de a adapta procesul instructiv-educativ la nevoile individuale ale preșcolarilor. Alternativele educaționale moderne se fundamentează pe principii constructiviste, conform cărora copilul își construiește activ cunoașterea prin interacțiune cu mediul. La vârsta preșcolară, dezvoltarea este caracterizată de gândire intuitivă, nevoie de explorare și implicare activă.

Dinamismul acestor alternative se manifestă prin:

- flexibilitatea organizării activităților;
- centrarea pe interesele copilului;
- integrarea jocului ca metodă fundamentală de învățare;
- utilizarea mediului ca resursă educațională.

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării armonioase a copilului, iar la vârsta preșcolară, procesul de învățare este profund influențat de curiozitate, joc și interacțiune socială. În contextul actual, alternativele educaționale moderne aduc un dinamism aparte în mediul preșcolar, oferind abordări centrate pe copil, care valorifică ritmul propriu de dezvoltare și nevoile individuale.

Dinamismul acestor alternative constă în flexibilitatea metodelor și diversitatea experiențelor de învățare. Spre deosebire de modelul tradițional, în care accentul cade pe transmiterea de informații, educația modernă promovează explorarea, descoperirea și implicarea activă a copilului. Metode precum învățarea prin joc, învățarea experiențială sau activitățile interdisciplinare contribuie la dezvoltarea gândirii critice, a creativității și a autonomiei. La vârsta aceasta, copiii învață cel mai eficient prin activități practice și interactive. Alternativele educaționale moderne integrează mediul înconjurător ca resursă de învățare, încurajând observarea naturii, experimentarea și rezolvarea de probleme simple. De asemenea, accentul este pus pe dezvoltarea socio-emoțională, copiii fiind ghidați să își exprime emoțiile, să colaboreze și să dezvolte empatia. Un alt aspect important al dinamismului acestor alternative este rolul educatorului. Acesta nu mai este doar un furnizor de informații, ci devine facilitator al învățării, ghid și partener în procesul educațional. Prin crearea unui mediu sigur și stimulat, educatorul sprijină inițiativa copilului și îi oferă oportunități de a învăța prin propriile experiențe.

Studiul are un caracter descriptiv-analitic și vizează observarea modului în care strategiile educaționale moderne influențează implicarea copiilor de grădiniță în activități de învățare. Modelele moderne promovează învățarea integrată, în care domeniile de dezvoltare (cognitiv, limbaj, socio-emoțional, motric) sunt abordate unitar.

Am analizat următoarele tipuri de activități:

- jocuri de rol (dezvoltarea competențelor sociale);
- activități exploratorii (experimente simple, observarea naturii);
- învățare prin proiecte tematice;
- activități creative (artă, construcții, povestire).

Rolul educatorului este de facilitator, acesta organizând contexte de învățare deschise și stimulative.

Aplicarea alternativelor educaționale moderne evidențiază:

- creșterea nivelului de implicare activă a copiilor;
- dezvoltarea autonomiei în rezolvarea sarcinilor;
- îmbunătățirea abilităților de comunicare și colaborare;
- manifestarea creativității și a inițiativei personale.

Dinamismul acestor abordări derivă din adaptabilitatea lor la ritmul individual de dezvoltare și din diversitatea strategiilor didactice utilizate. În plus, mediul educațional devine unul interactiv, în care copilul nu este receptor pasiv, ci participant activ.

În concluzie, alternativele educaționale moderne aduc un plus de valoare educației preșcolare prin adaptabilitate, creativitate și orientare către nevoile copilului. Dinamismul lor contribuie la formarea unor copii încrezători, curioși și pregătiți să facă față provocărilor viitoare, punând bazele unei învățări autentice și durabile. Astfel, acestea contribuie semnificativ la optimizarea procesului instructiv-educativ la nivel preșcolar. Dinamismul acestora constă în capacitatea de a integra metode variate, de a valorifica experiența directă și de a susține dezvoltarea globală a copilului.

Pentru copiii de grădiniță, aceste abordări oferă un cadru autentic de învățare, în care jocul, explorarea și relaționarea devin instrumente esențiale. Astfel, se creează premisele formării unor indivizi autonomi, creativi și adaptați cerințelor societății actuale.

Bibliografie:

- Piaget, J. – *Psihologia copilului*
- Montessori, M. – *Descoperirea copilului*
- Gardner, H. – *Teoria inteligențelor multiple*
- Ministerul Educației – *Curriculum pentru educație timpurie (0–6 ani)*

UTILIZAREA APLICAȚIEI GAMMA ÎN REALIZAREA UNUI PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar Alecușan Elena Gabriela, Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj

În contextul digitalizării procesului educațional, aplicațiile informatice reprezintă un instrument valoros pentru crearea materialelor didactice interactive și atractive. **Gamma.app** este o platformă modernă care permite realizarea de prezentări, documente și pagini web cu conținut vizual și educațional adaptat nevoilor elevilor. Prin utilizarea acestei aplicații, cadrele didactice pot transforma lecțiile tradiționale în activități interactive, stimulând atenția, înțelegerea și implicarea elevilor.

Prezentarea aplicației Gamma

Gamma este o aplicație online ce folosește tehnologia AI pentru generarea automată a conținutului vizual și textual. Platforma oferă:

- posibilitatea de a crea prezentări și documente digitale;
- șabloane și teme predefinite pentru structura conținutului;
- opțiuni de integrare a imaginilor, videoclipurilor, grafice și link-uri interactive;
- posibilitatea de colaborare în echipă, permițând elevilor să contribuie direct la proiecte.

Aplicația nu necesită instalare și poate fi utilizată direct în browser, fiind accesibilă pe orice dispozitiv conectat la internet.

Etapele utilizării Gamma într-un proiect didactic

1. Planificarea proiectului

Primul pas este **stabilirea obiectivelor didactice** și a conținutului lecției. Cadrele didactice trebuie să identifice temele principale, conceptele-cheie și activitățile care vor fi integrate în proiect. În această etapă se conturează și structura proiectului (introducere, dezvoltare, concluzii).

2. Crearea proiectului

- Se accesează platforma Gamma și se alege tipul de proiect dorit (prezentare, document, pagină web).
- Se poate folosi funcția de **generare automată (Generate)** pentru a crea o structură inițială, pe baza temei proiectului.
- Alternativ, se poate importa un text pre-scris sau se poate crea conținutul manual.

3. Personalizarea conținutului

- Se editează textul pentru a fi clar și adaptat nivelului clasei;
- Se adaugă elemente vizuale: imagini, grafice, clipuri video;
- Se structurează conținutul în secțiuni logice și ușor de urmărit pentru elevi.

4. Integrarea în procesul didactic

- Proiectul realizat în Gamma poate fi utilizat în cadrul lecțiilor pentru a explica concepte noi sau pentru evaluarea cunoștințelor;
- Elevii pot fi implicați în completarea sau prezentarea proiectului, stimulând colaborarea și implicarea activă;
- Conținutul poate fi distribuit sub formă de link sau exportat în format PDF/PPTX.

5. Evaluarea proiectului

- Cadrele didactice pot însoți proiectul de fișe de evaluare sau întrebări de reflecție;
- Feedback-ul colectat de la elevi permite îmbunătățirea ulterioară a materialului didactic.

Avantajele utilizării Gamma în educație

1. **Material vizual atractiv:** crește atenția și facilitează înțelegerea.
2. **Interactivitate:** permite integrarea de linkuri, quiz-uri și materiale multimedia.
3. **Flexibilitate:** conținutul poate fi distribuit rapid online sau în format fizic.
4. **Colaborare:** elevii pot lucra împreună la același proiect digital.
5. **Eficiență:** reduce timpul necesar pentru realizarea prezentărilor și documentelor didactice.

Utilizarea aplicației **Gamma** în realizarea proiectelor didactice oferă o abordare modernă și eficientă a procesului educațional. Prin combinarea conținutului vizual cu structuri logice și

interactive, Gamma sprijină dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor și contribuie la creșterea interesului pentru învățare. Această aplicație reprezintă un instrument valoros pentru cadrele didactice care doresc să transforme lecțiile tradiționale în experiențe educaționale captivante și participative.

Bibliografie:

- Ceobanu, C., Cucuș, C., Istrate, O., & Pânișoară, I.-O. (coord.) – *Educația Digitală* – Editura Polirom, Iași, 2022.
- Folostina, R., & Simion, E. – *Digital Learning in Children with Educational Support Needs* – Editura Universitară, 2020.
- Baci, G. – *Innovative teaching and learning methods in Romanian language and literature classes at the gymnasium* – Journal of Non-Formal and Digital Education, 2025.

Un proiect didactic realizat pentru o întâlnire metodică a învățătorilor poate fi accesat de pe următorul link: <https://gamma.app/docs/Medii-de-viata-7r5g8bcrqezlr2k>

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ VINE, VINE, IEPURAȘUL!

Prof. pentru educație timpurie Balea Livia-Valentina, Liceul „Horea, Cloșca și Crișan” Abrud

Grupa: mare

Tema anuală de studiu: Cine și cum planifică/organizează o activitate?

Tema proiectului tematic: Învăț de pe acum...

Subtema: Vine Iepurașul

Tipul activității: transmitere de cunoștințe

Forma de realizare: activitate integrată

ALA 1: Joc de masă: Iepurași și ouă de Paște-puzzle

Construcții: Căsuța iepurașului-lego

Artă: Sărbătoarea Paștelui în culori-colorare în spațiu dat

ADE: DLC-povestea educatoarei-Povestea Iepurașului de Paște;
DOS-activitate practică-Decorăm ouă de Paște-tehnica șervețelului;

ALA 2: Găsește ouăle ascunse de Iepuraș-concurs
Iepurașul plimbăreț-joc liniștitor;

Scopul activității: îmbogățirea bagajului de cunoștințe al copiilor cu informații despre Sărbătoarea de Paște și despre venirea Iepurașului.

Obiective operaționale:

ALA 1:

- Să colaboreze și să comunice între ei în mod liber și civilizată;
- Să realizeze puzzle-ul, recunoscând simboluri Pascale;
- Să coloreze, respectând indicațiile date;
- Să construiască căsuța iepurașului folosind piese de lego.

DLC:

- Să recepteze un text care i se potrivește, înțelegând mesajul transmis;
- Să redea secvențele principale din poveste;
- Să alcătuiască propoziții simple, folosind cuvintele indicate.

DOS:

- Să respecte etapele de lucru în ordinea prezentată;
- Să-și formeze deprinderi de realizare a unor lucrări practice;
- Să mănuiască atent și corect materialele puse la dispoziție.

ALA 2:

- Să respecte regulile concursului și ale jocului liniștitor;
- Să găsească cât mai multe ouă ascunse de iepuraș.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

METODE ȘI PROCEDEE: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, instructajul verbal, jocul, turul galeriei, expunerea, analiza.

MATERIALE DIDACTICE: imagini de colorat cu iepurași, ouă, pușori, creioane colorate, truse lego, ouă de polistiren, bețe de frigărui, șervețele cu diferite modele, adeziv și lac semilucios pentru tehnica șervețelului, puzzle-uri cu simboluri de Paște, imagini ppt, retroproiector, laptop, fișe de lucru, ouă de Paște, coșulețe, urechi de iepurași, coșulețe.

FORMA DE ORGANIZARE: individual, pe grupuri, frontal

SCENARIUL ZILEI

ADP - Întâlnirea de dimineață:

Activitatea debutează cu întâlnirea de grup între copii și educatoare. Copiii sunt așezați în semicerc când are loc un schimb de amabilități, salutul de dimineață urmat de completarea calendarului prezenței, a calendarului naturii, a gimnasticii de înviorare și discutarea temei întâlnirii de dimineață „Scrisoare de la Iepurașul de Paște”.

Tranziție: „Iepuraș coconaș...” (partea I)

După această pauză copiii vor merge la activitatea de **Educarea limbajului (DLC)**, unde vor asculta „Povestea Iepurașului de Paște”. Cu ajutorul prezentării Power Point se va povesti într-un mod expresiv și coerent povestea.

Copiii se deplasează spre **centrele de interes** puse la dispoziție în sala de grupă. Ei vor alege între:

ALA

- Joc de masă: „Puzzle - Iepurași și ouă de Paște”
- Construcții: „Căsuța iepurașului” - lego
- Artă: „Sărbătoarea Paștelui în culori” - colorare în spațiu dat

D.O.S. - Activitate practică

„Decorăm Ouă de Paște” - tehnica șervețelului

Se va explica copiilor ce au de realizat la fiecare centru și la activitatea practică. Se vor realiza câteva exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinilor, după care copiii vor începe să realizeze sarcinile prezentate.

Tranziție: „Iepuraș coconaș...” (partea II)

După realizarea sarcinilor, cu ajutorul unei tranziții copiii vor trece la următoarea categorie de activitate (ALA II), unde ne vom relaxa și distra printr-un concurs „Găsește ouăle ascunse de iepuraș” și printr-un joc liniștitor. Activitatea se va desfășura în curtea grădiniței.

În încheierea activității se vor face aprecieri generale asupra modului în care au lucrat copiii și se vor acorda recompense.

STUDIU DE SPECIALITATE- CUM DEZVOLTĂM COMPORTAMENTUL RESPONSABIL FAȚĂ DE MEDIUL ÎNCONJURĂTOR LA ELEVII DIN CICLUL PRIMAR

Prof. învă. primar Bocșa Aurelia-Georgeta, Școala Gimnazială „Dr. Petru Șpan” Lupșa

Educația ecologică reprezintă o componentă esențială a formării elevilor din ciclul primar, având rolul de a dezvolta atitudini, valori și comportamente responsabile față de mediul înconjurător. În contextul actual, marcat de probleme globale precum poluarea și degradarea naturii, școala devine un factor decisiv în formarea unei conștiințe ecologice timpurii. La vârsta școlară mică, copiii sunt receptivi la modele comportamentale și pot dobândi deprinderi durabile dacă sunt implicați în activități practice și interactive.

Educația ecologică contribuie la: formarea unei atitudini pozitive față de natură; dezvoltarea responsabilității și a spiritului civic; înțelegerea relației dintre om și mediu; adoptarea unor comportamente sustenabile (reciclare, economisirea resurselor).

Studiile arată că obiectivele principale includ conștientizarea problemelor de mediu și dezvoltarea unor comportamente precum reducerea consumului și protejarea naturii .

Ca modalități de dezvoltare a comportamentului responsabil am folosit activități didactice în cadrul orelor (lecții interactive despre natură și protecția mediului; utilizarea poveștilor ecologice și a materialelor vizuale; dezbateri simple („Ce putem face pentru a salva planeta?")); realizarea de afișe și desene tematice), activități practice și experiențiale, proiecte și campanii ecologice, jocuri și metode interactive, concursuri ecologice.

În ceea ce privește activitățile practice și experiențiale trebuie să precizez că acel contact direct cu natura este esențial pentru formarea unei atitudini responsabile: excursii și drumeții;

observarea plantelor și animalelor; realizarea unui „jurnal al naturii”; îngrijirea spațiilor verzi din jurul școlii. Astfel de activități cresc interesul și implicarea elevilor .

Legat de proiectele și campaniile ecologice amintesc: colectare selectivă a deșeurilor; plantarea de copaci; proiecte tematice („Planeta mea verde”, „Micii ecologiști”); realizarea de obiecte din materiale reciclabile. Activitățile de tip proiect stimulează cooperarea și responsabilitatea.

Între jocurile și metodele interactive voi face referire la jocurile de rol care reprezintă metode didactice interactive prin care elevii își asumă diferite personaje și situații, în scopul înțelegerii problemelor de mediu și al dezvoltării empatiei față de natură. Acestea contribuie la: dezvoltarea gândirii critice; formarea empatiei față de mediul înconjurător; exersarea luării deciziilor responsabile; implicarea activă a elevilor în procesul de învățare. Iată câteva exemple de jocuri de rol:

1. „Protectorii naturii”

Roluri: ecologiști, cetățeni, poluatori, autorități.

Desfășurare: elevii primesc o situație (de exemplu, un parc poluat) și trebuie să găsească soluții.

Scop: conștientizarea efectelor poluării și responsabilizarea.

2. „Consiliul mediului”

Roluri: primar, cetățeni, activiști de mediu.

Desfășurare: se organizează o „ședință” în care se discută o problemă (tăierea copacilor, gestionarea deșeurilor).

Scop: dezvoltarea spiritului civic și a argumentării.

3. „Viața unui copac”

Roluri: copac, pădurar, animale, oameni.

Desfășurare: elevii interpretează relațiile din natură și impactul acțiunilor umane.

Scop: înțelegerea interdependenței dintre elementele mediului.

4. „Ce s-ar întâmpla dacă...?”

Situații: „dacă nu am mai recicla”, „dacă pădurile ar dispărea”.

Scop: dezvoltarea gândirii anticipative și a responsabilității.

Concursurile ecologice reprezintă activități educative motivante, care stimulează participarea activă și spiritul de competiție constructivă. Rolul concursurilor este: consolidează cunoștințele despre mediu; dezvoltă spiritul de echipă; stimulează creativitatea; formează comportamente ecologice durabile.

Iată câteva exemple de tipuri de concursuri:

1. Concursuri de desene și afișe

Teme: „Protejează natura”, „Planeta verde”.

Scop: exprimarea creativă a mesajelor ecologice.

2. Concursuri de reciclare

Activitate: realizarea de obiecte din materiale reciclabile.

Exemple: jucării, decorațiuni, machete.

Scop: promovarea reutilizării și reducerii deșeurilor.

3. Concursuri de cunoștințe („quiz ecologic”)

Format: întrebări despre natură, animale, protecția mediului.

Scop: verificarea și consolidarea informațiilor.

4. Concursuri practice: plantarea de flori/copaci; colectarea selectivă a deșeurilor; amenajarea unui spațiu verde.

5. Campanii tip concurs („Clasa cea mai eco”, „Cel mai frumos costum eco” etc)

Criterii: curățenie, reciclare, economisirea resurselor; premiarea celor mai implicați elevi/clase.

Pentru a fi organizate eficient, este necesară stabilirea unor reguli clare și simple; implicarea tuturor elevilor; oferirea de recompense simbolice (diplome, medalii); valorizarea participării, nu doar a câștigului; integrarea activităților în proiecte mai ample.

Atât jocurile de rol, cât și concursurile ecologice sunt metode eficiente în educația pentru mediu, deoarece implică activ elevii și transformă învățarea într-un proces atractiv și relevant. Prin aceste activități, copiii nu doar învață despre protejarea mediului, ci dezvoltă comportamente responsabile care pot deveni obiceiuri de viață.

Învățătorul are un rol esențial în organizarea activităților atractive; modelarea comportamentului ecologic; stimularea curiozității și a responsabilității; implicarea elevilor în activități practice. Prin activități variate și bine organizate, elevii își dezvoltă treptat o concepție ecologică și un comportament adecvat.

Formarea unui comportament responsabil față de mediul înconjurător trebuie să înceapă încă din ciclul primar. Activitățile educative interactive, experiențiale și practice contribuie la dezvoltarea unei conștiințe ecologice durabile. Școala, prin cadrele didactice și prin strategiile utilizate, are un rol decisiv în educarea „viitorilor protectori ai planetei”.

Bibliografie:

Timiraș, Daniela, Educația ecologică la ciclul primar, Editura Rovimed, 2012, București.

Timiraș, Daniela, Educația ecologică la ciclul primar, Editura Vladimed–Rovimed, 2012, București.

Salvați Planeta – Educația ecologică în învățământul primar, articol publicat în platforma EDICT, 2024.

Antipa, Grigore (citată), Educația ecologică în ciclul primar, material didactic, disponibil online.

GRĂDINA BOTANICĂ ȘCOLARĂ DIN BLAJ (I) - ISTORIC

Prof. Poptelecan Călin, Liceul Teologic Greco-Catolic Blaj

Utilizarea mijloacelor de învățământ realizează o aprofundare deosebită a cunoștințelor transmise în timpul orelor la clasă alături de alte metode și tehnici folosite în mod curent. În Biologie, mai mult cunoștințele nu pot fi fixate, aprofundate, fără utilizarea unui material viu sau conservat. Acesta conturează pe deplin informația transmisă, astfel că imaginea generală este una care depășește intuiția, iar studiul botanicii, sistematica acesteia nu se poate face fără o grădină botanică școlară, căci la ea facem referire, iar după unii cea de la Blaj, ar fi prima și cea mai veche grădină botanică școlară pe lângă o școală secundară din lume. Despre trecutul și transformările acesteia este important de notat pentru a înțelege multitudinea de frământări și schimbări pe care aceasta le-a parcurs în decursul timpului.

Ideea înființării unor astfel de entități nu este una nouă, ea fiind vehiculată în Apus pe lângă universități, diverse școli de medicină sau diverse școli agronomice, astfel că în veacul XIX au început a se înființa grădini botanice pe lângă școli secundare și primare, printre care la momentul respectiv, cea dintâi este Grădina botanică școlară a Liceului român unit de băieți „Sfântul Vasile cel Mare” din Blaj.

Aceasta a fost înființată în anul 1881 prin contribuția remarcantă a profesorului de Științe naturale Alexandru Uilăcan, iar pentru comparație și importanță acestui demers putem afirma că astfel de grădini botanice nu erau nici în alte țări, de exemplu cea din Paznau, de lângă liceul Marian a fost înființată un an mai târziu, respectiv în 1882.

Această Grădină Botanică se află pe locul unde mai înainte a fost grădina Mănăstirii, grădină care avea o întindere cu mult mai mare cuprinzând și grădina seminarului teologic precum și grădina și curtea economică a internatului de băieți de atunci, fiind împărțită în două; una era grădina cu pomi, azi Grădina botanică și cealaltă era grădina de zarzavaturi a călugărilor mănăstirii. În arhivele vremii se menționează că în grădina de pomi erau și arbori deosebiți, de exemplu bradul, *Abies excelsa* de lângă zidul Mănăstirii a fost rupt de vântul puternic din 25 iunie 1901, iar salcâmi (acății) au fost ruși de asemenea de furtuna din același an, dar din luna august. Din sursele vremii aflăm că întemeietorul Academiei Române, Timotei Cipariu petrecea mult timp printre pomii din grădina Mănăstirii și că multe din lucrările sale de referință asupra limbii române le-a scris aici. Apoi între anii 1864/1865 se înființează „Preparandia” - adică Școala normală de învățători și o parte din grădina de zarzavaturi este cedată acestei școli, plantându-se pomi și pentru utilizare în practica agricolă.

Apoi, în anul 1879, ieromonahul Domșa Damian împreună cu grădinarul de atunci al Mitropoliei realizează prin grădina de pomi mai multe cărări, odată cu transformarea acestei grădini în parc și Grădină botanică. Transformarea în Grădină botanică în adevăratul sens al cuvântului a început-o profesorul Alexandru Uilăcan împreună cu grădinarul și executorul comunal, Tat.

Astfel, dintre pomii grădinii mulți au fost tăiați și în locul lor s-au realizat straturi în care s-au plantat diverse specii de plante perene, anuale sau bienale împreună cu diferite alte specii de arbori din pădurile Blajului. Trebuie menționat faptul că înființarea unei „școli de pomărit” sau pomicultură cum s-ar zice azi, unde seminariștii să învețe tainele pomiculturii dar și o „Fragaria” adică o plantație cu mulți frăgari a căror frunze se folosesc pentru hrănirea viermilor de mătase sau a „bobicilor” cum mai erau numiți atunci a fost un alt demers realizat atunci cu eforturi însemnate.

Școala de pomi s-a păstrat alături de Grădina botanică până în anul școlar 1902/1903, iar despre plantarea de fragi se amintește până în anul 1892 folosindu-se frunzele acestora pentru hrănirea viermilor, iar mai apoi din aceștia s-a făcut și un gard viu în jurul grădinii botanice ca și o graniță față de grădina cu pomi.

În evoluția sa grădina înregistrează între anii 1883/1884 o plantație de vie de 300 m, respectiv 400 m, care reprezintă porțiunea de coastă a Grădinii Botanice. Dar demersul principal dincolo de diversele utilizări date era acela de Grădină botanică, care încă de la primii pași este îmbogățită cu numeroase specii de plante. Coordonarea grădinii de către neobositul profesor este realizată până în anul 1900, moment în care este numit canonic mitropolitan. Anul 1888 se remarcă printr-o „explozie” de plante care sunt așezate în această grădină, unele primite cadou, de exemplu *Buxus*, *Abies excelsa*. Bunul mers și întreținerea grădinii era realizată de către elevi, elevi care aduc și sădesc o mulțime de plante din jurul Blajului și nu numai sau altele care sunt cumpărate.

Anul 1891/1892 este marcat de o nouă transformare a grădinii prin construcția unei aripi noi a liceului, iar apoi între anii 1893/1894 se construiește Internatul de băieți. Ca urmare întregul aranjament se reconfigurează, se cumpără și se plantează mulți brazi, iar pe lângă construcția nouă se plantează trandafiri și salcâmi piramidali.

O construcție peisagistică interesantă găsim în anul 1899, formată dintr-un grup în formă eliptică în amintirea Reginei Elisabeta a Austro-Ungariei, iar în cadrul acestei construcții, de o parte și de alta sunt plantați 6 frasini și 6 paltini.

Bibliografie selectivă:

1. Raport despre Instituțiile de învățământ din Blaj, pentru anul școlar 1900/1901
2. Întâiul Congres național al Naturaliștilor din România, Cluj, 1930, „Grădina botanică școlară”, conferința prof. Al. Borza
3. Grădina Botanică Școlară a Liceului român unit de băieți „Sfântul Vasile cel Mare” Blaj